

Уважаеми пътници, Добре дошли на борда на **България Ер**!

"Ако бях питал хората какво превозно средство искат, щяха да ми кажат: по-бърз кон". Този най-прочут цитат от Хенри Форд добре илюстрира положението, в което се намират днес всички шофьори и ползватели на автомобили.

Превозното средство, което преобрази света, отключи глобализацията и ни направи по-свободни отвсякога, сега на свой ред се преобразява. Дали след пет, или след петнайсет години, но колите ни ще станат съвсем различни от днешните: ще се управляват сами, няма да ползват изкопаеми горива, и може би дори няма да се продават, а само ще се вземат под наем.

Някои елементи на тази промяна вече са факт. Страни като Китай се прехвърлиха от велосипеда към автомобила; глобалният пазар порасна от едва 50-ина милиона бройки през 90-те до почти 100 милиона.

Усеща се и намесата на интернет: ако в миналото американците са купували

автомобил след средно 5 посещения в салоните на търговците, днес го правят след едва 1.6 посещения. На много места можете не само да си купите кола през телефона, но и да я регистрирате, и дори да я застраховате онлайн.

Промяната е в толкова много направления, че ние сме като бедните съвременници на стария Форд - трудно можем да си представим какво ни чака. Но нищо не ни пречи да се опитваме, както сме сторили в този брой на бордното списание на "България Ер".

Пожелаваме ви приятно четене, и приятен полет.

България Ер

Dear Passengers,
Welcome aboard **Bulgaria Air!**

"If I had asked people what they wanted, they would have said faster horses." Henry Ford's most famous quote is a good illustration of what all car drivers and users experience nowadays.

The vehicle that transformed the world, unlocked globalization, and made us more free than ever is now undergoing transformation, too. Either in five or fifteen years our cars will be quite different from what they are today: they will be self-driven, they will not use fossil fuels, and may not even be offered for sale but just rented.

Some elements of that change can be seen already. Countries like China replaced the bicycle with a car; the global market expanded from a mere 50 million cars in the 1990s to nearly 100 million.

The Internet is a factor, too: in the past Americans used to buy a car after having visited a car dealer five times on average and now they only need 1.6 visits. There are many places where you can use your phone to buy a car and even register and insure it online.

The change has happened in so many aspects that we now feel like old Ford's poor contemporaries - we find it really hard to imagine what is lying ahead for us. Still, we can always try to fancy and this is what we did in the new issue of Bulgaria Air's Inflight magazine.

We wish you pleasant reading and a pleasant flight.

Bulgaria Air

Амстердам

€ 135

Цената е крайна и включва 1 бр. ръчен багаж до 10 кг, кетъринг на борда, безплатен избор на място в самолета, безплатен check-in.

Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офиса на издателя на билета – цена на първо парче багаж до 23 кг - 20 евро на посока. В случай на по-тежък, по-обемен или допълнителен чекиран багаж, се прилагат стандартните правила на България Ер.

България Ер
Национален Превозвач www.air.bg

FLY GOOD

FEEL GOOD

www.air.bg

13 | **BUSINESS
ECONOMY**

**20 | Образованието
ще се промени
из основи**
Детелина Смилова,
вицепрезидент на ВУЗФ

**24 | Education Is In for a
Makeover**

**14 | Няма пречка между
България и еврото**
**16 | There is no technical
barrier between Bulgaria
and the euro**
28 | Бизнес на автопилот
30 | Business on Autopilot
**34 | Между 2020 и 2030
ще дойде повратната
точка за бензина**
**36 | Between 2020 and 2030
there Will Be a Tipping
Point for Petrol**
**38 | Защо Румъния може,
а България - не**
Why Romania can and
Bulgaria can't

43 | **ANALYSIS
POLITICS**

**46 | Меркел,
непотопяемата**
Само преди година канц-
лерът изглеждаше обре-
чен на всички фронтове

48 | The Unsinkable Merkel

**44 | Има ли разриф
Германия-САЩ?**
Is There a Germany –
US Rift?
**50 | Милиардери от
всички страни...**
**52 | Billionaires of the
World...**
**54 | Икономика на
марихуаната**
58 | Marijuana Economics

61 | **SCIENCE
TECHNOLOGY**

68 | Пижами в офиса
Полезна или вредна за
психическото здраве е
дистанционната работа

70 | Pyjamas in the Office

**62 | Трябва ли вече да
крием лицата си?**
Do we now need to
hide our faces?
**72 | Най-добрият
приятел на човека**
Man's best friend
74 | Грагски марукату
76 | City Slickers

79 | **TRAVEL
LIFESTYLE**

**94 | Приятелска
стрелба**
Фотоловът е хуманна
и все по-популярна
алтернатива на
класическия лов

110 | Friendly Fire

80 | Афиш
Poster
**85 | Забравени, но не от
Бога**
**86 | Forsaken, but not by
God**
**88 | На крилете на
музиката**
Upon the wings of
music
**102 | В куфара на Бисер
Варчев**
In The Suitcase of
Biser Varchev
104 | От Бретан с любов
105 | From Brittany with love

It's time for
ultimate
performance.

CONTROLE OFFICIEL SUISSE DES CHRONOMETRES
Fondé en 1905 - Reconnu en 1925

TISSOT BALLADE.

THIS CLASSIC PIECE BEARS A REVOLUTIONARY
MOVEMENT. ITS BEATING HEART IS A BALANCE
SPRING MADE OF SILICON. INTEGRATED
TO A POWERMATIC 80 MOVEMENT
THAT OFFERS UP TO 80 HOURS OF
POWER RESERVE. THE SILICON
IS ANTI-MAGNETIC, RESISTANT
AND CONSISTENT FOR ULTIMATE
PRECISION AND LONGEVITY.

SILICON BALANCE
SPRING

T+ TISSOT THIS IS YOUR TIME

Bulgaria Air
National Carrier www.air.bg

THE INFLIGHT MAGAZINE

БОРДНОТО СПИСАНИЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР ИМА СРЕДНА МЕСЕЧНА АУДИТОРИЯ
ОТ НАД 100 000 ДУШИ, ИЛИ **НАД МИЛИОН ЧИТАТЕЛИ** ГОДИШНО

THE INFLIGHT MAGAZINE ENJOYS AN AVERAGE MONTHLY AUDIENCE
OF MORE THAN 100,000 PEOPLE, OR **OVER A MILLION READERS** PER YEAR

ГЛАВЕН РЕДАКТОР

Константин Томов

ktomov@bulgariaonair.bg

РЕДАКТОР

Кристина Нигохосян

cnigohosian@bulgariaonair.bg

РЕДАКТОР АНГЛИЙСКИ

Ангела Фети-Чобанов

ПРЕВОДАЧИ

Албена Манафска

Виктория Крумова

АВТОРИ

Бойко Василев

Валери Ценков

Ивайло Петров

Калин Ангелов

Калин Николов

Христос Кацанис

Ясен Бориславов

ДИЗАЙН

BRAND NEW

РЕКЛАМЕН МЕНИДЖЪР

Благовеста Креовска

bkreovska@bulgariaonair.bg

0887 59 11 05

ИЗДАТЕЛ

ИНВЕСТИТОР МЕДИА ГРУП

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Виктория Муткова

ТЪРГОВСКИ ДИРЕКТОР

Леа Бакалова

lbakalova@bulgariaonair.bg

РЕДАКЦИОНЕН АДРЕС

1540 София, бул. Броксел 1

office@bulgariaonair.bg

тел.: 02 448 40 70

www.bgonair.bg

БАНКОВА СМЕТКА

EDITOR-IN-CHIEF

Konstantin Tomov

ktomov@bulgariaonair.bg

EDITOR

Cristina Nigohosian

cnigohosian@bulgariaonair.bg

ENGLISH EDITOR

Angela Fetty-Chobanov

TRANSLATORS

Albena Manafska

Victoria Krumova

CONTRIBUTORS

Boyko Vasilev

Valeri Tsenkov

Ivaylo Petrov

Kalin Angelov

Kalin Nikolov

Christos Katsanis

Yasen Borislavov

DESIGN

BRAND NEW

ADVERTISING MANAGER

Blagovesta Kreovska

bkreovska@bulgariaonair.bg

(+359) 887 59 11 05

PUBLISHER

INVESTOR MEDIA GROUP

CEO

Victoria Mitkova

MARKETING DIRECTOR

Lea Bakalova

lbakalova@bulgariaonair.bg

EDITORIAL ADDRESS

1540 Sofia, 1 Brussels Blvd.

office@bulgariaonair.bg

phone: (+359) 2 448 40 70

www.bgonair.bg

BANK ACCOUNT

IBAN: BG57 CECB 9790 1019 1023 03

BIC: CECB BG SF

Банка „ЦКБ“ АД – клон Варна

ISSN 1314-2216

По смисъла на Закона за изменение и допълнение на Закона за задължителното
депозитване на печатни и други произведения обн.в ДВ, бр.87 от 05.11.2010г.,
мажоритарният собственик на дружеството издател на списание „Bulgaria on air THE
INFLIGHT MAGAZINE“ и списание „GO ON AIR“ е „Холдинг Варна АД с ЕИК 103249584.
„Холдинг Варна“ АД е публично дружество по Закона за публичното предлагане на
ценни книжа и е под надзора на Комисията за финансов надзор.

POSTINGS: PARIS - LONDON - NEW YORK - BEIJING - HONG KONG - SINGAPORE - NEW DELHI - DUBAI - MOSCOW - BIRCH

TISSOTWATCHES.COM

(TISSOT, INFLIGHT) BY TALENTON

JULIANY
TIME IS CREATIVITY

София: Sofia Ring Mall, Mega Mall Sofia, Paradise Center, Serdika Center, Mall of Sofia,
ул. Г. С. Раковски 70, бул. Витоша 43, бул. Ген. Славейков 53, ул. Граф Игнатиев 1,
Пловдив: Mall Plovdiv, Mall Markovo Tzve, Бургас: ул. Ал. Бопридан № 23,
ул. Александровска № 69, Mall Burgas Plaza.
WWW.JULIANY.COM

Viva!

CASINO

AT

SOFIA HOTEL BALKAN
THE LUXURY COLLECTION

BLACKJACK
AMERICAN ROULETTE
RUSSIAN POKER
CARIBBEAN POKER
TEXAS POKER
NEWEST SLOT MACHINES

OPEN 24/7 FREE ENTRANCE & BAR

SOFIA HOTEL BALKAN
5, Sveta Nedelja Square 1000 Sofia Bulgaria
+359 (2) 981 5747; info@groupviva.com

CONTRIBUTORS АВТОРИ

ХРИСТОС КАЦАНИС е гръцки финансист, завършил Сорбоната и работил в банковия сектор в Белгия, Великобритания и Гърция. Между 1993 и 2008 работи в България, включително като главен изпълнителен директор на Обединена българска банка. Основател и бивш председател на Гръцкия бизнес съвет в България.

CHRISTOS KATSANIS is a Greek financier who graduated from the Sorbonne and worked in the banking sectors of Belgium, Great Britain, and Greece. Between 1993 and 2008 he worked in Bulgaria and he was also CEO of the United Bulgarian Bank. Founder and former chairman of the Hellenic Business Council in Bulgaria.

БОЙКО ВАСИЛЕВ е един от най-уважаваните телевизионни журналисти в България, водещ и продуцент на "Панорама" по БНТ. Доктор по социология, възпитаник на Софийския университет, специализирал е в Хайделберг, Германия. Автор е на десетки документални филми, включително "Децата на бащите", за който получи Голямата награда "Робер Шуман" за 2007 година.

BOYKO VASSILEV is one of Bulgaria's most renowned television journalists, and the host and producer of the talk show Panorama (broadcast on the National Bulgarian Television). He holds a Ph.D. in sociology, is a Sofia University alumnus, and has specialized in Heidelberg, Germany. He has authored dozens of documentaries, including The Children of the Fathers, for which he received Bulgaria's 2007 Robert Schuman Journalism Award.

28 години АПИС
СИЛАТА НА ИНФОРМАЦИЯТА

Правни информационни системи

АПИС Право

Пълната нормативна уредба на България

АПИС Евро Право

Европейското законодателство и връзката му с българското право

АПИС Практика

Съдебна практика и исков процес

АПИС Процедури

Готови решения за извършване на административни услуги и правни действия: готови бланки, формуляри, образци на договори, решения и други

АПИС СОФИТА

Българското законодателство на английски език

АПИС Време

Индикатор за промени в законодателството и известяване с SMS и E-mail; срокове, коментари, експертни анализи

Финансови информационни

АПИС Финанси

Икономическо моделиране, фискален режим, финансов анализ, законна и договорна лихва

АПИС Евро Финанси

Финансови практики в ЕС и приложението им в България

Модел на данъчна спогодба на ОИСР 2010 и Ръководство за трансферно ценообразуване на ОИСР 2010

/съвместни продукти на Апис и Интерлекс консулт/

Спогодби за избягване на двойното данъчно облагане

Информационни системи за лицата и фирмите

АПИС Регистър+

Търговски регистър и регистър Булстат; данъчни и осигурителни регистри; неофициален раздел на ДВ, справки за свързани лица

АПИС Регистър - Фирмен анализ

Финансов и сравнителен анализ /на фирми/ чрез показателите от годишните финансови отчети

Модул "Искови молби"

Информация от окръжните съдилища в страната за заведените иски молби за откриване на производство по несъстоятелност на фирми и търговски дела по ГПК

АПИС Глобус

Правен режим на чуждестранните инвестиции и на чужденците в България; външнотърговски сделки

Link Detector

Ново софтуерно решение – БЕЗПЛАТНА добавка към интернет браузърите, разработено от АПИС за улеснение на работата на финансиста, мениджъри, юристи и всички, които ползват правна информация в интернет пространството. Приложението разпознава правни цитати от българското и европейското право и наименования на лица и фирми в текста на разглежданите или редактираните от потребителя документи и поставя връзки към съдържанието на съответните правни актове.

Повече информация за продуктите и услугите на АПИС можете да намерите на www.apis.bg

Сертификат по ISO 9001 – 2015

София 1000, ул. "Граф Игнатиев" 7А
тел.: 02/923 98 00, 0700 44 944
факс: 02/923 98 98; office@apis.bg

СПЕЧЕЛЕНЕ ДВА БИЛЕТА ДО ПАРИЖ И LOLLAPALOOZA WIN TWO TICKETS TO PARIS AND LOLLAPALOOZA

Участвайте в играта #Билети, фестивал и един приятел, с която "България Ер" отбелязва старта на обновения си сайт, и можете да спечелите два самолетни билета до Париж и пропуски за прочутия музикален фестивал Lollapalooza (22-23 юли).

Участието е съвсем лесно: в различните страници и подстраници на www.air.bg са скрити имена на музикални изпълнители. Участниците трябва да ги открият и да посочат тяхна песен като коментар под публикация за играта във Facebook. Всеки ден имената на музикантите ще бъдат различни. Във Facebook страницата на авиокомпанията са описани подробно условията и стъпките за участие. Обновеният сайт вече предлага възможност пасажерите да проверят и следят полета си онлайн с услугата „Полетно разписание“. Могат да резервират и място, където да отседнат по време на почивката си. На тяхно разположение е огромният асортимент от вили, хотели, апартаменти, които Booking.com предлага в стотици градове по света. Създадена е още контактна форма, през която хората могат лесно да изпращат запитванията си към „България Ер“ и да получат бърз отговор.

Играта #Билети, фестивал и един приятел ще продължи до 11 юни. Победителят ще бъде изтеглен на 12 юни и ще бъде обявен на Facebook страницата на авиокомпанията.

Take part in the #Tickets, Festival and a friend game Bulgaria Air marks the launch of its renewed site with, and you can win two plane tickets to Paris and passes to the famous Lollapalooza Music Festival (July 22-23). Participation is really easy: musicians' names are hidden on www.air.bg various pages and subpages. Participants need to find them and write one of their songs as a comment under a post of the game on Facebook. Every day the names of the musicians will be different. The terms and conditions details are available on the airline's Facebook page.

The renewed site now offers passengers the opportunity to check and track their flight online with the Flight Schedule service. They can also book a place to stay during their holiday. There's a great range of villas, hotels and suites that Booking.com offers in hundreds of cities around the world. There's also a contact form where people can easily send their inquiries to Bulgaria Air and to get a quick reply.

The #Tickets, Festival and a friend game will continue till June 11. The winner will be chosen at random on June 12 and will be announced on the airline's Facebook page.

"СВЕТЪТ Е БИЗНЕС" С НИКОЛАЙ КРЪСТЕВ

THE WORLD IS BUSINESS WITH NIKOLAY KRASTEV

Всеки ден
20:30
Weekdays

Дългогодишният кореспондент в Белград Николай Кръстев стана част от екипа на Bloomberg TV Bulgaria. Той е новият водещ на предаването „Светът е бизнес“, заедно с Ивайло Лаков. Кръстев следи геополитическите и макроикономическите теми, както и процесите в политиката и икономиката на Балканите, които засягат бизнеса в България. Николай Кръстев е един от най-изявените международни репортери и редактори у нас. Започва журналистическата си кариера през 1992 година в програма „Хоризонт“ на БНР. Работи като специален пратеник по време на военните действия в Босна и Херцеговина, Сърбия, Косово и Македония. Бил е кореспондент на БНР за Западните Балкани (2003-2011) и за Русия (2015-2017).

Long-standing correspondent in Belgrade Nikolay Krastev has joined the Bloomberg TV Bulgaria team. He is the host of The World is Business show, along with Ivaylo Lakov. Krastev covers geopolitical and macroeconomic topics, as well as political and economic process of the Balkans affecting business in Bulgaria.

Nikolay Krastev is one of Bulgaria's most celebrated international reporters and editors. He began his journalistic career in 1992 in the Horizon programme on the Bulgarian National Radio.

He worked as a special envoy during the military operations in Bosnia and Herzegovina, Serbia, Kosovo and Macedonia. He was a correspondent of the Bulgarian National Radio for the Western Balkans (2003-2011) and Russia (2015-2017).

ЛЕКАРИТЕ, НА КОИТО ВЯРВАМЕ THE DOCTORS WE TRUST

Над 4000 читатели на водещия здравен сайт Puls.bg гласуваха за медицинските специалисти и клиники в България, на които имат най-голямо доверие. Д-р Иван Сигридов получи най-много гласове в категорията „Акушер-гинеколог“. Акушерките с най-високо доверие, събрали едновременно най-висок брой гласове, са Катя Павлова и Динка Негалова - и двете от болница „Селена“, Пловдив. Сред педиатрите пациентите отличиха г-р Радка Масларска, началник неонатологично отделение на Аджбадем Сити Клиник МБАЛ Токуда, а медицински комплекс „Д-р Щерев“ спечели в категорията „Болница“. „Човек полага много усилия, за да стане лекар, но не би могъл да бъде такъв, ако пациентите не могат да му се доверят. Тяхната благодарност е неговата мотивация“, каза основателят на Puls.bg проф. Николай Габровски, който връчи плакетите и грамотите на победителите.

Over 4,000 readers of the leading health website Puls.bg voted for the medical specialists and clinics in Bulgaria they trust the most. Dr. Ivan Sigridov got the highest number of votes in the “Obstetrics-Gynaecology” category. The most trustworthy obstetricians, with the same highest number of votes, are Katya Pavlova and Dinka Negalova – both of the Selena Hospital in Plovdiv. Among the pediatricians, patients distinguished Dr. Radka Maslarska, Head of the Neonatal Ward of Acibadem City Clinic Hospital Tokuda, and Dr. Shterev Medical Complex won in the Hospital category. “One puts a lot of effort into becoming a doctor, but they couldn't be such if patients didn't trust them”, said Puls.bg founder Professor Nikolay Gabrovsky, who presented the winners with plaques and honorary diplomas.

28 | **БИЗНЕС НА
АВТОПИЛОТ**
BUSINESS ON AUTOPILOT

14 | **БЪЛГАРИЯ И ЕВРОТО**
BULGARIA AND THE EURO

20 | **ДЕТЕЛИНА СМЛКОВА**
DETELINA SMILKOVA

НЯМА ТЕХНИЧЕСКА ПРЕЧКА МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ЕВРОТО

Текст ХРИСТОС КАЦАНИС*

От срещата на Гърция бизнес съвет с подуправителя на БНБ Калин Христов научихме много неща за готовността на България за влизане в еврозоната. Убедени сме, че от техническа гледна точка няма никакъв проблем. Хората са подготвени и повечето критерии ще бъдат посрещнати може би с малко повече усилия. Но г-н Христов мъдро отбеляза, че това решение не зависи само от техническите фактори. Съществуват и икономически, и политически.

ТРЯБВА ДА СЕ ИМА ПРЕДВИД, че в този момент България, както и Гърция, а и цяла Европа, се намират в много сложна ситуация. Само преди два месеца лидерите на Германия, Франция, Испания и Италия се събраха и заговориха за "Европа на много скорости". За мен в това няма нищо изненадващо. В библиотеката ми има книги, които разглеждат "Европа на много скорости" още през 1994 година.

България не може да не вземе предвид тази ситуация, когато решава за еврото. Имате достатъчно отговорни хора, които ще контактуват със своите аналози в Европа, за да вземат разумно решение. Въпросът е как ще изглежда тази "Европа на много скорости" след 2-3 години? Как ще изглежда самото евро? Не бих могъл да кажа отсега. Но ми се струва много вероятно да има някои промени.

ХАНС-ВЕРНЕР ЗИН коментира пред Bloomberg TV Bulgaria, че за страната ви ще е най-разумно да изчака десетина години, за да не сподели съдбата на Гърция. Аз следя внимателно г-н Зин, който говори като един мъдър германец и съм убеден, че старателно е обмислил нещата, преди да ги изрече. Германците имат поне пет алтернативни плана в случай, че нещо не върви с Гърция. Но не знам ние колко планове имаме. Смятам, че е време да започнем да говорим сериозно за тези въпроси - и в България, и в Гърция. Да говорим разумно и без паника. Въпросът е каква Гърция искат гърците и каква Европа искат европейците. Дали една социална Европа, или пък една Европа на стабилни цени, но много слабо развитие. Защото ръководителите на еврозоната едва ли могат да се гордеят с растежа, който постигат напоследък - независимо от хубавите инициативи на ЕЦБ и г-н Драги.

НЕКА ДА СИ СПОМНИМ, че и през 1996 съществуваша таблица с критерии. Гърция тогава не спазваше нито един от тях, както и Италия и Испания. Франция спазваше 5 критерия,

ако правилно си спомням. Германия спазваше 4. Тоест още когато процедурата по приемането на еврото започваше, беше ясно, че подготовката на всички страни не е на единакво ниво. Един от икономистите на г-жа Тачър казваше така: не може един и същи костюм да бъде облечен от висок мъж, от нисък мъж и от среден на ръст. Но въпреки това всички тези толкова различни една от друга икономики изведнъж се обединиха.

ВПРОЧЕМ ОЩЕ ПЪРВИТЕ опити за координирана монетарна политика на Европейската общност през 70-те години показва какви са рисковете. За по-малко от пет години повечето валути в общността загубиха по 30, 40, 50% от стойността си спрямо германската марка. Само холандският гулден и белгийският франк донякъде успяваха да я следват. После двама големи политически мъже, Валери Жискар д'Естен и Хелмут Шмит, решиха да седнат с експертите и да направят нещо още по-радикално - европейска монетарна система, изградена около екрото. Последствията от това между 1979 и 1993 бяха приблизително същите - могъща германска марка и обезценка на другите валути спрямо нея. Най-смешното, ако мога да се изразя така, е, че еврото не бе наложено от германците. Първоначално французите бяха тези, които искаха да има евро и еврозона - тъкмо защото се тревожеха, че Германия става твърде силна, и се надяваха чрез еврото да могат да контролират това. А германците, разбира се, приеха еврозоната под условие, че еврото ще е нещо като гоиче марката.

ПИТАТЕ МОЖЕ ЛИ ЕВРОЗОНАТА ДА БЪДЕ СПАСЕНА? Истината е, че в този момент тя не изглежда чак толкова зле. Взеха се мерки, вече има много механизми, които да я защитават от нови трусове. Европейците действаха доста ефективно в последните години.

Друг е въпросът кога икономиките, пострадали в кризата, ще се изправят на крака. Гърция например през 2008 година имаше 350 милиарда долара Брутен вътрешен продукт. Сега има 194 милиарда. Дори и при промените в курсовете, това е ужасяващ спад. Политиците са оптимисти, както обикновено. Но не знам доколко можем да им имаме доверие. ■

* Коментарът е направен в разговор с Делян Петришки в предаването "В развитие" по Bloomberg TV Bulgaria.

THERE IS NO TECHNICAL BARRIER BETWEEN BULGARIA AND THE EURO

By CHRISTOS KATSANIS*

The meeting between the Hellenic Business Council in Bulgaria and Kalin Hristov, Deputy Governor of the Bulgarian National Bank (BNB), showed us many things about Bulgaria's readiness to join the euro zone. We are convinced that from a technical point of view there is no problem for that step. People have been prepared and most of the criteria will be met - maybe with a little bit of extra efforts. But Mr. Hristov wisely noted that the decision did not depend on the technical factors only. There are also economic and political ones to be taken into account.

WE SHOULD REMEMBER that right now Bulgaria, as well as Greece and the whole of Europe are in a very complicated situation. Just two months ago the leaders of Germany, France, Spain and Italy gathered together and started talking about "multi-speed Europe". I do not find this surprising at all. There are books in my library that already discussed "multi-speed Europe" back in 1994.

Bulgaria cannot ignore this situation when making a decision about the euro. You have quite a few responsible people who will keep in touch with their counterparts in Europe in order to take a reasonable decision. The question is what this "multi-speed Europe" will look like in 2 or 3 years from now. What will the euro itself look like? I could not tell this today. But I think it is very likely there will be some changes.

HANS-WERNER SINN commented for Bloomberg TV Bulgaria that it would be a wise decision for your country to wait for some ten years in order to avoid what happened to Greece. I have been watching Mr. Sinn talk as a wise German carefully and I am convinced that he had thought twice before he said that. Germans have at least five alternative plans in case there is a problem with Greece. But I don't know how many plans we have. I think it is time we started talking seriously about these issues - both in Bulgaria and Greece. Talking reasonably and with no panic.

The point is what is the Greece that Greek people want and what is the Europe that Europeans want. Is it a social Europe or a Europe of stable prices but very slow progress? Because the leaders of the euro zone can hardly be proud of the progress they have been achieving lately - regardless of the nice initiatives undertaken by the ECB and Mr. Draghi.

LET US REMIND that there were tables with criteria in 1996, too. Back then Greece was not meeting any of them, and neither were

Italy and Spain. France was meeting 5 criteria, if I remember correct. Germany was meeting 4. That means that even at the very start of the procedure for adoption of the euro it was clear that not all countries were equally prepared. There was an economist in Mrs. Thatcher's team who once said: you cannot expect the same suit to be worn by a tall man, a short man, and a man of middle size. Nevertheless, all those economies that differed so much from one another suddenly joined together.

IN FACT, THE VERY FIRST attempts for a coordinated monetary policy made by the European community in the 1970s showed what the risks were. For a period shorter than five years most of the currencies in the community lost 30, 40, 50% of their value compared to the Deutsche mark. The Dutch guilder and the Belgian franc were the only ones that managed to follow it to a certain extent.

Then two great political men, Valerie Giscard D'Estaing and Helmut Schmidt, decided to sit down with the experts and do something even more radical - a European monetary system built around the ecu. The consequences between 1979 and 1993 were approximately the same: a powerful Deutsche mark and devaluation of the other currencies.

The biggest absurd was that it was not the Germans who strengthened the positions of the euro. Initially, the French were the ones who wanted a euro and a euro zone - exactly because they were afraid of Germany's growing power and they hoped the euro would help them control it. And the Germans, of course, accepted the euro zone under the condition that the euro would be a kind of a Deutsche mark.

YOU ARE ASKING IF THE EURO ZONE CAN BE SAVED? The truth is that right now it does not seem to be in such a poor condition. Measures have been taken, and there are now a lot of mechanisms to protect it against new shocks. The Europeans have been acting quite efficiently in recent years.

But when the economies that suffered during the crisis will rise again is a different story. For example, in 2008 Greece had a USD 350 billion gross domestic product. Now its GDP amounts to 194 billion dollars. Even with the exchange rates taken into account, this is a terrible decline. Politicians are optimists, as usual. But I am not sure how much we can trust them. ■

* The comment was made in a conversation with Delyan Petrishki for the *In Progress* show on Bloomberg TV Bulgaria.

Бургас

€24

Цената е крайна и включва 1 бр. ръчен багаж до 10 кг, хетъринг на борда, безплатен избор на място в самолета, безплатен check-in.

Чекиран багаж може да се закупи преди полет на летище или в офиса на издателя на билета – цена на първо парче багаж до 23 кг - 15 евро на посока. В случай на по-тежък, по-обемен или допълнителен чекиран багаж, се прилагат стандартните правила на България Ер.

ОБРАЗОВАНИЕТО ЩЕ СЕ ПРОМЕНИ ИЗ ОСНОВИ

Детелина Смилова, Вицепрезидент на ВУЗФ,
прег Bulgaria ON AIR

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография ИВАЙЛО ПЕТРОВ

Г-жо Смилова, Висшето училище по застраховане и финанси навършва 15 години. Какъв е планът за следващите 15?

Ние сме доволни от постигнатото в тези 15 години. Мисля, че отговаряме на нуждите на бизнеса. Но следващите петнайсет ще бъдат много по-различни. Трябва да се съобразим с едно бъдеще, каквото не сме очаквали.

Аз обичам да казвам, че трябва да усъвършенстваме човешките си умения. Да се научим да управляваме технологиите, така че те да подпомагат учебния процес. Трябва да започнем да учим студентите да се справят с несигурността и непредсказуемостта на това ново време, в което живеем. Ще спра дотук и ще ви покана на 21 юни, когато ВУЗФ ще представи детайлно новите тенденции и плановете си за следващите 15 години.

Изкуственият интелект и нарастващата автоматизация заплашват да предизвикат най-голямото сътресение на пазара на труда от зората на Индустриалната революция насам. Смятате ли, че наистина предстоят катаклизмични промени? Безспорно технологиите ще окажат някакво влияние. Затова казвам да се фокусираме върху човешките умения. Ако машините могат да дадат отговор на всеки въпрос, за нас, хората, остава да се научим да задаваме тези въпроси.

Да свикнем да се питаме не как, а какво и защо да учим. Хората, които си задават този въпрос, ще бъдат управляващите на утрешния ден.

Ще се промени самата концепция на образованието - в смисъл, че ще учим цял живот. Досега имаме един прост линеен цикъл: раждане - учене - работа - пен-

сионирание. Този цикъл ще се промени: раждане - учене - работа - почивка - отново учене и преквалификация - работа - отново почивка, и така нататък... Университетите вече свикват с нови възрастови граници за студентите си.

Технологиите със сигурност ще променят много от професиите. След пет години ще съществуват професии, за които и не подозираме...

... и вероятно няма да съществуват някои, с които сме свикнали...

Точно така. Затова трябва да научим студентите си да виждат възможностите там, където другите още не могат да ги видят.

Един цикъл в университета продължава пет години, а ми се струва невъзможно да се предвиди бъдещето за повече от две-три. Дори работодателите, когато ги питаме какви и колко кадри ще им трябва след две години, се затрудняват да отговорят.

Това все по-ускоряващо се натрупване на знания, и тази необходимост да се учи цял живот - това са ►

"Ако машините могат да дадат отговор на всеки въпрос, за нас, хората, остава да се научим да задаваме тези въпроси"

► **тенденции, които ще засегнат не само студентите, но и преподавателите. Видяхме го вече в софтуерния бранш, където самото темпо на развитие обезсмисля класическия образователен модел.**

При нас от години е така. Ние дори не ги наричаме "преподаватели", а по-скоро "фасилитатори" - от facilitate, подпомагам, улеснявам. Тяхната цел е не да вълпяват на студентите знания, а да им помогнат сами да стигнат до отговорите. Затова и тук няма катедри, няма разделение между преподавателите и студентите.

Днес информацията вече е достъпна навсякъде. Важното е не откъде ще я получиш, а как ще я анализираш, какви умения ще развиеш на нейна база. Един от собствениците на Microsoft бе казал така: дайте ми не хора с дипломи, а хора, които могат да свършат работата.

Някогашната социалистическа образователна система бе критикувана, че дава прекалено енциклопедични и теоретични знания. Но напоследък все по-често чуваме, че и създаването на тесни, обвърнати към практиката специалисти също не е вече адекватно в тази епоха на нарастваща интердисциплинарност. Има ли трети път?

Със сигурност има. Нашата роля вече ще е да управляваме диалога между различните участници в бизнес екосистемата. Много се радвам, че използвахте гумичката "интердисциплинарност" - вие сте първият от познатите ми, който го прави. Това явление ще се засили. Университетите вече ще задават хоризонтите и въпросите за решаване. Ще създават условия за иновации. Трябва да търсим ефективно мислене, трябва да имаме резултати, а не академични постижения.

Разговаряли сме с множество чуждестранни инвеститори у нас, които казват, че основният проблем на България не е толкова в бюрокрацията или в съдебната система, колкото в недостига на хора с определена квалификация. Съгласна ли сте с такава оценка?

Хората са най-ценният ресурс. Някога големият проблем беше енергийният. После - с финансовите ресурси. Но днес най-важни са хората.

Забелязвате ли, че едва сега образованието излиза като основен приоритет на правителството? Досега имаше концепция, нямаше стратегия. Бизнесът бе оставен да бъде ползвател, а не двигател на процесите. И се произвеждаха едни кадри, които по нищо не се отличаваха от тези отпреди 30 години. Това повече не може да продължава.

Споменахте бизнеса. От години негови представители се оплакват, че университетите не им създават необходимите кадри. Но каква е ролята на самия бизнес в този процес?

В нашия университет имаме изключително добра връзка с бизнеса - това е най-голямото ни постижение. Всъщност преди 15 години ние бяхме създадени от бизнеса, защото визионерите в него разбраха, че трябва сами да решат проблемите си. Между другото днес ние нямаме безработни випускници. А 70-80% от нашите преподаватели са хора от реалния сектор - изпълнителни директори, финансови директори, HR мениджъри и така нататък. Бизнесът трябва да направи заданието. Няма как университетите да бъдат водещи, просто защото в бизнеса нещата се случват по-бързо. Много е трудоемко да се направи нова учебна програма, да се акредитира, да се въведе - и докато това се случи, нещата и нуждите обикновено вече са се променили.

Затова ние създадохме много съвместни програми с бизнеса, включително и в сектори, които на първ поглед изглеждаха несъвместими. С партньор от IT бизнеса направихме програма за предприемачество и иновации, после гоидоха партньори в областта на журналистиката и продуцентството...

Ето ви практически пример за интердисциплинарността, за която говорехме: имаме много добри инженери, или програмисти, на които обаче в един момент вече им се налага и да управляват бизнес, да придобиват мениджърски умения. Сега при нас излизат две нови магистърски програми за управление на процеси и продукти в IT сектора.

Вие имате достатъчно широк профил върху икономиката - защото, въпреки името си, ВУЗФ далеч не е само училище за застраховане и финанси. В кои сектори според вас недостигът на кадри е най-критичен?

Много е модерно да се говори за IT сектора, но аз мисля, че е време вече да спрем.

"Трябва да търсим ефективно мислене, трябва да имаме резултати, а не академични постижения"

Най-малкото защото заплатите в него са един голям балон. Не може да удвоиш заплатата си, просто като се местим от фирма във фирма, без да добавяш стойност и знания. Има други сектори, на които трябва да се обърне внимание: производството, медицината, инженерните науки, педагогиката, туризма. В тях има също толкова остра липса на кадри.

В България все още има непропорционално много висши училища, които бяха стигнали до печалния рекорд да предлагат двойно повече места, отколкото са кандидат-студентите. Как виждате изхода от тази ситуация?

Министерство на образованието започна някакви промени, като ограничи бройките за някои специалности за сметка на инженери, педагози, медици и така нататък. Но това не е достатъчно. Това са козметични промени.

Може би ще ви прозвучи революционно, но аз смятам, че много от провинциалните университети изпълняват и чисто социални функции. Те би трябвало да се подкрепят от социалното министерство. Защото бюджетът за образование просто не може да издържи такава тежест.

Добре би било също регионалните университети да подготвят кадри според нуждите на региона. Защо да създават медици там, където няма нужда от тях? Или примерно химици?

За последните 15 години само един образователен министър е изкарал пълния си мандат. Само за последните месеци се смениха четирима министри. Ако имаше сериозна политика в областта на образованието, това нямаше да е така.

Вие сте и председател на Българската асоциация за управление на хора. В глобален мащаб тази професия се промени до неузнаваемост в последните години. Специалистите по човешки ресурси, или HR, се превърнаха от хора, които следят кога другите идват на работа, в основни участници в стратегическото планиране на компаниите. Случи ли се и у нас тази промяна?

Искам да ви кажа, че специалистите в тази област в България днес би трябвало да имат много сериозно самочувствие. Наскоро бях на една международна конференция и там за нас нямаше никакви изненади. Каквото се случва по света, се случва и у нас. Изключително голям брой българи са на високи международни позиции в HR.

Ако финансовите директори дават моментната картина в една компания, специалистите по HR задават тенденциите за бъдещето. Първо на вас ще разкажа за

едно изследване, което направихме и което още не е представено. То показва, че през 2018 година в България ще има около 13 000 специалисти по човешки ресурси, при 8 400 преди две години. Нетната печалба от HR услуги е 200 милиона лева, с тенденция до 2018 да се удвои.

Нещата се развиват много добре, хората са отлично подготвени и трябва да имаме самочувствие. Ние впрочем сме единственият университет, който освен магистърска, има и бакалавърска програма по човешки ресурси.

Когато встъпихте в длъжност в БАУХ, обявихте планове за съвместни начинания с парламента, с бизнеса. Разкажете ни какво се получи от тях?

С бизнеса работим добре. Все повече изпълнителни директори членуват в асоциацията. По-активни сме и със социалните партньори. Имаме вече подписани споразумения с КНСБ и "Подкрепа". Колкото до правителството, направихме една среща

с HR-ите на министерствата и държавните агенции. Видяхме, че можем да си бъдем полезни, но там нещата се случват малко по-трудно. Добре работим с Комисията за защита на личните данни, даже на последната конференция имаме лектор от там. Това е сфера, в която очакваме да се появят цели нови професии.

За да приключим, започва мандатът на едно правителство. Кои са най-важните задачи пред него според вас?

Преди всичко се радвам, че това правителство най-после извади като приоритет образованието. И смятам за добър знак, че за пръв път от толкова време министърът е от водещата управляваща партия. Тълкувам го като знак за политически ангажимент. Досега обикновено горещият картоф се прехвърляше към някой от по-малките коалиционни партньори. Образованието е ключово: както сам казахте, ако не подготвим хора, много инвеститори ще си тръгнат. Някои вече си

тръгват, именно защото не могат да намерят кадри. Да, има завършващи висшестепенисти, но те по никакъв начин не могат да отговорят на изискванията на бизнеса. Нещото, което трябва да направи правителството, е да начертае един дългосрочен план, до 2025-2030 година. И да даде малко повече свобода на университетите в областта на публично-частните партньорства, които наистина вече са разрешени, но с твърде много ограничения.

Самите университети трябва да променят мисленето си и да отвикнат от схващането, че приходите им идват от такси и от държавата. По света не е така. Сериозните средства идват от изследвания, които у нас не се правят. Дали защото държавата ограничава университетите, дали защото те не са подготвени... При всички случаи системата трябва да се промени из основи. Всяка промяна е полезна. Но ми се струва, че до момента промените у нас са по-скоро козметични. ■

EDUCATION IS IN FOR A MAKEOVER

Detelina Smilkova, Vice President of the University of Finance, Business and Entrepreneurship, talks to Bulgaria ON AIR

By KONSTANTIN TOMOV / Photography IVAYLO PETROV

Mrs Smilkova, the University of Finance, Business and Entrepreneurship (VUZF) is turning 15. What do you plan for the next 15 years?

We are pleased with what we have achieved during these 15 years. I think we respond to the needs of business. But the next 15 years will be very different.

We have to reckon with a future we never expected.

I like to say that we need to improve our human skills. We have to learn to manage technologies in a way to assist us in the learning process. We must start to teach students to deal with the uncertainty and unpredictability of the new time we live in. I'll leave it at that and invite you to come on June 21, when VUZF will detail the new trends and its plans for the next 15 years.

Artificial intelligence and growing automation threaten to cause the greatest turmoil on the labour market since the dawn of the Industrial Revolution. Do you think that the forthcoming changes are really cataclysmic? Undoubtedly, technology will make a difference. That's why I say we should focus on human skills. If machines can answer any question, it is up to us humans to learn to ask these questions.

We must get used to ask not how, but what and why we should study. People who ask this question will be tomorrow's managers.

The very concept of education will change – in

the sense that we will learn throughout life. Until now we followed a simple linear cycle: birth – training - work - retirement. This cycle will change: birth – training - work – break – further training and retraining - work – another break, and so on... Universities are already adapting to new age limits for their students.

Technology will certainly change many professions. In five years' time there will be professions we can't even imagine now...

... and some we are used to will probably disappear...

Precisely. That's why we have to teach our students to spot opportunities where others cannot see them yet.

A cycle at university lasts five years, and I find it impossible to me to predict the future for more than two or three years ahead. Even employers are at a loss when asked what type and how many employees they will need in two years.

The ever faster accumulation of knowledge

"If machines can answer any question, it is up to us humans to learn to ask these questions"

and the need of lifelong learning are trends that will affect both students and instructors. We've already seen it in the software industry, where the very pace of development makes the conventional education model pointless.

At VUZF it has been like that for years. We don't even call them "instructors" but "facilitators". Instead of inculcating knowledge, they aim to help students find the answers on their own. That's why we have no departments here, there is no divide between instructors and students.

Nowadays, information is accessible everywhere. The important thing is not where you get it but how you analyse it, what skills you develop on its basis. To quote one Microsoft owner: don't give me people with degrees, give me people who can do the job.

The erstwhile socialist educational system was criticised for providing knowledge that was too generalist and theoretical. But we are now hearing more and more often that training practice-oriented narrow specialists is no longer adequate, either, in this age of increasing interdisciplinarity. Is there a third way?

Definitely. Our role will now be to manage the dialogue between the various participants in the business ecosystem. I am glad you used the word "interdisciplinarity" – this is the first time I hear it from someone I know. This phenomenon will intensify. The universities will

now define the horizons and issues that need to be addressed. They will create conditions for innovations. We must look for effective thinking, we need results rather than academic achievements.

We've talked to many foreign investors here, who say that Bulgaria's main problem is not so much the red tape or the judicial system as the scarcity of people with particular skills. Do you agree with this?

People are the most valuable resource. Once the biggest problem was energy. Then, it was financial resources. But today people are what matters most.

Have you noticed that education is only now emerging as the government's top priority? So far there was no concept, no strategy. Business was left in the position of user rather than a motor of processes. And school leavers and university graduates were as inadequately qualified as 30 years ago. It can't go on like this anymore.

You mentioned business. For years, business executives have been complaining that universities do not provide the human resources they need. But what is the role of business itself in this process?

In our university we have an extremely good relationship with business – this is our greatest achievement. In fact, 15 years ago we were established by the business community because its visionaries realised that they had to solve their problems themselves. By the way, today we have no unemployed graduates. And 70-80% of our instructors are people from the real sector – CEOs, CFOs, HR managers, etc.

Business must set the terms of reference. There is no way universities can be leading, simply because things happen faster in business. It takes a lot of time and work to design a new curriculum, to accredit it, to introduce it – and by the time this happens things and needs have usually already changed.

That's why we have elaborated many joint programmes with business, including in sectors that seemed incompatible at first glance. We developed an entrepreneurship and innovation programme with major IT firm, which was followed by partners in the field of journalism and media arts management...

Here is a practical example of the interdisciplinarity we talked about earlier: we have very good engineers and programmers who at some point also have to manage a business and acquire managerial skills. We are now launching two new Master Programmes for process and product management in the IT sector.

Your curriculum cuts across the economic spectrum because, despite its name, VUZF is by far not teaching business and finance only. Which sectors do you think are most ►

► **critically understaffed?**

The IT sector is all the fad now, but I think we've had enough of this. If nothing else, at least because salaries there are a bubble. You can't double your pay by merely switching employers without adding value and knowledge. There are other sectors that require attention: manufacturing, medicine, engineering, pedagogy, tourism. They experience the same acute shortage of manpower.

There are still too many universities in Bulgaria that had set an infamous record of offering places that are double the number of applicants for enrolment. Where do you see a way out of this situation?

The Ministry of Education has initiated some changes by limiting openings for some specialties while increasing enrolment for engineers, educators, medics, etc. But that is not enough. This is surface scratching.

This may sound revolutionary, but I think that many of the universities outside Sofia perform purely social functions. They should be supported by the Social Policy Ministry, because the education budget simply cannot bear such a burden.

It would also be good if regional universities train human resources according to the needs of their region. Why turn out medics in areas where they are not in demand? Or chemists, for that matter?

In the last 15 years, only one education minister has served his full term. In recent months alone, we've seen four ministers come and go. With a serious policy in education this would never happen.

You are also Chairperson of the Bulgarian Association for People Management (BAPM). Globally, this profession has changed beyond recognition in recent years. HR specialists have turned from people who check when others come to work into essential players in corporate strategic planning. Has this change happened in Bulgaria, too?

Let me tell you that specialists in this field in Bulgaria today should think very highly of themselves. I recently attended an international conference, and it held absolutely no surprises for us. What happens in the world happens in Bulgaria, too. An extremely large number of Bulgarians hold high international positions in HR.

If CFOs provide a snapshot of a company, HR specialists set the trends for the future. You are the first person I am telling of a survey we conducted that has not yet been unveiled. It found that there will be about 13,000 human resources specialists in Bulgaria in 2018, compared to 8,400 two years ago. HR services net a profit of 200 million leva, and it is expected to double by 2018.

Things are developing very well, people are

excellently trained, and we must be self-confident. As a matter of fact, we are the only university that, besides a Master's degree, also offers a Bachelor programme in human resources.

When you took office at BAPM, you announced plans for joint initiatives with Parliament, with business. Tell us what has come out of this.

We are working well with business. More and more CEOs join the Association. We are also more active with the social partners. We have already signed agreements with the Confederation of Independent Trade Unions in Bulgaria and the Podkrepa Confederation of Labour. As for the Government, we organised a meeting with the HR officers of ministries and state agencies. We discovered that we can be mutually useful to each other, but things are a bit more difficult there. We work well with the Commission for Personal Data Protection, they even sent a speaker to our last conference. This is an area in which we expect the advent of whole new professions.

Last question. What do you think are the most important tasks of the Government which recently began its term?

Above all, I am glad that this government has

finally assigned priority to education. And I consider it a good sign that for the first time in such a long time the minister is from the senior partner in the ruling coalition. I see this as an indication of political commitment. So far, the hot potato was usually passed to some of the smaller coalition partners.

Education is crucial: as you said yourself, unless we train people, many investors will leave. Some are already leaving, precisely because they are unable to find staff. Yes, universities do graduate people, but they are in no way able to meet the requirements of business.

What the government has to do is to map out a long-term plan, for the period until 2025-2030. And give a little more leeway to universities in the area of public-private partnerships, which are now legally possible but with too many restrictions.

The universities themselves have to change their way of thinking and forget about tuition fees and state subsidies as a prime source of revenue. It's not like that in the rest of the world. Real financing comes from research, which is not done in Bulgaria. Whether because the state restricts universities or because they are not prepared – I don't know. In any case, the system needs a makeover. Any change is useful. But it seems to me that so far changes in Bulgaria have been rather cosmetic. ■

БИЗНЕС НА АВТОПИЛОТ

Автомобилният сектор е изправен пред най-големите промени в историята си. Как ще се отразят те на българския пазар?

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография КОЛЕЛА

Предстои най-голямата промяна в транспорта, откакто автомобилът замени коня, каза ни преди време Жил Вигал, главният дизайнер на Peugeot. Тогава това звучеше като смела прогноза; днес е вече общоприето мнение. В следващите десетина години най-вероятно ще се простим с двата най-емблематични компонента на автомобила - двигателя с вътрешно горене и шофьора. Не е ясно дали и самият бизнес модел на тази индустрия ще оцелее. Дали няма да се откажем от притежаването на колите за сметка на наемането и споделянето, и дали автомобилните търговци няма да последват съдбата на кварталните видеотеки и да изчезнат от лицето на земята.

ТОВА МОЖЕ И ДА ЗВУЧИ МРАЧНО, но истината е, че автоиндустрията никога не е преживявала по-добри времена. Глобалният пазар на нови автомобили, който едва надхвърляше 51 млн. бройки през 1998, днес неумолимо гони стомилионната отметка. Компании като Toyota, BMW и Daimler ежегодно подобряват рекордите си за оборот и печалба (макар че при японците поредицата бе прекратена от твърде поскъпналата йена). Дори онези, които имат затруднения днес, са в несравнимо по-добро състояние, отколкото преди десетилетие. Ford бе принуден да смени главния си изпълнителен директор, защото печалбата за тримесечието падна до 1.6 милиарда долара, с 900 млн. по-малко от 2016 година. Само преди 7-8 години 1.6 милиарда печалба щяха да се сторят мечта на американците, едва отървали банкрута след кризата.

В ЕВРОПА ПАЗАРЪТ продължава да се развива доста по-добре от очакванията. Първите три месеца на годината бяха рекордни и изведоха Стария континент на второ място при най-големите световни пазари - след Китай, но преди САЩ. Април, през който се паднаха и православният, и католическият Великден, донесе лек спад, но тенденцията е положителна.

Средно пазарът в ЕС е пораснал с почти 5% за първите четири месеца. Пазарът в България е пораснал с 20% - третият най-добър показател на континента след Хърватия и Румъния. Но трябва да направим неизбежната уговорка, че това е ръст от много ниска база. По данни на ACEA от януари до април у нас са продадени 9086 нови автомобили. В Хърватия, с почти 3 млн. по-малко население, продажбите са 17 000. В Словакия, с 2 милиона по-малкобройна, са 30 000.

НАЙ-ПРИМИТИВНОТО и често предлагано обяснение е свързано с доходите. Изглежда логично страната с най-ниския жизнен стандарт в ЕС да има и най-слабо развития автомобилен пазар. Но истината е, че върху продажбите на нови автомобили в България влияят и други, доста по-съществени фактори.

"Българският пазар на нови автомобили не е пропорционален нито на населението, нито на покупателната му способност", коментира Александър Миланов, изпълнителен директор на BMW България и председател на Асоциацията на автомобилните производители, пред Bloomberg TV Bulgaria. "Тази диспропорция е резултат от липсата на фокус от гържавното управление върху тази тема през последните 50 години... Никъде по света да караш употребяван автомобил не е най-евтиното решение. Но в България това е факт". Защо е така? Защото нормативната уредба продължава да не отчита влиянието на автомобилите върху околната среда. Данъците и таксите за регистрация на стари автомобили са подчертано по-ниски, отколкото за нови; няма никакви ограничения - нормативни или парични - за най-замърсяващите коли. ►

Business on Autopilot

The automotive industry faces the biggest change in its entire history.
How will this influence the Bulgarian market?

By KONSTANTIN TOMOV / Photography SHUTTERSTOCK

We are in the eve of the biggest revolution in transportation ever since the automobile replaced the horse, as we were told some time ago by Gilles Vidal, the head of design at Peugeot. Then it sounded like a futuristic forecast; today this is widely recognized opinion. In the next ten or less years to come we are most likely to give-up on two of the most iconic elements of the automobile – the Internal Combustion Engine and the Driver. It is even obscure if the main business model of the industry will survive this. Are we just about to cease to own automobiles for the sake of rental and shared trips and are all car dealers about to follow the path of the neighborhood video stores and disappear from the face of Earth?

THIS MAY SOUND VERY PESSIMISTIC, but truth to be tolde, the automobile industry never had better times than today. The global market for new automobiles, which barely reached over 51 million cars in 1998, nowadays is on the chase of the 100 million mark. Manufacturers like Toyota, BMW and Daimler beat their own records of turnover year after year (even though the Japanese had a crash of this series due to the high inflation of the Yen). Even the struggling car manufacturers are in far better position in comparison to one decade ago. Ford were forced to change their CEO since their trimester profits dropped to 1.6 billion dollars, which is 900 million less than the profit for the same period in 2016. It was merely 7-8 years ago that 1.6 billion USD worth of profit would

have been a dream come true for the American manufacturer coming in after close stare down with total bankruptcy after the crisis.

IN EUROPE THE MARKET keeps on developing far better than any expectation. The first three months of the year were record-breaking and took the Old Continent to the reputable second place world wide – right after China, but before USA. April which had both the catholic and orthodox Easter, brought a slight decrease, but all trends remained positive.

In average the EU market has grown with almost 5% for the first four months of the year. The market in Bulgaria has grown with 20% - the third best growth in the entire continent after Croatia and Romania. It is, however, mandatory to point-out that these increases are related to a very low basic consumption. According to the data of ACEA between January and April Bulgarians bought 9086 new automobiles. Croatia has almost 3 million less residents and yet sales reached 17 000. Slovakia, which has 2 million less residents reached the 30 000 mark.

THE MOST PRIMITIVE and common explanation is related to income. It seems reasonable that the State with the lowest quality of life in the EU to have the worst development of its automotive market as well. But the fact is that the sale of new automobiles in Bulgaria is influenced by other way more serious factors.

"Bulgarian automotive market is not proportional neither to the population, nor to its buying capacity", was the comment of Alexander Milanov Александър Миланов, the CEO of BMW Bulgaria and Chairman of the Association of Automobile Manufacturers in an interview for Bloomberg TV Bulgaria. "This mismatch is mainly due to the lack of focus on this subject by the State Government for the past 50 years... There is no other country in the World where the used car is the cheapest solution. Yet Bulgaria still beats the odds.". How come? Because the legislation keeps on ignoring the impact of the automobiles to the environment. Taxes and fees for the registration of a used automobile are considerably lower in comparison to a new one; there is literally no limit – legislative or monetary – for the use of the most polluting vehicles.

AN ENTIRE LINE OF GOVERNMENTS responded to this criticism with a simple raising of the shoulders and added the argument that these policies are "socially motivated" – that is to say that the larger part of the population cannot afford the new automobiles and therefore the import of used vehicles is being enhanced. But what is the hold-up for the Authorities to distinguish between the different old automobiles in terms of pollution? The impact from a huge diesel engine after 25 years of work cannot possibly be compared to a small petrol engine running on natural gas. But for Bulgaria these two make absolutely no difference and fall in the same category. In the "socially" sensitive and poor Bulgarian market BMW and Mercedes take places in the top 5 of most desired automobile brands – a phenomenon which is not known anywhere else in Europe, except for Albania.

"**THE PURCHASING ABILITY** naturally is also a part of the puzzle", says Olivier Jean, the CEO of Renault – Nissan Bulgaria. "But this is just one of the aspects, especially if you take time to observe states like Romania or Argentina where people earn the same kind of money... The main difference is, that the Authorities in these countries have taken actions in order to deal with this predicament. In Bulgaria, to the contrast, there is no desire whatsoever to create any stimuli for the purchase of a new automobile. 90% of the market here is, and I am very sorry to say this, the trashed cars of Europe. This is a black market, which will never give you the right mileage and the spare parts are with unknown origin. This, in turn, boosts pollution problems, but in my opinion the even more important and apparent problem is road safety. Sadly, Bulgaria has the highest road death rate of all the States in Europe – mostly due to the presence of these badly maintained automobiles". ■

► **ЦЯЛА ВЪРВОЛИЦА ОТ ПРАВИТЕЛСТВА** отговаря на този упрек с повдигане на рамене и с аргумента, че тази политика е "социално мотивирана" - тоест, че по-голямата част от населението не може да си позволи нов автомобил и затова се насърчава вносът на стари. Но какво пречи на властите да правят разлика между различните стари автомобили, когато става дума за замърсяване? Екологичният ефект от един 25-годишен голям дизелов двигател е несравним с този на бензинова малолитражка с газова уредба. Но за българската държава двете са в една и съща категория. На "социално" чувствителния, беден български пазар BMW и Mercedes са в челната петица на най-разпространените марки - явление, което не съществува никъде другаде в Европа, с изключение на Албания.

"**ПОКУПАТЕЛНАТА СПОСОБНОСТ** също е част от обяснението, разбира се", казва Оливие Жан, изпълнителен директор на Renault-Nissan България. "Но само една част, особено ако погледнем към държави като Румъния или Аржентина, където доходите са сходни... Главната разлика е, че властите в тези страни са взели мерки да се справят с проблема. Докато в България според мен няма истинско желание да се създадат стимули за новите автомобили. 90% от пазара тук са, съжалявам да го кажа, отпадняците на Европа. Това е черен пазар, на който километражът никога не е верен и нямаш идея откъде са взети резервните части. Оттам идват проблемите със замърсяването, но според мен още по-важен и видим проблем е безопасността по пътищата. За нещастие България има най-високата смъртност по пътищата в цяла Европа - най-вече заради тези неподгържани автомобили". ■

Since 1979

Since 2016

Beratungs- & Orga-Control AG

Nordstrasse 1
CH-6302 Zug

boc@boczug.com

Blvd. Tottleben, 53-55
BG-1606 Sofia

www.boczug.com

Our Services

- Setting up companies and fiduciary services
- Private Banking and exchange transactions network
- Moving to Switzerland
- Gold transactions
- Tax and auditing
- Representation / assignments abroad
- International Trade Platform

Между 2020 и 2030 ще дойде повратната точка за бензина

Петер Шварценбауер, член на борда на BMW Group и шеф на MINI, и Rolls-Royce, през Bulgaria ON AIR

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография BMW, КОЛЕЛА

Г-н Шварценбауер, американският пазар е много важен за BMW Group. Доколко реална е според вас заплахата от протекционизъм, особено за MINI, която няма свое собствено производство в Америка?

За момента не виждаме промяна там. Искам да кажа, чуваме много дискусии по въпроса, но нищо реално не се случва. Така че продължаваме да си вършим работата по обичайния начин. За момента не виждаме нужда да променяме подхода си към американския пазар. Той действително е един от най-важните за нас - за всич-

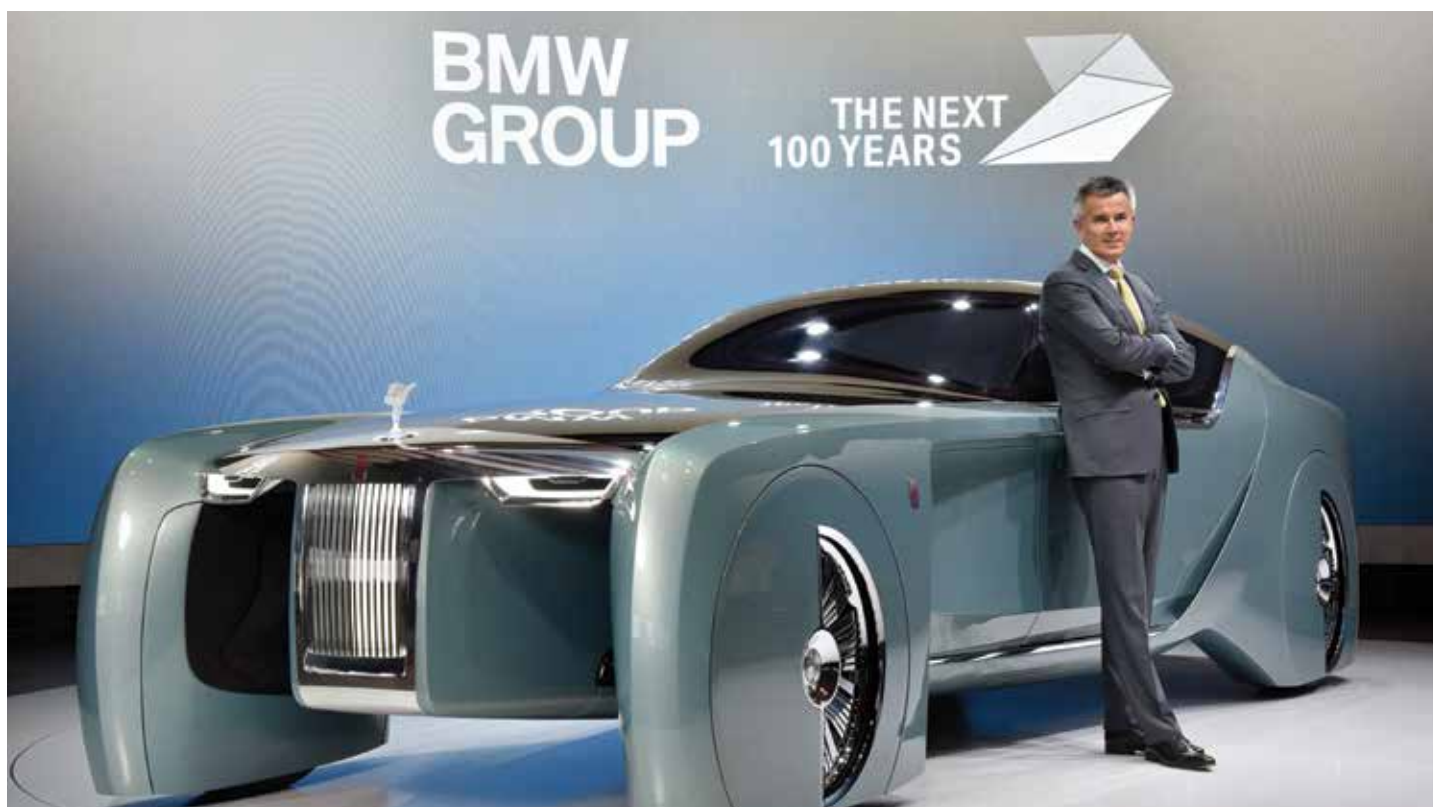
ки марки в групата, но поне на този етап промяна няма.

Електрификацията вече прилича малко на нагпревара във въоръжаването: Mercedes подготвя десет нови електрически модела в следващите години, Volkswagen обещава цели 30. Вие също непрекъснато разширявате електрическата си гама. Дългосрочно решение ли са електромоделите според вас? Какво е необходимо, за да станат те привлекателни навсякъде, а не само на шепата най-развити пазари, които могат да си

позволят да ги субсидират?

Преди всичко ние сме много щастливи от факта, че и останалите автомобилни производители стигат до извода, който ние направихме много отдавна. С i3 и i8 ние бяхме сред онези, които започнаха тази тенденция към електрическо задвижване. Сега, когато ние навлизаме вече във втората фаза на електрическия си проект, другите тепърва започват.

Убедени сме, че между 2020 и 2030 година ще станем свидетели на прословутата повратна точка, след която електромоделите и другите автомобили с нулеви еми-

сии ще станат преобладаващи, основен компонент от пазара.

Има информации, че може да преместите производството на бъдещото си хибридно MINI в Холандия вместо в Оксфорд, заради Brexit. Минаха повече от десет месеца след референдума, има ли вече някаква яснота какво ще се случи с вашия бизнес в Обединеното кралство? Същата ситуация като с Америка. Единственият факт, който знаем със сигурност, е, че хората гласуваха за Brexit. Но какво точно означава той, никой не може да ти каже в момента. Ние имаме възможности за реакция. Произвеждаме MINI в Оксфорд, но имаме и мощности в Холандия. Тоест стратегически сме доста гъвкави. Но това е наша политика по начало - да имаме заводи по цял свят. Това няма нищо общо с политиката - продукувано е от икономически нужди.

Групата BMW се раздели с трима от водещите си дизайнери в последните месеци, включително и с главния дизайнер на MINI. Съвпадение ли е това? Какво

очаквате да получите от дизайнерския си отдел в следващите години?

Те просто получиха атрактивни предложения от нови компании, най-вече от Китай, и затова напуснаха. Няма никакво съвпадение - просто тези нови компании осъзнаха колко важен е дизайнът. Ние смятаме, че дизайнът е една от главните причини хората да си купуват продуктите на определена марка. И, по втората част на въпроса ви, за нас е изключително важно да имаме точните, компетентни хора в нашите дизайнерски центрове.

BMW е също сред пионерите в бизнеса със споделяне и наемане на автомобили. Но тази тенденция, която трябва да ни накара да използваме по-ефикасно колите си, не означава ли също, че ще използваме по-малко от тях? Собствените ви усилия в тази посока няма ли в крайна сметка да намалят продажбите ви?

Не се стремим нарочно да намалим продажбите си, разбира се. Но искаме да сме част от тази тенденция, която забелязваме в много големи градове по цял свят - че притежаването на автомобил и

ползването на автомобил стават две различни неща, особено за по-младите хора. Така че ние се подготвяме, за да можем да предложим нещо и на този пазар. Затова инвестирахме толкова много в неща като DriveNow, нашата програма за споделяне на автомобили.

Вие отговаряте също за следпродажбеното обслужване в групата. При почти всички автомобилни компании то е основен източник на приходи, но как ще му се отрази електрификацията? Твърдите се, че електромобилите ще са по-надеждни и ще се нуждаят от по-малко поддръжка.

От една страна - да, прав сте, ще има по-малко поддръжка. От друга обаче, в бъдещия свят на споделяне на автомобилите ще е нужно повече освежаване, повече претрапициране. Защото колите ще се използват по-често, по-интензивно. Това значи протриване на седалките, захаряване на материалите в интериора. Така че мисля, че и при електромобилите има сериозен потенциал за следпродажбено обслужване при нашите дилъри. ■

Budget® AND GO BECAUSE...

WE RENT CARS

ЦЕНТРАЛЕН ОФИС гр. София, ул. Илия Бешков 2,
тел: +359 2 870 00 00; e-mail: reservations@budget.bg;
ЛЕТИЩЕ СОФИЯ, Терминал 2, тел: +359 2 945 92 24, e-mail: sof@budget.bg;
ЛЕТИЩЕ ВАРНА, тел: +359 52 500 832, e-mail: var@budget.bg;
ЛЕТИЩЕ БУРГАС, тел: +359 56 872 626, e-mail: boj@budget.bg

www.budget.bg

Budget®
Евролийз Рент-а-Кар ЕООД,
притежател на лиценза
на BUDGET за България

Between 2020 and 2030 there Will Be a Tipping Point for Petrol

Peter Schwarzenbauer, Member of the Board at BMW Group
and Head of MINI and Rolls-Royce, for Bulgaria ON AIR

By KONSTANTIN TOMOV / Photography BMW, KOLELA

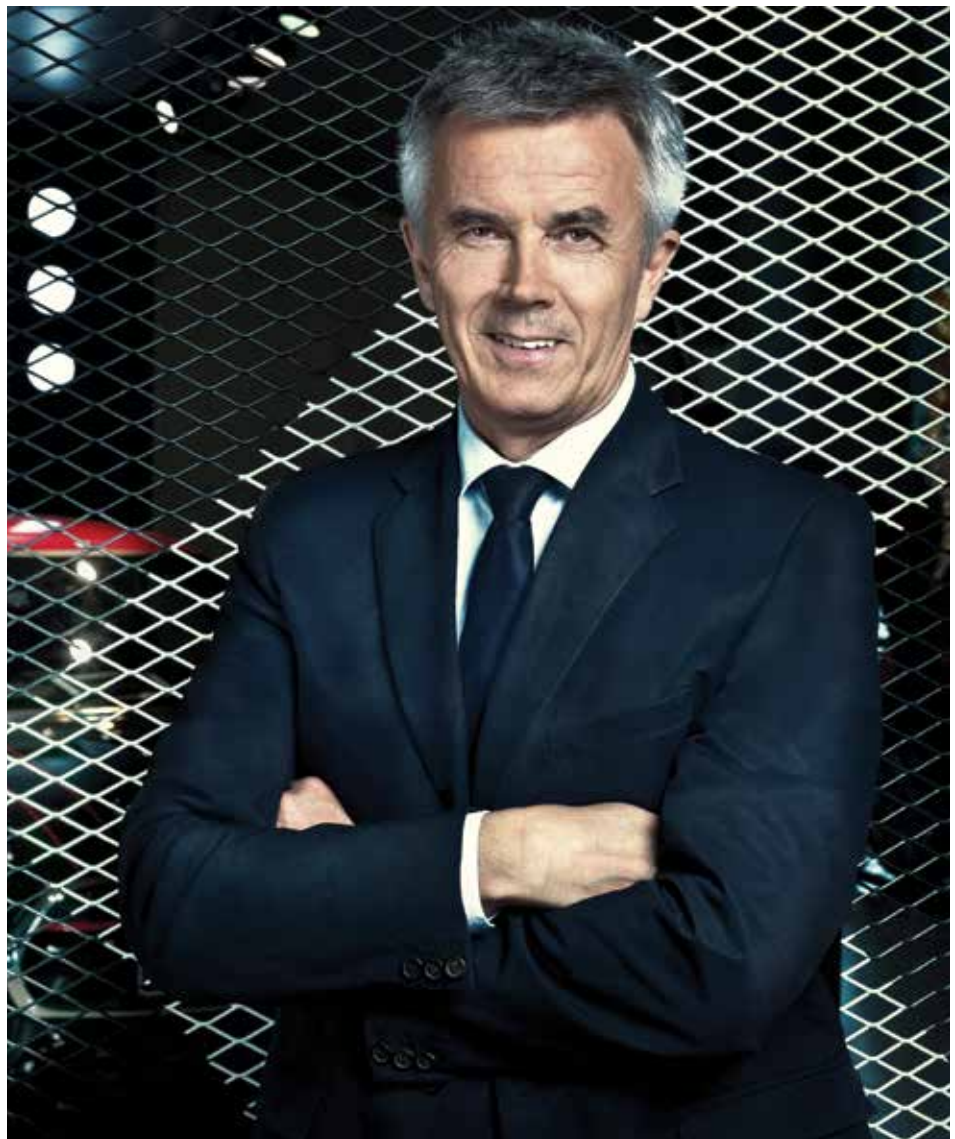
Mr. Schwarzenbauer, the United States market is quite important for BMW Group. How real is, in your opinion, the threat of protectionism, especially for MINI that doesn't have its own assembly lines in the USA?

Right now we don't see any change there. I mean, there's a lot of discussion, but nothing is really happening. So we continue doing business as usual. Right now we don't see any need to change our approach to the US market. It's one of the most important ones for us – for all the brands in the Group, but at this stage at least, there's no change.

Electrification starts to look like an arms race: Mercedes is working on ten new electric cars in the coming years, Volkswagen is promising 30. You're also expanding your electric range. Do you think electric vehicles are a long-term solution? What is necessary to make them attractive everywhere, not just to the few best developed markets that can afford to subsidize them?

First of all, we are quite happy that all the other carmakers are coming to the conclusion we made a long time ago. With i3 and i8 we were among those who started the electric drive trend. Now that we're entering phase two of our electric project, the others are just starting. We strongly believe that between 2020 and 2030 we'll see the famous tipping point when electromobility and emission free mobility will become the major mainstream of the market.

There were reports that you might move the production of your future hybrid MINI to the Netherlands instead of Oxford because of Brexit. There has been almost ten months since the Referendum; is there any clarity

what will happen to your business in Great Britain?

The same situation as with America. The only fact we know for sure is that people voted for Brexit. But what it actually means, nobody can tell you. We have the opportunity to react. We're producing MINI in Oxford but we have production facilities in the Netherlands. So, strategically we're quite flexible. But this is in general our policy – to have production facilities around the world. It has nothing to do with politics – it's more of an economic need.

The BMW Group has parted ways with three senior designers in the last few months, including MINI's chief designer. Was that a coincidence? What do you expect to get from your design team in the years to come?

They got some attractive offers from some new companies, mainly from China, and they left. There's no coincidence – it's basically these new companies found out how important design is. We think that design is one of the key elements of people buying

the products of a certain brand. And, to the second part of your question, it's extremely important to have the right and competent people in our design centres.

The BMW Group has been a pioneer in the car sharing and car hire business. Doesn't this trend mean using our cars better and therefore using fewer cars? Are you working on actually lowering your sales?

We aren't working on lowering our sales, of course. But we'd like to be present in a trend which we're seeing in major cities around the world – that owning and using a car are becoming two different things, especially for the young population. So we're preparing ourselves to also offer something in this market. That's why we've heavily invested in things like DriveNow, which is our car sharing programme.

You're also head of after-sales at the Group. In almost all carmakers it's a major revenue source, but how will electrification affect after-sales? We know electric vehicles are more reliable and will need less maintenance. On the one hand – yes, you're right, there will be less maintenance. On the other hand, in the future world of car sharing, we'll need more refurbishing. Because cars will be used more often, more frequently. That means higher tear and wear on seats and the materials in the interior. So I think there's a lot of potential also in the after-sales service of our dealers. ■

СЪЗДАЙ СИ КЛАСА

СЪЗДАЙ СИ КЛАСА

Ройал Шатъл Ви предлага много изискан и луксозен превоз на територията на град София. Престижни автомобили, управлявани от стилни и елегантни шофьори, ще Ви предвижат от и до желано от Вас място в рамките на града. Цената на услугата от точка А до точка Б е 50 лв. или 25 € за еднопосочен маршрут в рамките на град София. Плащането се извършва предварително при настаняването на пътниците в автомобила.

За адреси и дестинации извън Околовръстен път, но в рамките на гр. София, цената на услугата е 60 BGN или 30 €.

MATTER OF STYLE

Royal Shuttle offers a very sophisticated and luxury private transport service on the territory of Sofia city. Our company provides prestigious vehicles with stylish and elegant chauffeurs, who will take you from and to a place of your choice. The cost for our service from Point A to Point B is 50 BGN or 25 € for a one-way drive on the territory of Sofia-city. The payment should be made upfront, when the passengers take their seats in the vehicle.

For addresses and destinations outside the Okolovrasten pat, but on the territory of Sofia city, the price for our service is 60 BGN or 30 €.

www.royalshuttle.bg

+359 882 350 350

ЗАЩО РУМЪНИЯ МОЖЕ, А БЪЛГАРИЯ - НЕ

WHY ROMANIA CAN AND BULGARIA CAN'T

Букурещ отпуска до 11 420 евро помощ
при покупка на електрическа кола

"Социалният фактор" е дежурното извинение на българските власти, че не полагат почти никакви усилия да налагат по-малко замърсяващи автомобили по пътищата. Но това извинение вече изглежда доста кухо на фона на мерките в съседна Румъния - страна със съизмерими доходи и цена на живота.

ОТ 18 МАЙ СЕВЕРНАТА ни съседка дава до 11 420 евро субсидия на хората, които решат да си купят изцяло електрически автомобил, и до 5 820 евро за купувачите на плъг-ин хибрид. За сравнение в България стимулите за покупка на електромобил за момента се изчерпват с безплатното паркиране в "Синя зона" в София и с отстъпка от продуктовата такса, на средна стойност 6 лева. За плъг-ин хибридите не се предвиждат никакви отстъпки, дори напротив - системата за изчисляване на пътния данък според мощността ги поставя сред най-скъпите за притежаване автомобили.

РУМЪНСКИТЕ ПРОГРАМИ за стимулиране на по-чистите автомобили се наричат Rabla Classic и Rabla Plus. По първата всеки, който даде за претопяване автомобил на възраст над 8 години, получава субсидия от 6500 леи (1420 евро). Има и бонус от 1500 леи за онези, които си вземат нова кола с емисии на CO₂ под 98 г/км. По втората купувачите на изцяло електрически автомобили получават по 10 000 евро от държавата, без ангажимента непременно да предадат старата си кола. Спокойно могат обаче да комбинират двете схеми и да получат общо 11 420 евро. За плъг-ин хибриди (автомобили с електромотор и двигател с вътрешно горене, които имат определен пробег само на ток) държавата отпуска 4400 евро помощ.

СХЕМАТА НА ПРАКТИКА превръща електромобилите в съвсем конкурентна алтернатива на нормалните коли. Ако ползват субсидията, купувачите в Румъния могат да вземат VW e-Up! за 15 000 евро, Nissan Leaf за 19 000 евро и Kia Soul EV за 23 000 евро. Програмата е достъпна и за фирми, и за физически лица, подчерта министърът на околната среда Грациела Гаврилеску. Тя обеща също процедурата за кандидатстване да е максимално бърза. Румъния от години ползва схеми за насърчаване на новите и по-екологични автомобили, но тази е най-щедрата до момента. Правителството в Букурещ изчисли през миналата година, че постъпленията му от ДДС и други налози върху продадените нови автомобили всъщност надхвърлят с доста парите, отделени за финансиране на схемите. ■

Our northern neighbour lends up to 11 420
EURO worth of aid for the purchase of an
electric vehicle

"Social factor" is the evergreen excuse of Bulgarian Authorities for the lack of almost any effort to the promotion of less polluting automobiles on our roads. But this excuse is looking more and more hollow in comparison to the active measures taken by our neighbour-state Romania – a country with comparable average worker income and costs of living.

SINCE MAY THE 18TH OUR NORTHERN NEIGHBOUR-STATE will lend up to 11 420 EURO worth of subsidy to its citizens willing to buy all-electric vehicle and up to 5 820 EURO to its citizens ready to purchase a plug-in hybrid. In comparison in Bulgaria the stimuli to buy the electric vehicle, so far, are limited to the free parking in the "Blue Parking Zone" and in product tax discount in the impressive average amount of 6 BGN. For a plug-in hybrid one will get no discount whatsoever, even to the contrary – the system of calculating the road tax with respect to the power output puts these vehicles in the upper register as one of the most expensive type of vehicle to own.

ROMANIAN PROGRAMMES for stimulation of eco-friendly automobiles are called Rabla Classic and Rabla Plus. The first one lets everybody, who returns an automobile older than 8 years to receive, a subsidy of 6500 LEI (1420 EURO). There is also a bonus of another 1500 LEI for the buyers of new automobile with CO₂ emission below 98 g/km. The second programme lets the buyers of all-electric vehicles receive the amount of 10 000 EURO from the State without the explicit obligation to return their old vehicle. Both of these schemes, however, are completely compatible, so that the buyer can receive up to 11 420 EURO in total. For the plug-in hybrid (an automobile with internal combustion engine and an electric drive which can run a certain amount of kilometres on electricity only), the State will grant the buyer the amount of 4400 EURO.

THIS SCHEME in practice turns the electric automobile in a really competitive alternative to the conventional vehicles. If they use the subsidy, the citizens will be able to get VW e-Up! for 15 000 EURO, Nissan Leaf for 19 000 EURO и Kia Soul EV for 23 000 EURO.

The programme is available to both physical and legal entities as outlined by the Minister of Environment and Climate Change of Romania Gra iela GAVRILESCU. She also promised that the application procedure will be as fast as possible.

Romania uses these schemes of encouragement for the use of electric vehicles for years now, but these programmes are the most generous by far. The Government in Bucharest calculated that its income from VAT and other taxes over the newly sold automobiles will exceed greatly all the funds, spent on the financing of these schemes. ■

КОЙ КАКВО ДАВА: WHO GIVES WHAT:

Норвегия: Електромобилите са освободени от мита и ДДС, от годишен данък, от пътни такси, ползват безплатно платените пътища и фериботите, паркират безплатно, имат право да карат в бус-лентите.

Norway: All electric vehicles are free of import duty and VAT, no annual tax or toll fee is due, these vehicles can use all paid infrastructures for free and they have the right to drive in the bus lane.

Франция: Отстъпка до 6 300 евро от покупната цена за електромобили. Допълнително 3 700 евро за собственици на дизели, които ги заменят за електромобили. Различни други данъчни отстъпки.

France: Discount up to 6 300 EURO of the list price for electric vehicles. A supplementary discount in the amount of 3 700 EURO is given for all owners of diesel-powered vehicles who exchanged them for electric automobiles. Other various tax discounts also apply.

Холандия: Електромобилите са освободени от такса за регистриране, от пътен данък и от други такси - общо около 6600 евро годишно.

Netherlands: All electric vehicles are free of registration fee, of road tax and other taxes – all of which amounts to around 6600 EURO per year.

Великобритания: Правителството покрива до 4500 лири от цената на електромобила. Освободени са от данъци. Други индиректни стимули се определят от местните власти.

Great Britain: The Government covers up to 4500 GBP of the list price for the

electric vehicle, no tax is due, as well as other indirect stimuli by the local authorities may apply.

Германия: 10-годишно освобождаване от данъци за електромобили плюс 4000 евро директна субсидия. Компании, които купуват електрически коли, получават специални нископроцентни заеми.

Germany: No tax is due for 10 years after the purchase of the electric vehicle plus another 4000 EURO worth of direct subsidy. All companies, willing to go green receive special low-interest loans.

AVIS®

Евролийз Рент-а-Кар ЕООД,
притежател на лиценза
на AVIS за България

www.avis.bg

ЦЕНТРАЛЕН ОФИС гр. София, ул. Илия Бешков 2,
тел: +359 2 827 11 00; e-mail: reservations@avis.bg;
ЛЕТИЩЕ СОФИЯ, ТЕРМИНАЛ 2, тел: +359 2 945 92 24, e-mail: sof@avis.bg;
ЛЕТИЩЕ ВАРНА, тел: +359 52 500 832, e-mail: var@avis.bg;
ЛЕТИЩЕ БУРГАС, тел: +359 56 872 626, e-mail: boj@avis.bg

КОГАТО КОЛАТА Е ПО-СКЪПА ОТ ЗЛАТОТО

Някои решения на кубинските власти създадоха най-абсурдния автомобилен пазар в света

Текст КАЛИН НИКОЛОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Българите от по-старото поколение, които трябваше да се записват в списъци и да чакат по десетина години за правото да си купят съветска „Лада“, добре знаят какво означава държавата да контролира изцяло автомобилния пазар. Но дори и на тях днешната ситуация в Куба би им се сторила курioзна.

СВИКНАЛИ СМЕ ДА СВЪРЗВАМЕ „Острова на свободата“ с античните американски кадилаци и понтиаци, заварени при революцията и поддържани оттогава с героични усилия и изобретателност, вместо с оригинални резервни части.

Но на самите кубинци героичните усилия са им омръзнали, а и бензинът вече не е почти безплатен, както беше в продължение на десетилетия. В страната вече има достатъчно платежоспособни клиенти – някои благодарение на допуснатата напоследък частна инициатива в икономиката, други – заради полулегалните все още превози от рогини във Флорида. Така или иначе, купувачите за нови автомобили са налице, а и самата кубинска държава от 2013 година насам им разрешава да се сдобиват с коли, без да искат изрично разрешение, както бе дотогава.

ИМА САМО ЕДИН МАЛЪК ПРОБЛЕМ – на пазара няма нови автомобили. Кореспондентът на The Economist за Америка например описва шоурума на Multimarcas, притежавано от държавата автомобилно дилърство в покрайнините на Хавана. Името му означава „много марки“, но вътре понастоящем се намира само един автомобил: компактна Kia Picanto, произведена през 2014 година. В България подобен автомобил би струвал около 12 000 лева. В Multimarcas цената е 68 000 конвертируеми кубински песо, или 68

000 щатски долара по официалния курс.

Кореспондентът дава и други примери: VW Golf „тройка“ от 90-те години без климатик се продава за еквивалента на 10 000 долара. Китайско Geely на стотина хиляди километра струва 43 000 долара. Петгодишен малък Hyundai е обявен за 67 000 в местния сайт за малки обяви. Но най-шокиращото е не цената, а фактът, че с течение на времето остаряващите автомобили не поевтиняват, а напротив – поскъпват още повече.

С ОКОЛО 20 АВТОМОБИЛА НА 1000 ДУШИ, Куба има един от най-слабо развитите автомобилни пазари в света. Причината за това е същата, поради която навремето социалистическа България се затрудняваше да внася банани, най-евтините плодове на планетата – че всеки подобен импорт допълнително влошава и без това деликатния платежен баланс. Днес властите в Хавана изкуствено ограничават вноса на автомобили до около 2000 бройки годишно, което именно стимулира абсурдния черен пазар.

КУБА НЕ Е ЕДИНСТВЕНИЯТ ПРИМЕР за изкривен автомобилен пазар, разбира се. В Иран в последните години преди края на ембаргото леките коли бяха се превърнали в основен инвестиционен инструмент – единственият достъпен за местната средна класа, желаеща да опази спестяванията си от неумолимата обезценка на иранския риал спрямо долара. Моделите на Peugeot, които в Европа се продават по 13 000 евро, в Техеран струваха към 40 000. Нарастващото търсене на черния пазар роди множество схеми за нелегален внос и, според експерти, има пряко отношение към ръста на автомобилните кражби в страни като България. ■

When the Car Gets More Expensive than Gold

Some regulations passed by the Cuban Authorities made the most absurd car market in the World

By KALIN NIKOLOV / Photography SHUTTERSTOCK

Bulgarians from the past generations, the ones who had to be enrolled in a list and wait ten years or so to get their hands on a Soviet "Lada", know best what it means when the car market is controlled entirely by the State. But the current situation in Cuba would appear peculiar even to them.

WE ARE USED TO CONNECT the "Island of freedom" with the classic American Pontiacs and Cadillacs, which were there when the Revolution happened and also maintained with heroic effort and ingenuity rather than with original parts ever since.

But the Cubans got fed up with these efforts and also gasoline is no longer almost free of charge as it used to be for decades. Besides the country already has enough eligible customers – some made fortune due to the relatively young private initiative in the State economy, other because of the still semi-legal transactions from their relatives in Florida. One way or another, new car buyers are present and the Cuban State, since 2013, no longer requires the issue of specific permit in order to purchase the automobile as it was before.

THERE IS, HOWEVER, ONE TINY PROBLEM – the market has no new vehicles available. The American Correspondent of The Economist for example describes the showroom of Multimarcas, which is a State-owned car dealership in the suburbs of Havana. The name of this facility denotes "Many Brands", but inside of it currently there is one single automobile: the compact Kia Picanto, 2014 model. In Bulgaria such an automobile would cost in the vicinity of 12 000 BGN. In Multimarcas its price is 68 000 convertible Cuban Pesos or 68 000 USD by the official exchange rate.

The correspondent points other examples as well: VW Golf "MK III" from the 1990s, no air conditioner included, will cost you the equivalent of 10 000 USD. The Chinese Geely,

with about 100 000 kilometres on it, will cost the whopping 43 000 USD. A five year old small Hyundai car is listed at 67 000 in a local site for advertisement. But most shockingly the price is not even the point – it is that these aging automobiles do not get any cheaper, but increase their price even more instead.

WITH ABOUT 20 VEHICLES PER 1000 PEOPLE, Cuba has one of the worst developed automobile markets in the entire Globe. The reason for this is the same, due to which back in the day made banana import in Bulgaria tough, even though bananas are by far the cheapest fruit available, because every such import makes the delicate payment balance even worse. Nowadays the Authorities in Havana do artificially restrict the car import to around 2000 cars per year, which in turn stimulates immensely the absurd black market.

CUBA IS NOT THE ONLY COUNTRY serving as an example of corrupted automobile market, of course. In Iran during the last years of the embargo the automobile was the first and foremost investment tool – the only true way for the middle class to guard its savings from the ever dropping value of the Iranian Rial against the US Dollar. Some Peugeot models that go for up to 13 000 EURO in Europe coasted as much as 40 000 EURO in Teheran. The increasing demand at the black market spawned a lot of schemes for illegal import, and, in the expert's opinion, has indirect relation to the skyrocketing of automobile thefts in countries such as Bulgaria. ■

54 | ИКОНОМИКА НА
МАРИХУАНАТА
MARIJUANA ECONOMICS

46 | МЕРКЕЛ, НЕПОТОПЯЕМАТА
THE UNSINKABLE MERKEL

50 | МИЛИАРДЕРИ ОТ ВСИЧКИ СТРАНИ
BILLIONAIRES OF THE WORLD

ИМА ЛИ РАЗРИВ ГЕРМАНИЯ - САЩ? IS THERE A GERMANY – US RIFT?

"Специалните отношения" между Германия и САЩ, които датираха още от първото канцлерство на Конрад Аденауер през 1949, изглеждат приключили. "Времената, в които можехме напълно да разчитаме на другите, до известна степен свършиха, както се убеди в последните два дни", обяви Ангела Меркел след срещата на G7 в Сицилия. "Европейците трябва наистина да вземем съдбата си в собствените си ръце".

За умерената и предпазлива Меркел това е наистина крайно изказване. Канцлерът се радваше на отлични взаимоотношения с предишните американски президенти - тя и до днес редовно разговаря по телефона с Джордж У. Буш, а разбирателството ѝ с Обама не пострада дори от скандала с подслушването на германски служби и дипломати от щатската Национална агенция за сигурност.

С Тръмп обаче Меркел така и не успя да намери общ език. Дори и в Сицилия новият американски президент предизвика германците с изказването, че те продавали прекалено много автомобили в САЩ и това "трябва да спре".

Но изявлението на канцлера далеч не е необмислена реакция на подобни провокации, напротив. С него Меркел дава ясен сигнал на новия си партньор Еманюел Макрон в Париж, че двете страни могат заедно да формират нов център на глобална мощ. И в същото време Меркел прави силен ход преди общите избори в Германия наесен, защото акцентът върху европейските ценности и противопоставянето на САЩ в момента носят сериозни дивиденди от германските избиратели. Това бяха двете основни теми на Мартин Шулиц, главния опонент на сегашния канцлер, и макар подкрепата за него да се стопи в последните месеци, Ангела Меркел очевидно не смята да поема никакви рискове.

The "Special relationship" between Germany and the United States, which dates back to the Konrad Adenauer's first Chancellery in 1949, seems to have ended. "The times in which we could fully count on others are somewhat over, as I have experienced in the past few days", Angela Merkel said after the G7 summit in Sicily. "We Europeans must really take our destiny into our own hands".

This is a really extreme statement for moderate and cautious Merkel. The Chancellor enjoyed excellent relations with the previous US presidents – to date she speaks to George W. Bush on the phone on a regular basis, and her good terms with Obama weren't affected even by the scandal with tapping German offices and diplomats by the US National Security Agency.

With Trump, however, Merkel never found a common language. Even in Sicily the new US President caused consternation among Germans saying they sold too many cars in the USA and that "had to stop".

However, the Chancellor's statement is far from being a reckless reaction to such provocations. On the contrary, Merkel used it to give a clear signal to her new partner, Emmanuel Macron, in Paris, that united, the two countries can be the new centre of global power. At the same time Merkel is making a strong move ahead of the German general election in autumn 2017, as the emphasis on European values and the opposition to the USA are currently bringing high dividends from German voters. These were Martin Schulz's two major topics, the current Chancellor's main opponent, and even though the support for her has faded away in recent months, obviously Angela Merkel doesn't intend to take any risks. ■

НАЦИОНАЛЕН ХИМН ОТ MTV

A NATIONAL
ANTHEM FROM MTV

Австралия все пак няма да приеме поп-хит за свой национален химн, стана ясно през май. Шеговитата петиция на група граждани сегашният химн да бъде заменен с хита Hey Ya на американската хип-хоп група Outkast събра неочаквано голяма подкрепа, но в крайна сметка бе отхвърлена от премиера Малкълм Търнбул. Така австралийците ще си останат с настоящия си химн - песента "Advance Australia Fair", приета през 1984 на мястото на God Save the Queen.

Yet, Australia won't accept a pop hit as its national anthem, it was announced in May. The hilarious petition by a group of citizens to replace the current anthem by the hit Hey Ya by the American hip hop band Outkast, had unexpectedly gained great support, but it was ultimately rejected by Prime Minister Malcolm Turnbull. So Australians will keep their current anthem – the song Advance Australia Fair, accepted in 1984 in place of God Save the Queen. ■

МЕРКЕЛ, НЕПОТОПЯЕМАТА

Само преди година канцлерът изглеждаше обречен на всички фронтове. Днес картите са изцяло в нейна полза

Текст БОЙКО ВАСИЛЕВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Няма по-добра политическа притча от историята за камила. Един осъден на смърт помолил султана: “Дај ми година отсрочка. През това време ще науча камилата ти да говори”. Султанът преценил, че няма какво да губи, и се съгласил. Другите затворници уплашено зашепнали на другаря си: “Как така? Де се е чуло и видяло камила да проговори?” Човекът отвърнал: “За една година може да се случи всичко. Я камилата ще умре, я камиларят. А аз печеля една година”.

НЕ ЗНАМ ДАЛИ АНГЕЛА МЕРКЕЛ знае тази притча, но я спазва. Германският канцлер умее да чака. А това в политиката е нещо като джедайски меч: никой не знае как работи, но враговете отстъпват. Въоръжен с търпение, печели възбеният, умереният, спокойният. Спомнете си как започна за Меркел 2016 година. Милион имигранти. Брутални нападения на Нова година в Кьолн, толерантната столица на Северен Рейн – Вестфалия. Скандал с най-верния партньор, Християнсоциалния съюз от Бавария. Радикалите от Алтернатива за Германия шокират с дигуфрени числа в прогнозите. Анализите крещат: край с европейската толерантност, край с Европейския съюз, край с Ангела Меркел.

СЛЕД ТОВА НЕЩАТА, ВМЕСТО да се влошават, станаха напразно ужасни. Удари Вреxit. Президентският вот в Австрия отиде на преиграване. Доналд Тръмп спечели изборите в САЩ. Путин в Русия и Ердоган в Турция вдигнаха децибелите. В Германия социалдемократите намериха популярен кандидат - и Мартин Шулиц обърна рейтинга за дни, изпреварвайки Меркел. Въобще всичко, за което застанеше тя, се огъваше като хартиена кула – от европейския проект, който Меркел крепеше почти еднотично, до идващите парламентарни избори. Четвъртата ѝ победа неудържимо се изплъзваше.

КЪМ ЕСЕНТА НА 2016, година преди германския вот, картината изглеждаше порядъчно мрачна. Чакаха се трите печата на Апокалипсиса: изборите в Австрия, Холандия и Франция, които популистите щяха да грабнат. После Меркел трябваше да загуби, а ЕС – да отшуми като приказка. Но, както казва затворникът с камилата, за една година може да се случи всичко; даже за половин. В Австрия зеленият еврофил Александър ван Белен затвърди победата си. В Холандия крайнодесният Хеерт Вилдерс остана втори. Във Франция спечели Еманюел Макрон, най-големият либерал и най-преданият приятел на Обединена

Европа, който за нула време направи име, партия и кампания. Харкерските атаки и фалшивите новини не го спряха, дори напротив. Европейската демокрация не се оказа чак толкова беззащитна.

В САМАТА ГЕРМАНИЯ “Шулиц-моментът” трая от ден до плагнел. Християндемократите на Меркел взеха местните избори в три провинции: в Саар, Шлезвиг-Холщайн и Северен Рейн-Вестфалия. Последната победа беше особено сладка. Там, в родната провинция на Шулиц, сред работниците от Рур, левицата не беше потъвала така от 1947. На всичкото отгоре срещу социалдемократите се обърна дори и Кьолнският инцидент: нали те държат местната власт? Защо не са овладели площада?

ОКАЗА СЕ, ЧЕ И ВРЕХИТ И ТРЪМП не окуражиха враговете на ЕС - но за сметка на това мобилизираха поддръжниците му. Тези хора истински се уплашиха, и така осъзнаха силата си. Десният популизъм се спъваше от държава на държава, както преди това левият: помнете ли как изтрезняването след победата на СИРИЗА в Гърция предотврати триумфа на идеиния ѝ събрат “Подemos” в Испания? В глобалния свят нищо не остава в собствените си граници. Затова възните са слабосилни и краткотрайни.

МЕРКЕЛ НЕ ЗАЛИТНА НИТО вляво, нито вдясно. Видя колко ѝ костваше един-единствен емоционален изблик в защита на бежанците. Всички разбраха, че нейното място е центърът; нейната идеология – песненето, нейното верую – умереността; нейната тактика – изчакването. Тя не е харизматик, но в Германия в последните 60 години харизматици не се харчат. От историята Меркел е научила най-важния урок на Бисмарк: Германия трябва да събъра силата си. Така ще побеждава – и тя, и Европа.

И СЕГА КАРТИТЕ за парламентарния вот наесен сякаш са сечени тъкмо за Меркел. Левицата отново е изпреварена. Подкрепата за Алтернативата слезе под 10%. Засилва се обаче потенциалният партньор – либералите от Свободната немска партия. Рано е било да отписват “Мутти” Меркел.

Но канцлерът знае: рано е за триумфи. Картата може да се обърне срещу нея така, както се обърна в нейна полза. Глобалният свят е и много бърз. В него печелят или свръхбързите като Макрон, или свръхбавните, като Меркел; или най-темпераментните, или най-спокойните.

Ще кажете, това е парадокс. И сигурно ще сте прави. Но аз пък ще ви кажа, че успехът е в това да наложиш на света собственото си темпо. Иначе остава един изход: да научиш камилата да говори. ■

“I’ve got a
business partner
in 140 different
countries.”

moving *Jamie*’s way

Your partner in over
140 countries worldwide.

Leading car rental and operational
leasing company in Bulgaria

Car & Van rental | Operational Leasing | Chauffeur Services

For car rental reservations or further information on innovative leasing solutions please contact us at office@europcar.bg, by phone on +359(0)700 18 688, online at europcar.bg or through our Facebook page EuropcarBulgaria.

The Unsinkable Merkel

Only a year ago, the German Chancellor seemed doomed on all fronts. Today all the cards are stacked in her favour

By BOYKO VASILEV / Photography SHUTTERSTOCK

There is no better political parable than the story of the camel.

A man sentenced to death begged the Sultan: "Reprieve me for a year. During that time I'll teach your camel to speak." The Sultan decided he had nothing to lose, so he agreed. Terrified, the other prisoners whispered to their fellow inmate: "How come? Nobody has ever heard of a camel speaking!" The man answered: "Anything can happen in a year. The camel could die or the camel driver could die. But I still gain a year."

I HAVE NO IDEA IF ANGELA MERKEL is familiar with this parable, but she sticks to it. The German Chancellor knows how to bide her time. And

in politics this is a kind of Jedi sword: nobody knows how it works, but the enemies retreat. Armed with patience, the one who is focused, moderate, composed, is the one who wins.

Remember how the year 2016 started for Merkel. Millions of immigrants. Brutal New Year's Eve attacks in Cologne, the tolerant capital of North Rhine-Westphalia. Scandal with her most loyal partner, the Christian Social Union in Bavaria. The Alternative for Germany radicals shock with two-digit figures in the forecasts for their election performance. Analysts trumpet: this is the end of European tolerance, this is the end of the European Union, this is the end of Angela Merkel.

THEN THINGS, INSTEAD OF getting worse, turned downright terrible. Brexit struck. The presidential elections in Austria were re-voted. Donald Trump won the US election. Putin in Russia and Erdoğan in Turkey raised hell. In Germany, the Social Democrats found a popular candidate - and Martin Schulz reversed the rating in just days, outrunning Merkel. In fact, whatever she backed caved in like a house of cards - from the European project which Merkel supported almost single-handedly to the upcoming parliamentary elections. Her fourth victory was unstoppably slipping away.

BY THE AUTUMN OF 2016, a year before the German elections, the picture looked pretty grim. The world waited for the three seals of the Apocalypse: the elections in Austria, the Netherlands and France, which the populists would snatch. Then Merkel would lose and the EU would fade away like a fairytale.

But, as the prisoner with the camel said, anything can happen in a year; even in half a year. In Austria, green Europhile Alexander Van der Bellen cemented his victory. In the Netherlands far right Geert Wilders placed second. The winner in France is Emmanuel Macron, the biggest liberal and the most devoted friend of United Europe, who got himself a reputation, party and campaign in no time at all. Cyber attacks and fake news did not stop him, quite on the contrary. European democracy turned out not to be so helpless after all.

IN GERMANY ITSELF the "Schulz-moment" was short-lived. Merkel's Christian Democrats won the local elections in three federal states: in Saarland, Schleswig Holstein and North Rhine-Westphalia. The latest victory was particularly sweet. There, in Martin Schulz's home state, among the Ruhr workers, the Left had not suffered such a defeat since 1947. To top it all, even the Cologne incident turned against the Social Democrats: they controlled local government - so why didn't they get the square under control?

IT TURNED OUT THAT NEITHER BREXIT NOR TRUMP encouraged the enemies of the EU but, to make up for it, they mobilized its supporters. These people got really scared and thus became aware of their strength. Right-wing populism was hobbling from one country to another, just as left-wing populism was before: do you remember how the sobering up after the victory of SYRIZA in Greece prevented the triumph of its ideological counterpart Podemos in Spain? In the global world nothing stays within its own borders. That's why the waves are tiny and short-lived.

MERKEL DID NOT LEAN either to the left or right. She realized how much a single emotional effusion in defence of the refugees cost her. Everyone understood that she belonged in the centre: her austerity ideology, her moderation creed, her wait-and-see tactic. She is not a charismatic personality, but in the last 60 years charismatic personalities are not appreciated in Germany. From history Merkel has learned Bismarck's most important lesson: Germany must hold back its strength. In that way both Germany and Europe will win.

AND NOW THE CARDS for the parliamentary elections this autumn seem stacked just right for Merkel. Again, the Left have been left behind. Support for the Alternative has dropped below 10%. But the potential partner, the Free Democratic Party liberals, is gaining strength. It was too early to write off "Mutti" Merkel.

But the Chancellor knows: the champagne can wait. The cards can turn against her just as they did in her favour. The global world, too, is very fast-moving. The winners in it are either the ultrafast like Macron, or the ultraslow like Merkel; either the most temperamental, or the most composed. You'll say this is a paradox. And you'll probably be right. But then, I will tell you that to be successful, you need to make the world move at your pace. Otherwise there is only one way out: to teach the camel to speak. ■

CASINO SOFIA

LIVE GAMES

AMERICAN ROULETTE
BLACK JACK
CARIBBEAN POKER
THREE CARD POKER
CASINO TEXAS POKER

POKER ROOM

TEXAS HOLD'EM POKER
OMAHA POKER
CHINESE POKER

SLOTS

PREMIER SERIES
WMS MULTI GAME
SUPER GAMINATORS
RISE OF RA
MEGA JACK
CAT 4 CASH
HOT GAME
ELECTRONIC
ROULETTE

phone INFORMATION POKER ROOM
+359 878 170 161

CASINO OFFERS VERY ATTRACTIVE CONDITIONS
AND BONUSES FOR THE PLAYERS,
FREE FOOD, DRINKS AND TRANSPORT
FOR THE GOOD PLAYERS CASINO OFFERS
FREE ACCOMMODATION IN THE HOTEL

Radisson

RADISSON HOTEL SOFIA

4, NARODNO SABRANIE Sq.

e-mail: casinosofia@cebs.bg

www.casino-sofia.bg

free line +359 (0)800 18 800

phone: +359 2 980 10 60

Милиардери от Всички страни...

Чехия се подготвя да бъде управлявана от твърде
противоречивата фигура на Андрей Бабиш

Текст КАЛИН АНГЕЛОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Съединените щати понастоящем са единствената западна демокрация, която се управлява от милиардер. Но това съвсем скоро може да се промени, стига някое чудо да не промени нагласите на избирателите в Чехия.

ПРЕЗ ОКТОМВРИ централноевропейската гържава ще избира нов парламент, а през януари идва ред да гласува и за президент. И в двата вота основното действащо лице ще е Андрей Бабиш -

бизнесмен, чието състояние се оценява на над 2.6 милиарда евро, и собственик на три от петте най-тиражни вестника в Чехия. Бабиш, който доскоро бе министър на финансите в коалиционното правителство на социалдемократа Бохуслав Сobotка, оглавява партията ANO 2011. Ано на чешки значи "да", но също е и абревиатура от "Акция на недоволните граждани". Към края на април формацията оглавява социологическите проучвания с близо 35% от потенциалните гласове, докато социалдемократите се

Андрей Бабиш / Andrej Babiš

сринаха го едва 16% (на трета позиция засега са комунистите).

КОЛКОТО ДО ПРЕЗИДЕНТСКИТЕ избори, сегашният гържавен глава Милош Земан минава за съюзник на Бабиш. Но той понастоящем не се радва на особена популярност в собствената си партия - социалдемократическата, чийто лидер Сobotка вече обяви намерение да се кандидатира срещу Земан. Подобен разкол при основните съперници превръща Бабиш в човека, който раздава картите.

"Чехия е парадокс: едно общество, отвратено от корупцията, дава сериозна власт в ръцете на човек, чийто бизнес създава най-големия конфликт на интереси в историята на страната от 1989 насам", писа авторитетният Politico още през 2014, когато Бабиш стана финансов министър. Американското Foreign Policy го нарече "Бабишкони", подчертавайки сериозните прилики между Бабиш и Силвио Берлускони. Магнатът се заклане да съди списанието, но така и не го направи.

КОЙ ВСЪЩНОСТ Е АНДРЕЙ БАБИШ? По произход словак, той е роден в Братислава в семейството на влиятелен дипломат и член на комунистическата партия. Кариерата му започва от Petrimex, едно от външнотърговските дружества на някогашната Чехословакия. Именно чрез Petrimex Бабиш създаде бизнес конгломерата Agrofert, който оперира в селското стопанство, хранителната индустрия, строителството и енергетиката. После чрез едно мистериозно швейцарско дружество успя да размие гържавния дял и да превърне Agrofert в своя частна компания.

Като всеки друг служител във външната търговия, Бабиш е подозиран във връзки с някогашните служби за сигурност. Словакият Институт за народната памет твърди, че той е бил агент на Statní bezpečnost, чехословашката Държавна сигурност, с псевдоним "Буреш". Известният дисидент Владимир Хучин го обвинява и във връзки с КГБ. Носителката на "Пулицър" Ан Апълбаум го сочи като един от проводниците на влиянието на Путин в Европа.

ОТ ДРУГА СТРАНА, БАБИШ не е типичният популист. Като финансов министър той наложи и някои доста непопулярни мерки - например най-после въведе задължителни електронни касови апарати, за да се справи с ДДС измамите. В неговия мандат бюджетът отчете излишък, а Чехия регистрира най-ниската безработица в Европейския съюз - 3.7%.

Нарастващата му популярност, в съчетание с нарастващите подозрения, че използва позицията си в полза на своя бизнес, най-накрая обединиха срещу него и опозицията, и коалиционните му партньори. През януари с безпрецедентното мнозинство от над 2/3 парламентът прие закон, който забранява на министрите да притежават медии или дялове в компании, които кандидатстват за гържавни поръчки или европейски субсидии. На практика това бе закон, който засяга един-единствен човек - неслучайно всички го наричат "Закона Бабиш".

НО АКО ПРОТИВНИЦИТЕ му са смятали, че с това ще отстранят Андрей Бабиш от политиката, са останали силно разочаровани. Само седмица по-късно милиардерът обяви, че прехвърля целия си бизнес на "независим" тръст. Кавичките са напълно оправдани, защото в Чехия тръстовото законодателство е съвсем младо и предлага доста вратички - включително възможността едно и също лице да е попечител и бенефициент на тръста. Бабиш съвсем очевидно запазва контрол върху 250-те предприятия в холдинга, и най-вече върху медиите, които включват популярните Mlada Fronta DNES и Lidovke. Атаката срещу него, обединила всички останали политически партии, само убеди окончателно привържениците му, че Бабиш е извънсистемен играч, който се бори срещу статуквото. А за враговете му The Economist припомни един стар цитат на американския сенатор Чарлс Браунсън: за нищо на света не се карайте с някого, който си купува мастилото на бигони. ■

МЕЖДУНАРОДНА ГИМНАЗИЯ ЗЛАТАРСКИ

ZLATARSKI INTERNATIONAL SCHOOL

Международна гимназия "Проф. д-р Васил Златарски" предлага качествено международно средно образование и подготвя учениците си за успешен прием в престижни университети. Училището е най-утвърденото IB World School в България, с най-високи резултати на изпитумите International Baccalaureate и IGCSE. Учениците завършват с две дипломи - българска и международна.

Zlatarski International School offers quality international secondary education and it prepares its students for successful admission to prestigious universities. It is the most established IB World School in Bulgaria, with the highest results in the International Baccalaureate and IGCSE exams. Students graduate with two diplomas - a Bulgarian one and an international diploma.

- Прием в 8 клас: Pre-IGCSE
- Прием в 9-10 клас: IGCSE
- Прием в 11-12 клас: IB
- Билингвално обучение
- Сертифицирани учители
- Най-високи резултати
- Подготовка за право, икономика, медицина, инженерни и IT науки
- Реализация в Oxford, LSE, Cambridge, Princeton, Caltech, King's, UCL, Warwick

- Admission to Year 8: Pre-IGCSE
- Admission to Year 9-10: IGCSE
- Admission to Year 11-12: IB
- Bilingual education
- Certified teachers
- Highest results
- Preparation pathways for economics, medicine, engineering and IT
- Admission to Oxford, LSE, Cambridge, Princeton, Caltech, King's, UCL, Warwick

Your
international
perspective!

International Baccalaureate
IGCSE

Международна гимназия „Проф. д-р В. Златарски“

ZLATARSKI
INTERNATIONAL SCHOOL

София, бул. Климент Охридски 49; тел: +359 2 974 36 66
Sofia, 49 Kliment Ohridski blvd.; tel: +359 2 974 36 66
e-mail: info@zlatarskischool.org

www.zlatarskischool.org

Billionaires of the World...

The Czech Republic is getting ready to be run by the rather controversial figure of Andrej Babiš

By KALIN ANGELOV / Photography SHUTTERSTOCK

For the time being, the United States is the only western democracy that is governed by a billionaire. But this may soon change, barring a miraculous shift in voter attitudes in the Czech Republic.

IN OCTOBER the Central European country will elect a new parliament, and next January it will also vote for president. The protagonist in both elections will be Andrej Babiš - a businessman whose net worth is estimated at over €2.6 billion and who owns three of the five largest-circulation newspapers in the Czech Republic. Babiš, until recently finance minister in the coalition government of Social Democrat Bohuslav Sobotka, heads the ANO 2011 party. Ano means "yes" in Czech and is also an abbreviation for "Action of Dissatisfied Citizens". At the end of April, the party led in the opinion polls with nearly 35% of the potential votes, while the Social Democrats slumped to just 16% (the communists rank third for now).

REGARDING THE PRESIDENTIAL ELECTIONS, the incumbent head of state Miloš Zeman is regarded as a Babiš ally. But right now he is not exactly popular in his own Social Democratic Party, whose leader Sobotka has already announced his intention to run against Zeman. This rift between his main rivals makes Babiš the man who deals the cards.

"The Czech Republic is now a paradox: a society disgusted with corruption has given huge power to a man whose business interests amount to the biggest conflict of interest in the country's post-1989 history," the political newspaper *Politico* wrote back in 2014, when Babiš was appointed finance minister. The American Foreign Policy nicknamed him "Babišconi", stressing the marked similarities between Babiš and Silvio Berlusconi. The mogul threatened to sue the magazine, but never actually did.

WHO, IN FACT, IS ANDREJ BABIŠ? A Slovak by origin, he was born in Bratislava to the family of an influential diplomat and member of

the Communist Party. He started his career at Petrimex, one of the foreign trade companies of the former Czechoslovakia. It was through Petrimex that Babiš set up Agrofert, a business conglomerate which operates in agriculture, food, construction and energy. Later, he managed to dilute the state's stake in Agrofert through an obscure Swiss entity and to turn it into his own private company.

Like any other foreign trade official, Babiš was suspected of connections with the former security services. The Nation's Memory Institute in Slovakia claims that he was an agent of *Statní bezpečnost*, the Czech State Security Police, under the code name *Bureš*. The well-known dissident Vladimír Hučín also accused him of KGB connections. Pulitzer Prize winner Anne Applebaum listed him as one of Putin's agents of influence in Europe.

ON THE OTHER HAND, BABIŠ is not your typical populist. As Finance Minister he also imposed some rather unpopular measures - for example, he finally mandated electronic cash registers to combat VAT fraud. During his term in office the budget reported a surplus, and the Czech Republic registered the lowest unemployment rate in the European Union - 3.7%. His growing popularity, coupled with growing suspicions that he is using his position to ad-

vance his business, finally united both the opposition and his coalition partners against him. In January, with an unprecedented majority of over two-thirds, parliament passed a law which bans ministers from holding media or shares in companies, pursuing state contracts or European Union subsidies. Virtually, this is a law that affects one single person, no wonder it is called "Lex Babiš".

BUT IF HIS OPPONENTS thought this would drive Andrej Babiš out of politics, they thought wrong. Just one week later, the billionaire announced that he was transferring his whole business to an "independent" trust fund. The quotation marks are fully justified, because in the Czech Republic trust legislation is still in its cradle and offers plenty of loopholes - including the provision which allows a single person to act both as trustee and beneficiary of the trust. Babiš quite clearly retains control of the 250 companies in the holding, and mainly of the media, which include the popular *Mlada Fronta DNES* and *Lydovke*. The united front of the rest of the parties against Babiš merely convinced his supporters that Babiš is a maverick, fighting the status quo. And for the benefit of his enemies, *The Economist* recalled an old quote from US Senator Charles Brownson: "Never argue with a man who buys ink by the barrel." ■

ТАЙНАТА ГРАДИНА НА CAPTAIN COOK

CAPTAIN COOK'S SECRET GARDEN

Captain Cook ви кани на среща. Една незабравима среща между лукса и природата. Когато става дума за Captain Cook, тя неизменно започва с храната, но рядко свършва там.

Философията на „Капитана“ за добрата храна е проста и в това се крие нейната сила. Той поднася само най-люксовите и висококачествени продукти, винаги свежи и пресни, обработени така, че да запазят натуралния си вкус. Това е концепцията на натуралния лукс – най-изтънченият и рядко срещан във времето на високите технологии. Затова и най-цененият. Коемо си личи по хората, събрани в Captain Cook.

Топ-модели, банкери, хора от бизнеса и артистичният елит на София се срещат в „Тайната градина“ на Captain Cook – място, запазено единствено за посветени.

Градината на ресторанта също е подчинена на концепцията за натуралния лукс. Интериорът е прост, създаден от най-висококачествени естествени материали – дърво и стъкло, и има една основна цел - да приобщи натуралната красота на природата към заведението, така че да създаде неповторима атмосфера.

Captain Cook is asking you out. An unforgettable encounter between luxury and nature. When it comes to Captain Cook, it invariably starts with food, but rarely ends there.

The Captain's philosophy of good food is simple and that's where its power is. It offers only the most luxurious and high-quality ingredients, always fresh and processed to preserve their natural taste. This is the natural luxury concept – the most exquisite and rarely seen one in times of high technology. Therefore the most valued one. Which is seen from the people gathered at Captain Cook.

Top models, bankers, people in business and Sofia's artistic elite meet at Captain Cook's Secret Garden, a place reserved for initiates only. The restaurant garden is also subordinate to the natural luxury concept. The interior is simple, made of the highest quality natural materials – wood and glass, and has one main aim – to embody the beauty of nature to the restaurant so as to create a unique atmosphere.

гр. София, бул. Джеймс Бучър 100, тел.: 0882 999 001
100, James Bouchier Blvd., Sofia, phone: +359 882 999 001

ИКОНОМИКА НА МАРИХУАНАТА

Кой печели от легализацията на канабиса, и
защо сред активните ѝ застъпници откриваме
хора като Джордж Сорос

Текст ВАЛЕРИ ЦЕНКОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

В България канабисът, или още марихуаната, е в списъка на високорисковите наркотични вещества - притежаването му е забранено и се наказва с 1 до 6 години затвор. Но в Уругвай например той е напълно легален. Съвсем скоро законодателство като българското може да се окаже в малцинство. Както писа германският Die Zeit, 2017 ще е „годината на канабиса“ заради вълната от легализации в различни страни. В момента т. нар. "трева" е законна в 16 държави и 29 американски щата. Годишният оборот от легалната ѝ продажба е около 7 милиарда долара.

СПОРЕД ИЗСЛЕДВАНЕ на маркетинговата агенция Arcview през миналата година консумацията на марихуана само в САЩ се е увеличила със 74%. В момента това е

най-бързо развиващият се бизнес в Америка (какъв е размерът на черния пазар, не знае никой. Според издания като Motherboard само в САЩ той е по-голям от този на бира - \$100 млрд., или поне от цигарения - \$ 78 млрд.). Перспективата привлича все повече високпрофилни инвеститори - като например Питър Тийл, основателя на PayPal и едно от имената зад проекти като SpaceX, Spotify и Airbnb.

Сега Тийл инвестира 75 млн. долара във фирмата със скучното име Privateer Holding. Съвместно с наследниците на Боб Марли тя си е поставила за цел да разпространява различни продукти на канабиса - и да превърне името на покойния реге изпълнител в търговска марка по същия начин, по който "Горбачов" е вид водка, а "Бейб Рум" - шоколад. ▶

ПРЕУВЕЛИЧЕНА ЗАПЛАХА

За последните 25 години в САЩ няма регистриран нито един смъртен случай от предозироване с марихуана - при 30 000 смъртни случая от алкохолизъм и над 100 000 от злоупотреба с медикаменти.

► **ПАРИТЕ СА И ЕДНО ОТ ГЛАВНИТЕ** обяснения за вълната от легализации. Една от най-обсъжданите бе тази в американския щат Калифорния. "Когато анализираме човешката и финансовата цена за спазването на забраната, всичко говори в полза на легализирането", обясняваше преди това Гевин Нюсъм, заместник-губернатор на Калифорния и най-сериозният кандидат за изборите през 2018. "Битката срещу наркотиците е загубена. Тази борба струваше на американския данъкоплатец стотици милиарди долари – може би дори трилион, ако сметнем последните 40 години. Нямаме нито едно доказателство, че тази битка е успешна при марихуаната. Всеки четвърти затворник в Калифорния е зад решетките заради престъпления, свързани с дрогата. Това е чисто прахосничество. Стотици полици са принудени да работят под прикритие, за да ловят пушачи на марихуана, вместо да преследват истинските престъпници. Затворите са претъпкани", аргументира се Нюсъм. Сега, след като марихуаната бе частично легализирана, в хазната на щата постъпват по 150 млн. долара от данъци върху "тревата". При пълната легализация сумата ще скочи до 1.5 млрд. долара годишно.

КОЙ НАЛАГА МАРИХУАНАТА? Финансовият аргумент за легализацията звучи убедително. Някои лекари изтъкват и медицински причини - като например, че психоактивното вещество в нея, тетра-

хидроканабинол, помага при болки, мускулни схващания и други неприятни състояния. Но скептиците предупреждават, че прекалено бързото легализиране не е съвсем естествено и зад него се крият гигантите във фармацевтиката и земеделието.

Канабисът е едно от най-горещите култивирани растения и хилядолетия е отглеждан за нуждите на текстила и медицината. До 1883 е една от трите най-разпространени земеделски култури в света, от него се правят платове, сапун, гориво, хартия, влакна, дори взривни вещества. Преди 1937 той е съставка и в над 2000 лекарствени препарата.

В АМЕРИКА ДЪЛГИ ДЕСЕТИЛЕТИЯ отглеждането на канабис е смятано за патриотичен дълг на фермерите и той е търгуван свободно от 1631 чак до края на XIX век. Американците дори си плащали данъците с реколтата от канабис. Фабриката за хартия на президента Бенджамин Франклин го използвала като основна суровина, защото хартията от канабис е по-фина, по-здрава и по-дълготрайна. От коноп се произвеждали платната и въжетата за корабите до появата на паракордите.

Тъкмо тази многофункционалност на канабиса – като силна конкуренция на гърводобива, петролната промишленост и памука - изглежда е предизвикала смъртната присъда за растението.

ЧОВЕКЪТ, ПРОИЗНЕСЪЛ тази присъда, е Хари Анслингър, първият шеф на Федералното бюро по наркотиците, предшественик на днешната Администрация за борба с наркотиците (DEA). Анслингър получава назначението от секретаря по финансите, за чиято племенница е женен. Той е идеологът на първата забрана на канабиса, прокарана в Конгреса през 1937. Втората голяма стъпка е през 70-те, когато президентът Никсън обявява прословутата "Война на дрогата". Тогава марихуаната е класифицирана като първостепенен наркотик. Комисията Шейфър препоръчва изрично марихуаната да не се забранява, но Никсън пренебрегва доклада ѝ. Много години по-късно съветникът му по вътрешната политика Джон Ерлихман сподели какво го е мотивирало. "Администрацията на Никсън имаше два основни врага: антивоенното движение и чернокожите... Знаехме, че не можем да ги обявим за незаконни, но ако накараме обществото да асоциира хипитата с марихуаната и черните с хероина, а след това криминализирахме и двете вещества, можехме да разбием тези общности. Можехме да арестуваме техните лидери, да претърсваме домовете им, да разтурваме техните срещи, да ги очерняме вечер след вечер в новините. Знаехме ли, че лъжем за дрогата? Разбира се, че знаехме!", казва Ерлихман в интервю за Harper's Bazaar, публикувано едва миналата година.

ЛЕКУВА ЛИ МАРИХУАНАТА? Немалко учени категорично настояват, че тя има терапевтичен ефект при рак, Алцхаймер, множествена склероза, епилепсия, глаукома, белодробни заболявания, мускулни спазми, хепатит С, артрит...

Активните вещества в растението имитират химическите вещества, произведени естествено от човешкото тяло и наричани „ендоканабиноиди“. Те отговарят за критични биологични функции като сън, апетит, имунна система, болка. Когато стресът изключи тези функции, ендокриноидите се включват и възстановяват баланса.

Освен това THC, или тетрахидроканабинолът, има 20 пъти по-силно противовъзпитателно въздействие от аспирин и два пъти повече от хидрокортизона. Канабидиолът (CBD), най-изследваният психоактивен компонент в канабиса, има силно антибиотично и антиканцерогенно действие.

Тоест ако канабисът бъде легализиран, фармацевтичната индустрия ще спечели и едновременно с това ще изгуби много. Цели раздели медикаменти биха могли да станат излишни, заменени от растение,

което всеки може да си гледа в саксия на прозореца.

ТЪКМО ТАЗИ ПЕРСПЕКТИВА - Всеки да може да си отглежда марихуана - не попада на мощните лобита за легализирането ѝ. Организации като калифорнийската Adult Use of Marijuana Act се борят за отпадането на забраната, но критиците ѝ предупреждават, че всъщност целта е да се изолират гребните фермери и да се направи отглеждането на канабис трудно, скъпо и защитено с патенти - запазена територия на трансграничните корпорации.

Неслучайно сред водещите фигури в битката за легализирането са хора като Джордж Сорос, голям акционер в Monsanto - водещия производител на генетично модифицирани семена. Ако при легализацията се въведе изискване растението да има ниска психоактивност, това ще даде целия бизнес с тревата в ръцете на Monsanto и още няколко гиганти.

В КНИГАТА СИ "СЕМЕНАТА НА РАЗРУШЕНИЕТО" (Seeds of Destruction) Ф. Уилям Ендал разкри загубените връзки между

легализацията на марихуаната в Уругвай, Monsanto и Джордж Сорос. Според него Сорос лично договорил отпадането на забраните в страната с тогавашния президент Хосе Мухика.

Моделът за легализация в Уругвай ще се използва и в други страни: според схемата всеки пълнолетен гражданин на Уругвай има право да си купува до 40 грама марихуана от аптеката и да отглежда до 6 растения на година.

Monsanto засега не е потвърдила, че работи върху генномодифициран канабис. Но германският гигант Bayer си сътрудничи с британската GW Pharmaceuticals, която притежава патентите върху първите разработени сортови семена за растението. А след избирането на Тръмп сливането между Bayer и Monsanto - колосална сделка на стойност 66 милиарда долара - изглежда все по-вероятно. От тази сделка ще се роди свръхгигант с безпрецедентен контрол върху прехраната ни. Ендал цитира Хенри Кисинджър, който още преди три десетилетия казва: „Контролирай петрола и ще контролираш нациите, контролирай храната и ще контролираш хората“. ■

LA CASA DEL HABANO

RADISSON BLU HOTEL

4 Narodno Sabranie Sq.
M. +359 887 27 35 97
Working hours:
10:00 – 02:00 h every day

MALL OF SOFIA

101 Alexander Stamboliyski Blvd.
M. +359 889 51 37 98
Working hours:
10:00 – 21:00 h every day

SOFIA AIRPORT

Terminal 2, 1 Hristofor Columb Blvd.
M. +359 886 66 57 47
Working hours:
05:00 – 21:00 h every day

THE MALL

115 Tzarigradsko Shosse Blvd.
M. +359 884 76 00 07
10:00 – 22:00 h every day

SERDIKA CENTER

48 Sitnyakovo Blvd.
M. +359 887 72 10 01
10:00 – 22:00 h every day

BULGARIA MALL

69 Bulgaria Blvd.
M. +359 888 40 06 70
10:00 – 22:00 h every day

PARK CENTER SOFIA

2 Arsenalski Blvd.
M. +359 888 88 11 27
10:00 – 22:00 h every day

PARADISE CENTER

100 Cherni vrah Blvd.
M. +359 882 47 05 23
Working hours:
10:00 – 22:00 every day

SOFIA RING MALL

214 Okolovrasten pat Blvd.
M. +359 888 600 191
Working hours:
10:00 – 22:00 every day

VINOPOLY SOFIA

5 Paprat Str.
M. +359 879 444 441
Monday – Friday: 07:30 – 21:00 h
Saturday – Sunday: 09:00 – 21:00 h

VINOPOLY

WINE | COFFEE | GOURMET | CIGARS

More **La Casa del Habano**,
Premium Cigars&Tobacco
and **Vinopoly** boutiques
are all around Bulgaria at
www.kalimancaribe.com

Follow us

Kaliman Caribe
 kaliman_caribe

COHIBA

MONTECRISTO

KALIMAN CARIBE

HONORED TO REPRESENT
THE HABANOS MASTERPIECES

ROMEO Y JULIETA

PARTAGAS
HABANA - CUBA

ALBANIA, ARMENIA, BOSNIA & HERZEGOVINA, BULGARIA, CROATIA, KOSOVO, MACEDONIA, MONTENEGRO, ROMANIA, SERBIA, SLOVENIA

SMOKING SERIOUSLY HARMS YOU AND OTHERS AROUND YOU

Marijuana Economics

Who wins off of the legislation of cannabis and why is it that one can find, amongst the supporters of this act, people like George Soros?

By VALERI TSENKOV / Photography SHUTTERSTOCK

In Bulgaria cannabis, also known as marijuana, is listed as highly hazardous narcotic substance and the possession of the latter can be punished by 1 to 6 years in prison. However, in Uruguay, for example, it is absolutely legal to use marijuana. Soon enough the Bulgarian legislation may be found as a minor counterpoint. As stated by the German issue Die Zeit, 2017 will be "the year of the cannabis" due to the mass legislation in many countries. Right now the so called "weed" is legal in 16 countries and 29 states of America. The annual turnover from its legal sale is circa 7 billion dollars.

ACCORDING TO A RESEARCH done by the Arcview marketing agency, during the last year the consumption of marijuana, only in the USA, has increased by 74%. Right now this is the business with the largest growth rate in America (nobody actually knows the turnover of the black market, but according to issues such as Motorhead, in the USA the marijuana business surpasses the beer brewing – 100 billion \$ or at least cigarettes 78 billion \$).

This perspective attracts more and more high profile investors, such as Peter Thiel, the founder of PayPal, and one of the names behind projects like SpaceX, Spotify and Airbnb. Nowadays, Thiel invested 75 million dollars in a company with the boring name Privateer Holding. In collaboration with the successors of Bob Marley, this company aims to offer different cannabis-based products, and to turn the name of the late reggae singer into a commercial brand in the same manner as the "Gorbachev" vodka and the "Babe Ruth" chocolate.

MONEY IS ONE OF THE PRIMARY causes for this wave of legislation. One of the most discussed ones, however, was the one in the state of California. "Whenever we analyze the human and financial costs for the maintenance of the prohibition, it all points in favor to the notion of legislation", stated California's lieu-

tenant governor Gavin Newsom and the most serious candidate for the 2018 elections. "The war on drugs has been lost. This war costed hundreds of billions of dollars to the American taxpayer – maybe even a trillion if we include the past 40 years. We haven't got a single proof that this fight is successful on marijuana. One of each four prisoners in California went behind the bars for crimes related to drugs. This is a pure waste of resources. Hundreds of the police officers are forced to work undercover in order to arrest marijuana smokers instead of chasing the real criminals. Our prisons are overpopulated", argued Newsom.

Now, after the partial legislation of the marijuana, the state budget gains 150 million dollars from taxes over the "weed". If this substance goes fully legal, this amount will skyrocket itself to 1.05 billion dollars per year.

WHO SUPPORTS MARIJUANA? The financial argument for the legislation sounds convincing. Some physicians also point several medical uses of this drug – for example the psychoactive substance in it (tetrahydrocan-

nabinol) helps in cases of pain, muscle cramps and other indispositions. Sceptics, however, do warn that the fairly rapid legislation is not so naturally occurring and that behind all of this one can see the large pharmaceutical and agricultural companies.

Cannabis is one of the most ancient cultivated plants as it served for the needs of medication and textile. Up to 1883 this plant was one of the three most popular cultivated plants for the manufacturing of fabrics, soap, fuel, paper, threads and even explosives. Before 1937, the cannabis participated in the compounds of more than 2000 medications.

IN AMERICA FOR DECADES the growing of cannabis was considered as a patriotic duty of every farmer and the substance was freely tradeable from 1631 all the way to the end of the XIX century. Americans even paid their taxes with cannabis harvest. The paper factory of Benjamin Franklin used it as a raw material due to the fact that cannabis paper is finer, stronger and longer lasting. Hemp was also used for the production of the sails and ropes ►

Джордж Сорос / George Soros

ЦКБ Сила
пенсионноосигурително
акционерно дружество

Всеки следващ момент е ценен.

С грижа за Вас!

ИЗБЕРИ ПРОД „ЦКБ-СИЛА“: ПЪРВОТО РЕГИСТРИРАНО В БЪЛГАРИЯ ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНО
ДРУЖЕСТВО ПРЕЗ ФЕВРУАРИ 1994 Г. КЪМ 31.03.2017 Г. – С НАД 420 ХИЛЯДИ КЛИЕНТИ И
1.09 МИЛИАРДА ЛЕВА УПРАВЛЯВАНИ НЕТНИ АКТИВИ (ДАННИ НА КФН WWW.FSC.BG)
ИЗПЛАЩА ПЕНСИИ ОТ ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД ОТ МАРТ 1996 Г.

*Посочените резултати нямат по необходимост връзка с бъдещи резултати.

1113 София, бул. Цариградско шосе 87
Клиентски център - тел: 0700 11 322, e-mail: office@ccb-sila.com
www.ccb-sila.com

► for ships before the steamers were invented. This universality of the use of cannabis, which is a strong competition to the lumber, oil and cotton industries may have caused the death sentence for this plant.

THE MAN, WHO SENTENCED this plant was Harry Anslinger, the first Chief of the Federal Narcotics Department, ancestor of the modern Drug Enforcement Administration (DEA). Anslinger was nominated by the secretary of finance, to whose niece he is married. He is the ideologist of the first ban on cannabis, passed by the Congress in 1937.

The second major step was taken in the 1970's when president Nixon announced the ubiquitous "war on drugs". At that time, marijuana was classified as first-grade drug. The Shafer Commission advised explicitly that marijuana should not be banned, but Nixon ignored this report. Many years later, Nixon's advisor on internal policies John Erlichman announced what was the motif for this action.

"You understand what I'm saying? We knew we couldn't make it illegal to be either against the war or black, but by getting the public to associate the hippies with marijuana and blacks with heroin. And then criminalizing both heavily, we could disrupt those communities," Ehrlichman said. "We could arrest their leaders, raid their homes, break up their meetings, and vilify them night after night on the evening news. Did we know we were lying about the drugs? Of course we did.", said Erlichman in an interview for the Harper's Bazar, published

merely one year ago.

CAN MARIJUANA CURE YOU? There are a lot of scientists, insisting on the fact that marijuana helps cancer, Alzheimer's disease, multiple sclerosis, epilepsy, glaucoma, lung diseases, muscle cramps, hepatitis C, arthritis...

The active drugs in this plant are very similar to the naturally produced chemicals in the human body called "endocannabinoids". These substances control critical functions, such as: sleep, appetite, immune system, pain. Whenever stress disables this functions, the endocrine drugs kick in and restore the balance.

Besides THC, or tetrahydrocannabinol, is 20 times stronger antiseptic than the aspirin or twice as strong as the hydrocortisone. Cannabidiol (CBD), the most examined psychoactive component of cannabis has strong antibiotic and anticancerogenic action.

Thus, should cannabis be legalized, the pharmaceutical industry shall win a lot, but it will also lose a lot as well. Entire ranges of medication could become redundant or could be replaced by a plant, which can grow in a pot on your window.

THIS PRECISE NOTION – everyone can grow his own marijuana – is against the interest of the powerful lobbies, supporting its legislation. Organizations like the Californian Adult Use of Marijuana Act fight against the ban, but critics do warn that the true purpose is to isolate small-grade farmers and to make the cannabis growing expensive, difficult and patent protected – the reserved territory of all large interna-

tional corporations.

It is no coincidence that the leading figures in the legislation maneuver are people like George Soros, who happens to be shareholder at Monsanto – the largest manufacturer of genetically modified seeds. If the legislation state that the plant shall have low psychoactive profile, then this will transfer all the business into the hands of Monsanto and a few other corporate giants.

IN HIS BOOK "SEEDS OF DESTRUCTION"

F. William Engdahl unveiled the secret link between the legalization of cannabis in Uruguay, Monsanto and George Soros. In his opinion, Soros personally negotiated the end of the ban with the former president José Mujica.

The Uruguay legislation model will be passed on in other countries as well: by this model an adult citizen can purchase 40 grams of cannabis from the pharmacy and to grow up to 6 plants per year.

Monsanto has not confirmed on working at genetically modified cannabis yet. But the German giant Bayer cooperates with the British GW Pharmaceuticals, which holds the patents for the first plant seeds. After the election of Trump and the merger between Bayer and Monsanto – a colossal deal for the staggering 66 billion dollars- it all looks more and more obvious. This deal shall give the birth to a new super-giant with unseen control over the food supply. Engdahl quoted Henry Kissinger, who said (three decades ago): „Control oil and you shall have the nation, control the food and you shall control the people “. ■

OVERRATED THREAT

For the past 25 years there is not a single death case due to marijuana overdose – and this in view of 30 000 deaths due to alcoholism and over 100 000 deaths from medication abuse.

62 |

КРАЯТ НА АНОНИМНОСТТА

THE END OF ANONYMITY

68 |

ПИЖАМИ В ОФИСА

PYJAMAS IN THE OFFICE

76 |

ГРАДСКИ ТАРИКАТИ

URBAN WISE GUYS

ТРЯБВА ЛИ ВЕЧЕ ДА КРИЕМ ЛИЦАТА СИ?

DO WE NOW NEED TO HIDE OUR FACES?

Руско мобилно приложение слага край на възможността да бъдем анонимни

Представете си, че някой ви засече, докато бързате с колата за работа. Смъквате стъклото и разменяте обичайните лични обиди. Половин час по-късно обаче човекът отсреща ви е открил във Facebook и спорът продължава, но вече лишен от успокояващата анонимност.

ТОВА НЕ Е НАУЧНА ФАНТАСТИКА, а реалност, поне за руските потребители на FindFace - приложение за мобилен телефон, създадено да свързва снимки с имена. Просто трябва да щракнете човека отсреща - примерно блондинката, която видимо скучае в грузия край на бара - и приложението ще открие съответния профил в социалните мрежи. Засега FindFace работи основно с VKontakte, руския аналог на Facebook, но спокойно би действало и с всяка друга социална мрежа или търсачка.

ПРИ ТОВА ПРИЛОЖЕНИЕТО е притеснително ефикасно: експерти на руската компания за софтуерна сигурност Kaspersky Lab го изпробваха в офиса и то безпогрешно разкри самоличността на 9 от всеки десет служителя. В друг експеримент FindFace успя да разпознае над 70% от пътниците във влак на московското метро.

СЪЗДАТЕЛИТЕ на FindFace Александър Кабаков и Артем Кухаренко обясняват, че това е преди всичко приложение за запознанства. То може не само да ви даде контактите на някое случайно срещнато хубаво момиче/момче, но предлага и много други възможности - примерно да въведете снимка на любимата си кинозвезда и то да ви намери нейни двойници в реалния живот. Много потребители обаче вече злоупотребяват с тези възможности - примерно като откриват самоличността на проститутки и ги изнудват, че ще ги издадат на семействата им. А Кабаков и Кухаренко не смятат да спрат дотук: според тях приложението може да се използва от властите, за да идентифицира свидетелите на престъпления и да ги накара да свидетелстват; или пък от маркетингозите, за да насочват рекламите вече наистина персонално. Тъкмо заради тези възможности Google предпочете да не прави публично достояние своята технология за разпознаване на лица. Но за младите руски киберпредприемачи това не е притеснително. ■

A Russian mobile app puts an end to the ability of being anonymous

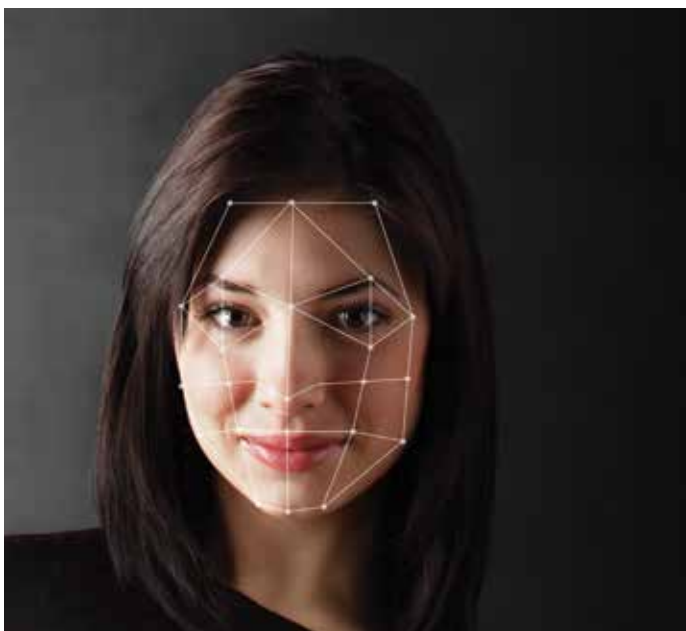
Imagine someone is cutting you off when you're in a hurry to get to work. You roll down the window and exchange the usual personal insults. Yet, half an hour later the person in the other car finds you on Facebook and the argument continues, now deprived of the reassuring anonymity.

THIS IS NOT SCIENCE FICTION, but reality, at least for the users of Russia's FindFace - a mobile app developed to match photos against names. You just need to snap a picture of the person opposite you - for example, the blonde, obviously bored at other end of the bar - and the app will find the respective social network profile. So far FindFace has worked mainly with VKontakte, the Russian version of Facebook, but it could easily function with any other social network or search engine.

WHAT'S MORE, THE APP is worryingly effective: experts from the Russian software security company Kaspersky Lab tested it at the office and it unmistakably revealed the identity of nine out of any ten employees. In another experiment FindFace managed to recognize over 70% of the passengers on a Moscow underground train.

FINDFACE'S FOUNDERS Alexander Kabakov and Artem Kuharenko claim this is primarily a dating app. It can not only give you the contact information of a good-looking girl/guy you've met by chance, but it offers many other possibilities - for instance, to upload a photograph of your favourite film star and to find their real life doubles. A number of

users, however, are now misusing these options - for example, by de-anonymizing prostitutes and threatening to turn them in to their families. Kabakov and Kuharenko don't intend to stop here: they believe the app can be used by the authorities to identify crime witnesses and make them testify; or by marketers to target the ads really personally. Exactly because of these possibilities Google opted not to make its face recognition technology public. But for the young Russian cyber-entrepreneurs this isn't a problem. ■

Save time! Skip waiting! Reserve online your **VIP** service!

Varna and Burgas Airports invite our passengers who prefer exclusive services to enjoy a comfortable and relaxing airport experience with priority services and in elegant VIP Lounges or their terraces.

VIP Lounge – Varna Airport
Terminal 2
Tel.: +359 52 573 460
Mobile: +359 884 113 221
Mobile: +359 884 156 077
E-mail: vip@varna-airport.bg
Web: www.varna-airport.bg

Varna Airport

VIP Lounge – Burgas Airport
Terminal 1
Tel.: +359 56 870 266
Mobile: +359 884 801 263
E-mail: vip@burgas-airport.bg
Web: www.burgas-airport.bg

Burgas Airport

VIP Exclusivity and Priority Services

Ипотечен кредит **ДОМ ЗА ТЕБ**

*От Вкъщи
по-хубаво няма!*

- С ниски лихви
- Честен подход и прозрачни условия
- Безплатна имуществена застраховка

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

ВЕРОЯТНО ЗНАЕШ, ЧЕ...

Добрите новини са
лошите новини.
Новините на телевизия
Bulgaria ON AIR не са
добри или лоши,
а базирани на факти.

ON
AIR ВУЛГАРИЯ

Да знаеш.
Да се информираш.

  www.bgonair.bg

ПИЖАМИ В ОФИСА

Полезна или вредна за психическото здраве
(и приходите на компаниите) е дистанционната работа?

Текст КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фотография SHUTTERSTOCK

В средата на февруари тази година IBM шокира служителите в маркетинг отдела си в САЩ, като им забрани да работят дистанционно (тоест от къщи). Някои от тези 2600 души приеха новината с ръкопляскане, а други подадоха предизвестия за напускане. Ходът на технологичния гигант беше изненадващ не само за тях, но и за цялата сфера, в която компанията е приемана за иноватор от десетилетия. Още в края на 80-те години тя инсталира терминали в домовете на някои от работниците си, а през 2009, когато дистанционната работа като цяло беше новост, 40% от 386 хиляди служители на IBM работеха от къщи. Това е спестило 7.25 милиона кв. метра офисна площ и около 100 млн. долара за наеми и поддръжка на работно пространство. Защото

тогава сега компанията с лека ръка отхвърля предимствата на дистанционната работа?

МНОГО ОТ ЗАСЕГНАТИТЕ нарекоха хода „клане“ и го определиха като заобиколен начин да се намали броят на работещите в компанията. Джеф Смит, директор „Информационни технологии“ в IBM, обаче твърди, че това е начин да направи екипите „пъргави“. „Лидерите трябва да бъдат с екипите си, а екипите трябва да работят заедно на едно място“ казва Смит. Според него основният въпрос е как компания с мащабите на IBM би могла да е толкова иновативна и изпълнена с живот, колкото са малките технологични стартапи. Отговорът е: с по-добри идеи. Според професора

по мениджмънт в Университета на Сан Франциско Джон Съливан, дистанционната работа може и да е била печеливша стратегия през последните две десетилетия, но през 2017 най-важното е екипите да работят заедно на едно място, за да раждат повече и качествени идеи. IBM не са сами на този фронт: Yahoo, Reddit и Best Buy също забраниха работата от вкъщи, а Facebook дори предлага по 10 000 долара бонус на служителите си, които живеят в близост до офиса.

ДА ОСТАВИМ НАСТРАНА корпоративната гледна точка обаче и да видим какъв е ефектът от работата вкъщи върху психиката на служителите. Безспорно за много хора това е възможност да спестят време и разходи за транспорт, да бъдат близо до семейството си и да работят в среда, която им дава нужния комфорт, за да свършат спокойно задълженията си. Стигмата върху изbralите този подход обаче си остава: затворените в офиса са убедени, че работещият от къщи спи до късно, гледа телевизия и рови в интернет в работното време, и като цяло изпълнява вяло задачите си, все още облечен по пижама. От всички тези твърдения най-вярно е последното: може и да прекарвате работния си ден по пижама, но именно мисълта, че не сте в офиса и ви чака работа, ви мотивира да прекарвате дори повече часове пред компютъра. А технологиите правят задачата лесна: винаги може да ползвате видео конферентна връзка, за да обсъдите детайли с екипа си, инстант месинджър каналите за бърза комуникация, „облачните“ услуги за споделяне на файлове. Напук на твърдението, че технологиите ни разделят и ни правят по-самотни, скорошно изследване на Роусон показва, че 98% от хората гледат на IT като на средство да изградят по-силна връзка с колегите. А когато работите от дома, нуждата от такава връзка е по-голяма. Много вероятно е да говорите с хората от екипа си по-често, да създавате приятелски контакти и дори да изберете да излезете да обядвате с тях по-често, отколкото ако споделяхте един офис.

ПСИХОЛОЗИТЕ ОБАЧЕ НЕ СА толкова въодушевени от home office тенденцията. „Хората стават все по-изолирани в работата си, която заема повече от половината ден на всеки. Те пропускат възможността да общуват. След време ще видим негативните ефекти от дистанционната, самотна работа върху човешкото здраве“ предупреждава мрачно г-р Дрив Кулар от болница Massachusetts General. Във Великобритания Campaign to End Loneliness показва, че социалната изолация струва на работодателите 2.5 милиона лири от загубена продуктивност и покриване на здравни разходи. Друго изследване пък установява, че социалната изолация увеличава риска от смърт с 29%. Според единия от авторите – професора по психология в университета в Бригам Тимъти Смит – самотата отключва редица ментални проблеми като депресия и тревожност, както и чисто физически заболявания като възпаления, отслабена имунна система и безсъние. „Химичните процеси в тялото се променят заради усещането за самота, функциите на органите се забавят, здравето се влошава и всичко останало тръгва по спиралата надолу“ допълва Смит.

ВСИЧКИ ТЕЗИ ДАННИ дават хляб на всякакви консултанти, които съветват работодателите да организират повече общи занимания на служителите си след работно време, а на работещите – съзнателно да планират време, в което да комуникират с колегите си и да изпълняват задълженията си в екип. За дистанционно работещите и фрилансърите също има решения – от поддържането на регулярна комуникация с колеги и контрагенти през интернет, до използването на все по-популярните споделени работни пространства, които няма да им оставят възможността да се чувстват изолирани от света на хората. ■

DENTAL CLINIC

EO Dent

И ДЕНТАЛЕН ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ

Подарете си красива усмивка в EO Dent и решете своите проблеми със зъбите за една седмица в България.

Цялостна грижа – от избелване до имплантология, 3D-диагностика, лечение с лазер, фасети и циркониеви конструкции. Всичко това е реалност в дентални клиники EO Dent.

Вече 15 години – опит, доверие и сигурност.

EO Dent е клиниката, която преобрази усмивката на Силвестър Сталоун и на още много други известни личности.

ПЪРВАТА БЪЛГАРО-НЕМСКА
ИМПЛАНТОЛОГИЧНО-ХИРУРГИЧНА
ДЕНТАЛНА КЛИНИКА

THE FIRST BULGARIAN-GERMAN
DENTAL SURGERY AND
IMPLANT CLINIC

EO DENT AND DENTAL TOURISM IN BULGARIA

Treat yourselves to a beautiful smile at EO Dent and find a solution to your teeth problems during one week in Bulgaria.

Complete care for your smile – from teeth whitening to implant dentistry, 3D diagnostics, laser treatment, veneers and zirconia constructions – all this is a reality in the EO Dent dental clinics.

Already 15 years of experience, confidence, and security.

EO DENT is the clinic that transformed Sylvester Stallone's smile – and many other celebrities, too.

www.eo-dent.com info@eo-dent.com EODent
me./tel.: +359 888464666, +359 888615487, +359 884434363

Pyjamas in the Office

Is remote work helpful or harmful to our mental health
(and the company's revenue)?

By CRISTINA NIGOHOSIAN / Photography SHUTTERSTOCK

In mid-February this year, IBM shocked the employees in the US marketing department by forbidding them to work remotely (i.e. from home). Some of these 2,600 people took the news with excitement, while others handed in their resignation notices. The move of the tech giant was surprising not only for them but also for the whole industry, where the

company has been considered an innovator for decades. As early as the late 1980s, it had installed terminals in several employees' homes. And by 2009, when remote work was still a novelty, 40% of IBM's 386,000 employees worked at home. The company had reduced its office space by 7,25 million square metres and had saved about 100 million dollars in

rent and workspace maintenance. Why then is the company easily rejecting the advantages of working remotely?

MANY OF THE PEOPLE INVOLVED referred to the move as “the massacre” and called it a bypassed downsizing effort. Jeff Smith, IBM’s CIO, however, claimed this was a way to make teams “agile”. “The leaders have to be with the squads and the squads have to be in a location,” Smith says. According to him, the main question is whether it is possible for a company the size of IBM to have the innovation and be full of life as small tech startups. The answer is: with better ideas. According to John Sullivan, a professor of management at San Francisco State University, remote work might have been a great strategy over the past two decades, but in 2017 working together in person is key to foster more and quality ideas. IBM isn’t alone in this: Yahoo, Reddit and Best Buy also banned remote work, and Facebook even offers workers a 10,000 dollar bonus if they live near headquarters.

LEAVING ASIDE the corporate point of view, however, and seeing the effect of working at home on the employees’ psyche. Undoubtedly, for many, this is an opportunity to save time and commuting expenses, to be close to their families and work in an environment providing them the necessary comfort to do their job peacefully. The stigma on the people who have chosen this approach, however, remains: people closed in an office are convinced that the ones working at home sleep late, watch TV and surf the internet during business hours, and in general perform poorly, still dressed in pyjamas. Of all this, the latter is most true: you may spend your work day in pyjamas, but exactly the thought you’re not in the office and have work to do, motivates you to spend even more hours in front of the computer. What’s more, technology makes the task easy: you can always use video conferencing, discuss details with your team, instant messenger channels for fast communication, “cloud” file sharing service. Despite the claim that technology separates us and makes us lonelier, a recent Polycom study has shown that 98% of people see IT as a means to build a stronger relationship with their colleagues. When you work at home, the need for such a relationship is greater. You’re likely to talk to the team staff more often, create friendly contacts and even choose to go out and have lunch together more often than if you shared an office.

HOWEVER, PSYCHOLOGISTS AREN’T that excited about the home office trend. “As people grow more isolated in their work, which comprises more than half of most people’s day, that is in many cases a missed opportunity to interact. Over time I think we’ll see the negative effects of working remote, working alone, on people’s health”, grimly warns Dr. Dhruv Khullar of Massachusetts General Hospital. In the UK, Campaign to End Loneliness has shown that social isolation costs employers 2,5 million pounds in productivity losses and covering healthcare costs. Another study has found that social isolation increases the risk of mortality by 29%. According to one of the authors – professor of psychology at Brigham Young University, Timothy Smith – loneliness is a gateway to a number of mental health problems such as depression and anxiety, as well as physical health problems, such as inflammation, a weakened immune system, and insomnia. “Body chemical processes are affected by perceptions of loneliness, organ function decreases, which leads to decreases in health, and it becomes a negative spiral”, adds Smith.

ALL THESE DATA give food to all sorts of consultants encouraging employers to organize more after-work group activities, and employees – to consciously create more time to communicate with their colleagues and perform their duties in a team. There are solutions for remote workers and freelancers too – from maintaining regular communication with colleagues and counterparts over the internet, to the use of increasingly popular coworking spaces that won’t let you feel isolated from the rest of the world. ■

**GRAND HOTEL
SVETI VLAS**

HydraFacial™
SKIN HEALTH FOR LIFE™

Natura Bissē
Barcelona

- ★ **РУССКИЙ КОСМЕТОЛОГ**
- ★ **ТАЙСКИЙ МАССАЖ**
- ★ **РАДИОЧАСТОТНЫЙ ЛИФТИНГ**
- ★ **ТУРЕЦКАЯ БАНЯ**
- ★ **КРИОТЕРАПИЯ**
- ★ **КАВИТАЦИЯ**

ROYAL VICTORIA SPA
ВОСТОЧНАЯ СКАЗКА

☎ **0892 222 818**

SVETI VLAS www.victoria-spa.com

НАЙ-ДОБРИЯТ ПРИЯТЕЛ НА ЧОВЕКА MAN'S BEST FRIEND

От най-евтиния head-up дисплей до средството никога вече да не ви глобява КАТ: 10 хитри гаджета за автомобила ви
From the cheapest windscreen head-up display to never getting a ticket from the police again: 10 clever gadgets for your automobile

Най-после се задава лятото, идеалният сезон за автомобилни пътешествия. По този повод Automedia, автомобилният сайт от групата Investor, подбра най-любимите и полезни нови аксесоари за кола.

At long last summer is coming, the ideal season for road trips. For this occasion Automedia, the automobile website from the Investor group, selected the most interesting and useful new car accessories.

1. CYNTUR JUMPERPACK

Никога повече няма да ви изненада паднал акумулатор. Тази литиево-йонна батерия с 12 000 милиамперчаса може да дава до 250 ампера стартов ток и ще съживи дори автомобил с V6 двигател. Можете да я ползвате и като преносимо зарядно, а освен това има и вграден мощен фенер. Цена: 105 долара.

You will never be surprised again with a dead car battery. This lithium-ion battery with 12,000 milliamp-hours can provide you with up to 250 amps of starting power and will revive even a V6 engine. You can also use it as a portable charger, and besides that it has a built in powerful electric torch. Price: \$105.

2. HUDWAY GLASS

Така нареченият head-up дисплей, който проектира важната информация на предното стъкло и ви позволява да не отгледате поглед от пътя, е една от най-полезните екстри напоследък.

Но също и от най-скъпите - BMW например ще ви таксува 2800 лева за него. Докато тази преносима гаджета върши почти същото срещу 50 долара. Hudway се свързва със смартфона ви и може да ви показва навигационни указания, моментната скорост и различна друга информация.

The so-called head-up display that projects data on the windscreen allows you to not take your eyes off the road and is one of the most useful extras. But, it is also one of the most expensive ones. BMW, for example, charges 2800 BGN for it. However, at the same time this portable gadget does almost the same job for the price of \$50. Hudway connects to your Smartphone and is able to show you navigational instructions, your speed and other information.

3. VIOTEK

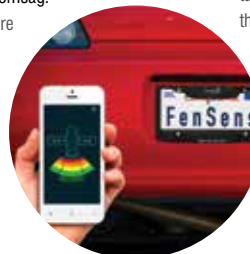
Още една екстра, запазена досега за собственици на луксозни лимузини, вече е достъпна за всички. Viotek са специални възглавнички за седалки, които срещу 99 долара ви дават отопление или вентилация, според сезона. И се предлагат в четири цвята.

Yet another extra, reserved until now for owners of luxurious limousines, is available to everyone. Viotek are special seat cushions that for \$99 give you heating or ventilation, in accordance with the season. They come in four colors.

4. FENSENS PARKING SENSOR

Една доста по-достъпна (99 долара) версия на скъпите парктроници. Представява лесна за монтиране рамка за задния номер - впрочем може и за предния - която има вградени сензори и се свързва с мобилния ви телефон, така че да ви предупреди, когато сте прекалено близо до колата отзад.

This is a much more affordable (\$99) alternative to the expensive parktronic. It is an easy-to-fit frame that attaches to the rear number plate (or it may be fitted on the front plate, as well) which has built-in sensors and connects to your Smartphone, which alerts you when you are too close to the car in front/behind you.

5. TRAPTAP

Пътната полиция става все по-госадна с нейните видеокamери. Това устройство ще ви предпази от нея, като ще

ви предупреждава всеки път, когато наближите камера или зона с необичайно ниска скорост - любимите ловни полета на катаджиите. Можете да оставяте предупреждение къде има мобилни камери, и да се възползвате от предупрежденията на другите потребители. За момента има карти на 60 държави, включително България. Цена: 180 долара.

The Traffic Police are becoming more annoying with their video cameras. This device will protect you from the watching eye, by warning you every time you approach a camera or a zone with an unusually low speed limit - the traffic policemen's favorite hunting grounds. You may then leave a notification of where the portable cameras are located and take advantage of other users' warnings. For the time being there are maps of 60 countries, including Bulgaria. Price: \$180.

6. YAB

Никога вече няма да се чудите "къде оставих колата". Включвате тази гаджета в USB-порта на автомобила, свързвате я с мобилното приложение на YAB и то не само ще ви упъти до колата, но и ще ви подсеща, когато престоят ви на платения паркинг е към края си. Цена - около 30 долара. You will never again wonder, "Where did I leave the car." You plug this gadget into the automobile's USB-port, connect it with the YAB mobile app, and it will not only show you the way to the car, but it will also remind you when your parking meter is about to expire. Price - around \$30.

7. TRED PRO

Това австралийско изобретение ще ви измъкне от всякакво затъване - независимо дали в кал, пясък или сняг. Просто го подложете под гумите. Струва около 250 долара.

This Australian invention will take you out of any stuck situation - no matter if it is in mud, sand or snow. Just place it under the tires. It costs around \$250.

8. TRUNKMONKEY

Велосипедът е приятно и полезно нещо - докато не се наложи да го зарежете някъде с колата. TrunkMonkey ви спестява нуждата от скъпи и сложни за монтиране велосипедни багажници - той е надуваем, поставя се изключително лесно и освен всичко предпазва и колата, и колелото ви от внезапни сътресения или удари. Струва около 125 долара.

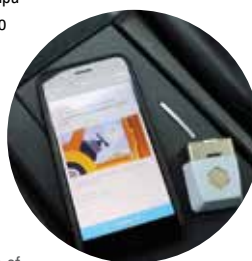
The bicycle is a pleasant and useful thing - until it must be taken somewhere with the car. TrunkMonkey saves you the need to use expensive and difficult-to-install bicycle racks. It is inflatable, very easy to fit and it protects

both the car and your bicycle from sudden accidents or hits. It costs around \$125.

9. WESTON PRO CAR DIAGNOSTIC ADAPTER

Тази система работи при почти всички модели, произведени след 1996, и може да ви съобщи причината за всяка предупредителна лампичка, която светне на таблото. Освен това диагностикът може сам да вика аварийните служби при злополука, да ви насочи към колата, ако сте забравили къде сте я паркирали, и дори да пусне климатика 15 минути преди да стигнете до нея. Цена - около 130 долара.

This system works with almost all models manufactured after 1996. It notifies you about every warning light that illuminates on the dashboard. It can call emergency services on its own in case of an accident, point you to the car in case you have forgotten where it's parked and even turn on the air-conditioning 15 minutes before you reach it. Price - around \$130.

10. CLAIR B PORTABLE AIR PURIFIER

Това дребно устройство се включва в запалката и чрез магнитна филтрация пречиства въздуха, включително от различни бактерии, полени, отрови и толкова опасните фини прахови частици. Струва около 120 долара.

This small device is plugged into the lighter and purifies the air through magnetic filtration, including various bacteria, pollens, poisons and the dangerous fine particulate matter. It costs around \$120.

*Bohemian crystal & fine glass
for interiors and architecture
since 1724*

BOHEMIA LUX

1404 София, бул. България 81 Б
тел.: 0885 513 288, www.BOHEMIALUX.com

ГРАДСКИ ТАРИКАТИ

Audi Q2 срещу новото MINI Countryman, или как да прудаем
на обикновената градска кола малко повече шик

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография КОЛЕЛА

Никога не сме разбирали напълно защо кросоувърите станаха такава сензация напоследък.

Те са твърде тежки и високи, за да предложат удоволствие от шофирането като нормалните леки коли. И в същото време са прекалено изнежени и скъпи, за да посмеете да излезете с тях извън асфалта. Накратко, единственият смисъл на тези автомобили е в задръстването главата ви да е една педя по-високо от тези на останалите шофьори.

НО НАПОСЛЕДЪК се появи и една група кросоувъри, която е по-понятна за здравия разум. Става дума за така наречените "мини-SUV" - по-високи версии на компактните градски автомобилчета. При тях

няма фалшиви претенции нито за спорт, нито за офроуд. Те просто добавят към най-скромния автомобилен клас малко повече практичност и малко повече шик. Успехът им надмина всички очаквания и вече абсолютно всички компании имат предложения в този сегмент. Днес ще сравним две от най-люксовите: новото Audi Q2 срещу следващата генерация на MINI Countryman.

ДИЗАЙНЪТ. И двете коли се изправят на пръсти, за да изглеждат по-големи, отколкото са. В действителност Q2 е дълго едва 4.19 м - само с педя над Renault Clio например. Countryman е 4.29 м. Това го прави най-гигантското MINI в историята и донякъде обезсмисля името му - но вече започ-

нахме да свикваме с тези противоречия. Първият Countryman се радваше на добри пазарни успехи и е разбираемо защо дизайнерите не са си позволили прекалени волности с новото поколение. Пропорциите и очертанията са запазени и колата си остава емблема на добрия британски стил, макар да е далеч от очарованието на истинското, малко MINI.

Дизайнът на Audi в последните години си имаше и почитатели, и врагове. На нас лично ни се струваше леко монотонен и точно затова Q2 е такава глътка свеж въздух. То е малко по-сурово и ръбато, но и по-изчистено от Q3 например. И е първият пример за бъдещия нов дизайн на Audi, при който гамата на германците няма вече да изглежда като току-що разглобе-

Audi Q2 1.4 TFSI

150

k.c. максимална мощност
hp max power

8.5

секунди 0-100 км/ч
seconds 0-100 km/h

212

км/ч максимална скорост
km/h maximum speed

на руска матрешка.

ДВИГАТЕЛИТЕ. И при двата модела изборът е сравнително богат - от трицилиндрови бензини до двулитрови турбодизели. В знак, че нагласите на пазара се променят, ние тестваме не най-популярните доскоро дизели, а два бензинови мотора. При Countryman е двулитровият агрегат, който добре познаваме от MINI Cooper S. Това е пързав, чудесно звучащ двигател със 192 коня, способен да изстреля колата от 0 до 100 км/ч за съвсем малко над 7 секунди. Но ще усетите разликата в тежлото: този Countryman, със задвижване на четирите колела, тежи над тон и половина. За сравнение Q2 спира кантара на 1280 килограма, и в резултат се чувства доста по-пързаво въпреки по-слабия си мотор. Той е 1.4-литров бензин с принудително пълнене, с възможност за изключване на два от цилиндрите и със 150 коня максимална мощност. Работи гладко и с изключение на леката анемия при много ниски обороти е много динамичен мотор.

НА ПЪТЯ. Тествали сме над гузина предложения в този сегмент и Q2 без съмнение е

най-приятното за шофиране от тях. Колата е повратлива и запазва сцепление при всякакви обстоятелства. Воланът е директен и има така нареченото прогресивно управление - рейката променя настройките си в зависимост от скоростта. Countryman също стои отлично на пътя, но отстъпва леко в завоите - най-вече заради споменатите допълнителни 250 килограма. MINI обаче печели допълнителни точки с новата си 8-степенна автоматична трансмисия, разработка на японците от Aisin. 7-степенният S-tronic с два съединителя на Audi също работи много добре, но в директното сравнение отстъпва леко. Колкото до офроуда, Countryman може да се справи при нужда с просвета си от 165 мм. При Q2 той е едва 147 мм - ясен знак да си стоите на асфалта.

ВЪТРЕ. Това са два съвсем различни подхода към интериора: класически лукс при MINI, минималистичен и технологичен при Audi. И в двата случая резултатът е отличен. При Audi е удоволствие и да гледаш, и да боравиш с таблото. Бутоните са съвдени до разумния минимум и са добре обмислени. Медийната система има удобен въртящ контролер и екран с много добра

резолюция.

При MINI практичността и ергономията са пожертвани в името на стила и на препратките към 60-те години. Кръглият екран е намигване към централно разположения километраж на оригиналните Mini-та. Иначе управлението на функциите е лесно и интуитивно. А качеството на материалите е отлично.

ПРАКТИЧНОСТТА. Audito е удобно и може да вози двама пътници отзад при приемлив комфорт, но не очаквайте изобилие от пространство. Багажникът е 405 литра, мъничко по-голям от този на A3 например. Ако съгнетте задните седалки, ще стане 1050 литра. Пролуката в задната седалка позволява да возите три чифта ски и двама пътника.

При MINI мястото отзад е мъничко повече и е по-лесно достъпно заради широко отварящите се врати. Вдлъбнатините в предните облекалки ще допадат на всеки по-висок пътник, принуден да седне отзад. Самите задни седалки могат да се местят напред и назад. Багажникът е 450 литра - нищо сензационно, но достатъчно за нуждите на нормално семейство.

ЦЕНАТА. Това е слабото място на иначе стройната ни теория за превъзходството на MINI кросоувърите. Без да добавят кой знае какво към традиционните градски коли, те струват осезаемо повече.

Но понеже при MINI и Audi дори стандартните компактни модели са доста скъпични, разликата не е шокираща.

Q2 започва от 46 000 лева за еднолитров мотор и стига до 69 хилядарки за двулитров турбодизел автоматик. Но това е, преди да започнете да добавяте екстриите: 1 300 лева за цвят металик; 3 300 лева за кожен салон; 3 100 за пакет навигация, и така нататък. Нашата тестова кола вдига летвата до почти 89 000 лева, за което предлага подгряване на седалките, климатроник, електрически багажник, кожни елементи, ефектния виртуален кокпит на Audi и навигация с 8-инчов дисплей. Countryman е още по-скъп - 93 656 лева. Но той добавя и задвижване на четирите колела, което при Audi е серийно само за версиите с двулитрови двигатели. Иначе базовото MINI, с трицилиндров бензинов мотор, започва малко под 63 хилядарки.

Като качество и рафинираност е трудно да се избере между тези два автомобила. MINI е малко по-практично и със сигурност е по-атрактивно като моден аксесоар. Q2 е с една идея по-приятно за каране. Сами преценете кое е по-важно за вас. Макар че да не се лъжем - за колите в този сегмент всъщност има само едно важно нещо: как изглеждат. ■

City Slickers

Audi Q2 versus the new MINI Countryman, or how to add a touch of chic to an ordinary city car

By KONSTANTIN TOMOV / Photography KOLELA

We've never quite understood why crossovers have become such a sensation lately. They are too heavy and too high to provide the driving pleasure of a normal passenger car. At the same time, they are too pampered and expensive to risk driving them off-road. In short, the only point of these cars is to be a head above the other drivers in a traffic jam.

RECENTLY, HOWEVER, a group of crossovers has appeared that makes more sense. These are the so-called "mini-SUVs" – higher versions of compact city cars. They do not lay false claims to either sport or off-road. They simply add a bit more practicality and a little more chic to the most modest automobile class. Their success exceeded all expectations and now absolutely all carmakers offer vehicles in this segment. Today we will compare two of the

most luxurious ones: the new Audi Q2 versus the next generation MINI Countryman.

DESIGN. Both cars stand on their toes to look bigger than they actually are. In fact, the Q2 is only 4.19 metres long – just a span over the Renault Clio, for example. The Countryman is 4.29 metres, making it the biggest MINI ever and rendering its name somewhat pointless – but by now we've grown used to these contradictions. The first Countryman enjoyed good market success, so it's understandable why the designers have not revamped the new generation too much. The proportions and silhouette have been preserved and the car remains the hallmark of good British style, even if it is a far cry from the charm of the real, small MINI. The design of Audi has met with both fans and opponents in recent years. We personally

thought it a bit monotonous and that's exactly why the Q2 is such a breath of fresh air. It has a more powerful and edgy look than the Q3, but it has cleaner lines. And it is the first example of Audi's new design, in when the range of the Germans will no longer look like a disassembled Russian matryoshka doll.

ENGINES. Both models offer a fairly wide choice – from three-cylinder petrol to two-litre turbo diesel. In line with changing market trends, we tested two petrol engines, rather than the recently popular diesel cars. In the Countryman it is the two-litre engine familiar from the MINI Cooper S. This is an agile, great sounding 192 horsepower engine, which accelerates from 0 to 100 km/h in just over 7 seconds. But you'll feel the difference in weight: this four-wheel drive Countryman

MINI Cooper S Countryman

192

k.c. максимална мощност
hp max power

7.2

секунди 0-100 км/ч
seconds 0-100 km/h

222

км/ч максимална скорост
km/h maximum speed

weighs over one and a half tonnes. For comparison, the Q2 weighs 1,280 kilograms, due to which it feels a lot more agile despite the less powerful engine. With 1.4-litre TFSI petrol and 150 horsepower, it can shut down two of the engine's cylinders as a way of saving fuel. It runs smoothly and, with the exception of a mild anaemia at very low revs, it is a very dynamic engine.

ON THE ROAD. We've tested over a dozen cars in this segment and the Q2 is undoubtedly the nicest one to drive. The car is manoeuvrable and retains grip and traction in any situation. The handling is direct and has the so-called progressive steering – the rack varies the steering gear ratio according to speed. The Countryman, too, is great on the road, but is lacking slightly in the curves – mainly due to the said additional 250 kg. But the MINI scores better with its new 8-speed automatic transmission, developed at Japan's Aisin. Audi's 7-speed S-tronic dual-clutch transmission is also very good, but falls somewhat short in direct comparison.

When it comes to off-road, the Countryman can, if need be, cope with its 165 mm ground clearance. The Q2 only has 147 mm – a clear sign to stay on the asphalt.

INTERIOR. These are two completely different

approaches to the interior: classic luxury with the MINI, minimalistic and technological with the Audi. In both cases the result is excellent. In the Audi, it is a pleasure both to look at and operate the dashboard. The knobs are reduced to a sensible minimum and are well crafted. The infotainment system features a convenient rotary dial and high-resolution screen. In the MINI, practicality and ergonomics have been sacrificed in the name of style and a hint of the 1960s. The circular screen alludes to the centrally placed mileage meter of the original Minis. Apart from that, operation is easy and intuitive. And the quality of the materials is excellent.

PRACTICALITY. The Audi is comfortable and can easily seat two passengers in the back, but don't expect an abundance of space. The 405-litre boot is slightly larger than that of the A3, for example. Folding the rear seats opens up a total luggage space of 1,050 litres. The central space in the rear seat allows you to carry three pairs of skis and two passengers. In the MINI, there is a little more space in the rear and the widely-opening doors offer more ease of access. The clever design of the front seats will be appreciated by any tall passenger forced to sit in the back. The rear seats themselves can be slid back and forth. The boot is 450 litres – nothing sensational, but enough for the needs of a normal family.

PRICE. This is the weak point in our theory of the superiority of MINI crossovers. Without adding anything much to conventional city cars, they cost a lot more.

But because even the standard compact MINI and Audi models are quite expensive, the difference is not all that shocking.

The Q2 starts from 46,000 leva for a one-litre engine and reaches 69,000 for a two-litre turbo diesel automatic. But that's before you start adding extras: 1,300 leva for metallic colour; 3,300 leva for leather upholstery; 3,100 leva for a navigation package, etc. Our test car raises the bar to almost 89,000 leva, for which you get heated seats, climate control, electrically opening boot, leather elements, the Audi virtual cockpit and an 8-inch display for navigation. The Countryman is even more expensive – 93,656 leva. But it also provides four-wheel drive which in the case of Audi is standard only in the two-litre engine versions. Otherwise, the base MINI, with a three-cylinder petrol engine, starts just under 63,000 leva.

In terms of quality and sophistication it is difficult to choose between these two cars. The MINI is a bit more practical and definitely more attractive as a fashion accessory. The Q2 is just that little bit nicer to drive. You decide what matters more to you. But let's not fool ourselves – for cars in this segment there's really only one thing that matters: how they look. ■

VBS Rental
Service

Rent a car

NEW CARS

**EASY ONLINE
RESERVATIONS**

FREE DELIVERY*

**10%
DISCOUNT**
FOR ONLINE RESERVATIONS

08960 800 92

0700 800 92

**SOFIA, 33 VASIL LEVSKI BUL.
WWW.VBSERVICE.BG**

*FOR SOFIA AND VICINITY

ЗАСТРАХОВКА ЗАЩИТЕН ДОМ

Армеец
ЛяТО

ПОГРИЖЕТЕ СЕ ЗА СПОКОЙСТВИЕТО И СИГУРНОСТТА НА ВАШИЯ ДОМ!

Застраховка „Защитен дом“ от ЗАД „Армеец“ осигурява пълно застрахователно покритие на движимо и недвижимо имущество срещу:

- Пожар, мълния, експлозия;
- Природни бедствия;
- Земеетресение;
- Аварии от ВиК;
- Късо съединение и токов удар;
- Кражба и грабеж, злоумишлени действия на трети лица (вандализъм);
- Други рискове, в зависимост от конкретните нужди на застрахования.

Застраховка „Защитен дом“ е на промоционална лятна цена с 45% допълнителна отстъпка от 1 юни до 30 септември 2017 г.

За повече информация посетете интернет страницата на дружеството www.armeec.bg или се обадете на националния ни номер 0700 1 3939.

facebook.com/zad.armeec

"ПАЛАТ ПОТЬОМКИН" В НАЦИОНАЛНАТА ГАЛЕРИЯ

POTEMKIN PALACE IN THE NATIONAL GALLERY

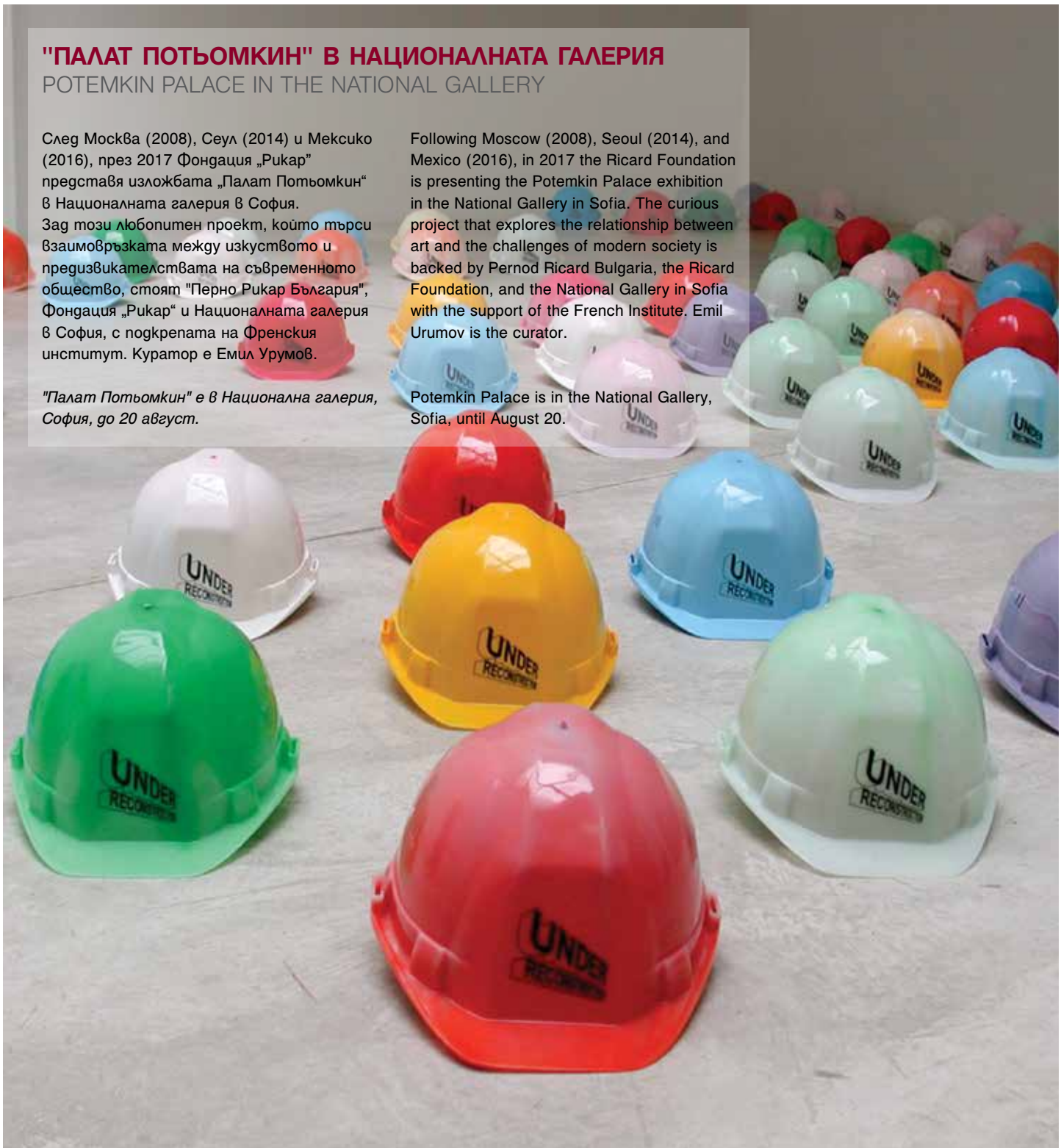
След Москва (2008), Сеул (2014) и Мексико (2016), през 2017 Фондация „Рикар“ представя изложбата „Палат Потьомкин“ в Националната галерия в София.

Зад този любопитен проект, който търси взаимовръзката между изкуството и предизвикателствата на съвременното общество, стоят "Перно Рикар България", Фондация „Рикар“ и Националната галерия в София, с подкрепата на Френския институт. Куратор е Емил Урумов.

"Палат Потьомкин" е в Национална галерия, София, до 20 август.

Following Moscow (2008), Seoul (2014), and Mexico (2016), in 2017 the Ricard Foundation is presenting the Potemkin Palace exhibition in the National Gallery in Sofia. The curious project that explores the relationship between art and the challenges of modern society is backed by Pernod Ricard Bulgaria, the Ricard Foundation, and the National Gallery in Sofia with the support of the French Institute. Emil Urumov is the curator.

Potemkin Palace is in the National Gallery, Sofia, until August 20.

88 | НА КРИЛЕТЕ НА МУЗИКАТА
UPON THE WINGS OF MUSIC

94 | ПРИЯТЕЛСКА СТРЕЛБА
FRIENDLY FIRE

АФИШ

Събитията
и нещата, за
които ще се
говори през
юни

КОНЦЕРТ

PATRICIA KAAS // Елегантната френска певица има верни фенове в България и вероятно това е причината да идва отново за концерт тук. На него представя песните от последния си студийен албум, озаглавен Patricia Kaas. Както подсказва името, песните в него са много лични, а за да бъде звукът им максимално изчистен и близък до споделеното в тях, Каас работи само с петима музиканти.

28 юни, Зала 1 на НДК, София

КИНО

ЖЕНАТА-ЧУДО // Филмът за най-известната супергероиня е сред очакваните летни кино премиери. Историята може да не блести с оригиналност, но пък неустоимо очарователната Гал Гадо в ролята на Жената-чудо е достатъчна причина да загубите приятно два часа в киносалона. Тя е Диана – принцесата на Амазония, отгледана на отгледан остров и обучена да се бие. Когато разбира за мащабен конфликт извън дома си, тя заминава да оправи света.

От 2 юни по кината

ФЕСТИВАЛ

HILLS OF ROCK // Новият музикален фестивал е в рамките на програмата „Пловдив – европейска столица на културата“, а първото му издание започва ударно. Хедлайнери са американците Evanescence и немците Guano Apes, а сред останали близо 30 изпълнители са британската рок група RavenEye, шведските метъли Imminence и българските SEVI, Siluet, Krossfire и Dream Skiller. Освен основната, има още 2 сцени – „Световна“ и „Алтернативна“.

30 юни – 1 юли, Гребна база, Пловдив

EN

CONCERT

PATRICIA KAAS // The elegant French singer has loyal fans in Bulgaria and this is probably the reason she's coming back for a concert here. She'll present the songs from her latest studio album entitled Patricia Kaas. As the name suggests, the songs in it are very personal and in order for their sound to be utterly pure and close to what's shared in them, Kaas works with only five musicians.

June 28, Hall 1, National Palace of Culture, Sofia

CINEMA

WONDER WOMAN // The film about the most famous super-heroine is among the most anticipated summer movie releases. The plot may not stand out with originality, but irresistibly charming Gal Gadot as the Wonder Woman is reason enough to pleasantly kill two hours at the cinema. She is Diana – the Princess of the Amazon, raised on a remote island and trained to fight. When she finds out about a large-scale conflict outside her home, she sets off to make things right.

In theatres June 2

FESTIVAL

HILLS OF ROCK // The new music festival is part of the "Plovdiv – European Capital of Culture" programme, and its first edition has a strong start. Headliners are USA's Evanescence and Germany's Guano Apes; among the other nearly 30 performers are the British rock band RavenEye, Sweden's metal band Imminence and Bulgaria's SEVI, Siluet, Krossfire and Dream Skiller. Apart from the main one, there are two more stages – "World" and "Alternative".

June 30 – July 1, Rowing Canal, Plovdiv

Events and
things that
will be
discussed in
June

POSTER

ИЗКУСТВА

СВЕТОВЕН ДЕН НА ТЕАТЪРА // Шест събития от цял свят от съвършено различни жанрове отбелязват 11-ото издание на театралния фестивал. Сред тях са танцов спектакъл на Рианто (Индонезия) и Сурджит (Индия), модерна интерпретация на „Дневникът на един луг“ на Гогол, реформаторски хип-хоп спектакъл, фламенко с новата звезда на испанския танц Едуардо Гереро и зрелищната версия на „Макбет“, изиграна като китайски традиционен театър.

1 – 10 юни, София

КНИГА

ПРЕДИ КАТАСТРОФАТА // Ноа Хоули е известен преди всичко като продуцент на хитовия сериал „Фарго“. След него обаче е носител и на няколко литературни награди. Защото в книгите му ще откриете същото напрежение и неочаквани обрати, както и във филмите му. В „Преди катастрофата“ един частен самолет с 11 души на борда се разбива малко след излитане, но всички са оцелели. Как се е случило това и какво крие всеки един от пътниците?

Издателство „СофтПрес“

ТРАДИЦИЯ

ПРАЗНИК НА РОЗАТА // Години наред в началото на юни цял Казанлък буквално ухае на рози, а посетители от цяла България и от чужбина идват, за да се запознаят с тайните на розобера. Официалното откриване на Фестивал на розата е на 2 юни, а на 4 юни е колоритното Шествие на розата. Междувременно ще се проведат фолклорен фестивал (2 юни), XV фотопленер „В Долината на розите“ (2 юни), Фестивалът на виното Розе 2017 (3 юни).

2 – 4 юни, Казанлък

EN

ARTS

WORLD THEATRE DAY // Six events from around the world from completely different genres mark the 11th edition of the theatrical festival. They include a dance performance by Rianto (Indonesia) and Surjeet (India), a modern interpretation of Gogol's Diary of a Madman, a reformatory hip-hop show, flamenco with the new Spanish dance star Eduardo Guerrero and a spectacular version of Macbeth, performed like traditional Chinese theatre.

June 1 – 10, Sofia

BOOK

BEFORE THE FALL // Noah Hawley is mostly known as the producer of the Fargo hit series. However, after it he has won several literary awards. As in his books you'll find the same kind of suspense and unexpected twists as in his films. In Before the Fall, a private plane carrying 11 people crashes shortly after take off, but everyone survives. How has that happened and what does each of the passengers hide?

SoftPress Publishing House

TRADITION

ROSE FESTIVAL // For years, in early June the whole town of Kazanlak literally smells of roses, and guests from all over Bulgaria and abroad come to learn the secrets of rose picking. The official opening of the Rose Festival is on June 2, and on June 4 is the colourful Rose Parade. Meanwhile, a folklore festival (June 2), the 15th Photo Plein Air "In the Rose Valley" (June 2) and the Rose Wine Festival 2017 (June 3) will also take place.

June 2 – 4, Kazanlak

Текст: КРИСТИНА НИГОХОСЯН / Фото: КРИСТИНА НИГОХОСЯН

Първите летящи автомобили струват 1,5 млн. евро

Доставките започват през 2020 г.

Следете онлайн:

bloombergtv.bg

facebook.com/BloombergTVBG

Bloomberg
TV BULGARIA

Забравени, но не от Бога

Удивителната "Света Богородица" в Миланово ще се запази за поне още едно поколение. Но други нямат този късмет

Текст КОНСТАНТИН ТОМОВ / Фотография КОЛЕЛА

Когато за пръв път се заехме с поредицата "Угасващи съкровища" преди три години, смятахме, че най-голямата заплаха за старинните български храмове и манастири е забравата.

НО ОТТОГАВА ВИДЯХМЕ достатъчно доказателства, че понякога да си спомняш за теб може да е дори по-лошо. Видяхме петвековни старини, превърнати в модерни бараки с дограма от неграмотни "благодетели". Видяхме безценни средновековни стенописи, прерисувани наново, само да се усвоят някакви пари. В днешното издание на "Угасващи съкровища" ще посетим две много интересни места. Едното показва, че възстановяването не е непременно пагубно; другото не можа да дочака възстановяване.

ПЪРВАТА НИ СПИРКА е красивото селце Миланово, до което се стига през Искърското дефиле и после по отбивката от Лакатник за Вършец. От центъра на селото хванете на североизток и след около два километра по черен, но напълно проходим път ще стигнете до старото Миланово. И до тази удивителна църква.

ТУКАШНАТА "СВЕТА БОГОРОДИЦА" е обвита в мистерии. Не се знае дори колко е стара, макар да е оцелял ктиторски надпис, който посочва точна дата - 1492, годината на първото плаване на Христофор Колумб.

"Надписът говори за годината 1492, но по време на нашата работа дойдоха колеги изкуствоведи и те твърдят, че има загубени редове или пък има някаква грешка

от самия художник", отбелязва Стефко Аенски, секретар на секция "Реставрация" към Съюза на българските художници и ръководител на екипа, който връща стенописите в Миланово към живот. "Принципно в научната литература този храм е публикуван като обект от XVII век. Иконографията изцяло отговаря на този период".

ВЪЗМОЖНО Е ХРАМЪТ да е строен в края на XV век и да е изписан по-късно. Каквато и да е истината, това е един от най-ценните паметници на културата в региона. Оцелял е по чудо с усилията на местните хора до 2015, когато проект за възстановяването му е одобрен от Норвежкия финансов механизъм (Norway Grants) и подкрепен с 340 000 евро.

Днес някои местни хора възразяват ►

Forsaken, but not by God

The amazing Holy Virgin Church in Milanovo will be preserved for at least one more generation. Others aren't so lucky

By KONSTANTIN TOMOV / Photography KOLELA

When we first launched our Fading Treasures series three years ago, we thought that oblivion posed the greatest threat to Bulgaria's old churches and monasteries.

BUT SINCE THEN WE'VE SEEN enough evidence that to be remembered may sometimes be even worse.

We saw 500-year old buildings recklessly turned into modern windowed sheds by illiterate "benefactors". We saw priceless mediaeval murals repainted merely for the sake of a money grant.

In today's instalment of Fading Treasures we will visit two very interesting places. The first shows that restoration is not necessarily fatal, the second did not live to see it.

OUR FIRST STOP is the quaint village of Milanovo, which is reached via the Iskar Gorge and then along the turn-off from Lakatnik to Varshets. Head north-east from the centre of the village and in about two kilometres on a dirt, but fully passable road, you'll reach the old Milanovo. And this amazing church.

THIS HOLY VIRGIN CHURCH is shrouded in

mystery. It is not even known how old it is, although the surviving donor's inscription shows an exact date - 1492, the year of Christopher Columbus' first voyage.

"The inscription says 1492, but other art experts who visited us during our work, think that some lines may have been obliterated or that the artist himself made a mistake," says Stefko Aenski, secretary of the Restoration section at the Union of Bulgarian Artists, and leader of the Milanovo restoration team. "Basically, in scientific literature this church is listed as a 17th century site, and the iconography is representative of this period."

IT IS POSSIBLE that the church was built in the late 15th century and painted at a later stage. Whatever the truth, it is one of the most valuable monuments of culture in the region. Thanks to local efforts, it survived miraculously until 2015, when a project for its restoration was approved by Norway Grants which allocated €340,000 for it.

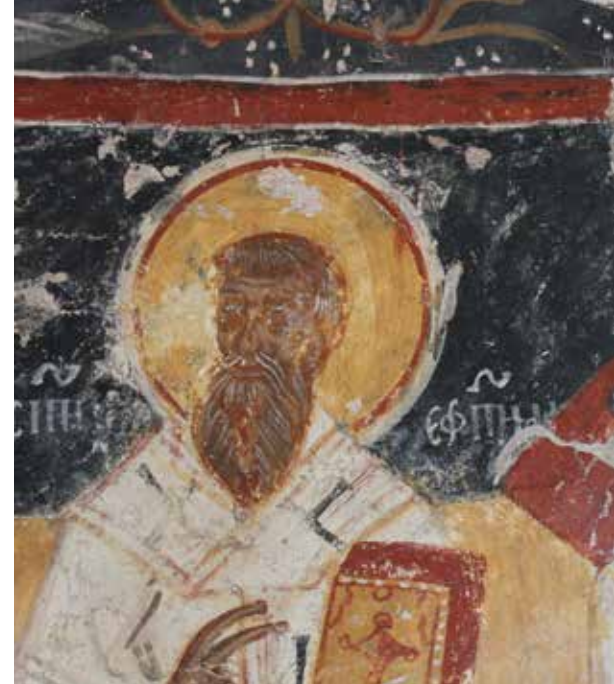
Today some locals object to the quality of the church's architectural reconstruction. To us, the more important thing in this case is that the second part of the project, the artistic restora-

tion, has been assigned to professional restorers.

"**WHAT YOU SEE NOW**, was not there last summer," Aenski says. "The church was covered with plaster on the inside and when we first started work, we actually had to uncover the murals to see what percentage of them had survived."

In other countries, such as Albania, for example, church murals were plastered over for ideological reasons during totalitarianism. But this is not the case here. "No, the problem was rather that many of the murals were obliterated," Stefko Aenski explains. "And during the National Revival period people probably decided to paint the church to make it look nicer. On the one hand, this is not a bad thing, because to some extent this plaster preserves the murals below it. On the other hand, there probably were murals in poor condition which the plasterers knocked out for the sake of better cohesion with the new plaster."

WHEN MR AENSKI AND HIS TEAM complete their work, Milanovo's Holy Virgin Church will be preserved for at least one or two more gen-

erations. We strongly recommend it as a good destination for a weekend outing. Unfortunately, the same cannot be said of the St. Nicholas Church village in Oslen Krivodol near Mezdra. It is located in just as beautiful a place and is just as old. But even the last chance to restore it has almost gone.

AT FIRST, WE EVEN HAVE DIFFICULTY to discover it in the overgrown old churchyard. Only the south wall remains from the 16th century church today, the rest has slid into the gully. The danger of this landslide was mentioned back in the 1930s in an article for the Izkustvo [Art] magazine. But nobody bothered to do anything.

ASTONISHINGLY ENOUGH, despite the oblivion and the elements, this tumbledown building still preserves part of its murals. Vandalized with graffiti indeed, but still recognizable. Some ten years ago, the best preserved scenes were carefully removed and are now exhibited in the Museum of History in Vratsa. The rest, unfortunately, has been written off by everyone. ■

► срещу качеството на изпълнение на архитектурната възстановка на храма. За нас по-важното в случая е, че втората част от проекта - художественото възстановяване - тук е поверено на професионални реставратори.

"ТОВА, КОЕТО ВИЖДАТЕ СЕГА, миналото лято го нямаше", подчертава Аенски. "Черквата беше измазана с мазилка отвътре, и всъщност в първия етап на работата трябваше да разкрием стенописите, да видим какъв процент от тях изобщо са оцелели.

В други страни, като Албания например, стенописите в храмовете са замазвани по идеологически причини при тоталитаризма. Но тук случаят не е такъв. "Не, по-скоро проблемът е бил, че е имало големи липси в стенописите", обяснява Стефко Аенски. "И вероятно хората в периода на Възраждането са решили да измажат черквата, за да ѝ придат по-добър вид. От една страна, това е добре, защото го някаква степен тези мазилки съхраняват стенописите, които са под тях. От друга, вероятно е имало стенописи в лошо състояние и майсторите, за да направят добра връзка с новата мазилка, са ги изчукали".

КОГАТО АЕНСКИ И ЕКИПЪТ МУ приключат работа, милановската "Света Богородица" ще бъде съхранена за поне още едновременно поколение. Горещо ви я препоръчваме като красива дестинация за разходка през уикенда.

За съжаление не можем да кажем същото за храма Свети Николай в мездренското село Ослен Криводол. Той е на не по-малко красиво място и не по-малко стар. Но и последният шанс да бъде възстановен вече изтича.

ОТНАЧАЛО ДАЖЕ СЕ ЗАТРУДНЯВАМЕ да го открием в обраслото старо селско гробище. От църквата, датирана към XVI век, днес е останала само южната стена; останалото се е свлякло в дерето. Заплахата от това свлачище е упомената още през 30-те години в статия за списание "Искусство". Но никой не е предприел нищо.

НАЙ-УДИВИТЕЛНОТО Е, че напук на забравата и на стихииите тази съборетина все още пази част от стенописите си. Обезобразени от вандалски надписи наистина, но все пак разпознаваеми. Преди десетина години най-запазените сцени са снети и днес са изложени в историческия музей във Враца.

Останалото за съжаление е вече отписано от всички. ■

Dacia Duster

Избран, за да ти разкрие красотата на българските манастири.

Chosen to reveal the beauty of Bulgarian monasteries.

DACIA
GROUPE RENAULT

www.dacia.bg

Среден разход на гориво при смесен цикъл: от 4,4 до 8,1 л/100 км. Емисии на CO₂: от 115 до 155 г/км. Снимката е илюстративна.

НА КРИЛЕТЕ НА МУЗИКАТА

UPON THE WINGS OF MUSIC

Осем фестивала това лято, които напълно си заслужават безценната ви отпуски

Eight festivals this summer - totally worth your precious holiday time

Ако трябваше да планирате музикалното си лято преди около 30 години, изборът ви на концерти на открито никак нямаше да е голям, а в раницата щяхте да вземете най-износените си дрехи. Оттогава обаче рок-фестивалите се превърнаха в основен инструмент на туристическата индустрия и днес можете да получите на практика всичко. Подбрахме осем от най-любопитните предложения за лято 2017, лесно достъпни с националния превозвач Bulgaria Air.

If you had to plan your music summer 30 years ago, your choice of outdoor concerts wouldn't be great, and you'd have your most worn out clothes in your backpack.

Since then, however, rock festivals have become a major tourism tool, and today you can see virtually anyone. We've selected eight of the most interesting festivals for summer 2017, easily accessible with the flag carrier Bulgaria Air.

Primavera Sound

Къде: Барселона, Порто

Кога: 31 май - 4 юни, 8 - 10 юни

Какво: Тази година за втори пореден път фестивалът се състои едновременно в каталонската столица и в северния португалски град, като основните артисти на двете места са почти едни и същи. Сред тях са Бон Ивер, Франк Оушън, Соланж, The xx, Грейс Джоунс, Arcade Fire, Slayer, Aphex Twin, Metronomy, Swans и още гостинди музиканти. Сцените и на двете събития са разположени близо до морския бряг – в Барселона в Parc del Fòrum, а в Порто – в Parque da Cidade. Каталонската столица обаче предлага госта по-разнообразна програма като например Primavera als Bars – 11 безплатни концерта на млади групи в различни барове из града, и Primavera als Barris – 4 безплатни концерта с по няколко артисти в няколко културни центъра.

Where: Barcelona, Porto

When: May 31-June 4, June 8-10

What: This year, for the second time in a row, the festival will take place in both the Catalan capital and in the northern Portuguese city; with the main performers in both places being almost the same. Among them are Bon Iver, Frank Ocean, Solange, The xx, Grace Jones, Arcade Fire, Slayer, Aphex Twin, Metronomy, Swans, and many other indie musicians. The stages of the two events are located near the seashore – in Barcelona in Parc del Fòrum, and in Porto in Parque da Cidade. The Catalan capital, however, offers a much more varied program, such as Primavera als Bars – 11 free concerts of young bands in different bars around the city, and Primavera als Barris – four free concerts with several artists in various cultural centers.

Rock am Ring & Rock im Park

Къде: Мендиг, Нюрнберг, Германия

Кога: 2 - 4 юни

Какво: Може да не сте от хората, които разполагат с цяла седмица, за да се отдават на фестивален лайфстайл. Ако пък обичате и рок, тогава най-известният музикален фестивал в Германия е вашето място. Легендарният Rock am Ring концентрира програмата си в рамките на един уикенд и събира по 80 хиляди човека публика. Състои се от Rock am Ring в Мендиг и Rock im Park в Нюрнберг, които имат един и същи състав, а взети заедно, са най-голямото музикално събитие в Германия. Тази година сред участниците са Die Toten Hosen, System Of A Down, Rammstein, Лиъм Галахър, Prophets of Rage, Gojira, In Flames.

Where: Mendig, Nuremberg, Germany

When: June 2-4

What: You may not be the kind of person who has a whole week to indulge in the festival lifestyle. If you also love rock, then the most famous music festival in Germany is your place. The legendary Rock am Ring fits its program within a weekend and brings together an audience of 80,000 people. It consists of Rock am Ring in Mendig and Rock im Park in Nuremberg, with the same members, and in total, they're the biggest music event in Germany. This year's participants include Die Toten Hosen, System Of A Down, Rammstein, Liam Gallagher, Prophets of Rage, Gojira, and In Flames.

Glastonbury

Къде: Съмърсет, Великобритания

Кога: 21 - 25 юни

Какво: Според популярното клише, може да идете на Гластънбъри и без да знаете кои ще са хедлайнерите. Макар тази година сред тях да са Radiohead, Foo Fighters, Ед Шиърън, Кейти Пери, Alt-J, The National, Бари Гиб. Ветераните-меломани обаче настояват, че интересните неща се случват извън главната сцена, известна като „Пирамидата“. Някои от зоните, като например електронната The Glade, разполагат с пет отделни сцени, на които тази година ще пускат Goldie, Sasha & John Digweed и още легенди в стила. Освен музика, фестът предлага още театрални представления, цирк, занимания по опазване на природата, различни работилници, както и възможността да разгледате и самото градче Гластънбъри.

Where: Somerset, UK

When: June 21-25

What: According to the popular cliché, you can go to Glastonbury even without knowing who will be the headliners. However, this year some of them are Radiohead, the Foo Fighters, Ed Sheeran, Katy Perry, Alt-J, The National, and Barry Gibb. However, veteran-music lovers claim that interesting things happen outside the main stage, known as the "Pyramid." Some of the areas, for example, the electronic The Glade, have five separate stages where Goldie, Sasha & John Digweed and more legends of the genre will play this year. Besides music, the festival also offers theatre performances, a circus, environmental conservation activities, various workshops, as well as the opportunity to explore the town of Glastonbury itself.

Awakenings

Къде: Амстердам, Холандия

Кога: 24 - 25 юни

Какво: Вече 20 години това е фестивалът, който събира най-върлите техно фенове на едно място. А какво по-подходящо такова от либералната холандска столица и мултиплекс залата Spaarnwoude Houtrak с капацитет от 35 хиляди души и осем различни сцени? Ултра модерното място е в унисон с желанието на организаторите на Awakenings да осигурят най-високите технологии като звук, светлина и мултимедийни ефекти, които да пренесат посетителите буквално в друго измерение. Ако гиџ хаус, EDM, транс са от вашия вид музика, фестивалът ще ви осигури есенцията на тези стилове плюс някои от изгряващите и независими изпълнители, които си струва да чуете.

Where: Amsterdam, The Netherlands

When: June 24-25

What: For 20 years this has been the festival bringing together the most enthusiastic techno fans in one place. Is there a more appropriate place than the liberal capital of the Netherlands and the multiplex Spaarnwoude Houtrak Hall with a capacity of 35,000 people and eight different stages? The ultra state-of-the-art venue is in-line with the Awakenings promoters' desire to provide the most top-notch technology regarding sound, light and multimedia effects, literally taking visitors to another dimension. If deep house, EDM, and trance are your kind of music, the festival will provide you with the essence of these styles, plus some of the rising independent performers worth hearing.

Worldwide Festival

Къде: Сет, Франция

Кога: 3 - 9 юли

Какво: Фестивалът е създаден след хрумване на легендарния гиджей от 90-те и водещ по BBC 6 Джайлс Петерсън, който се надява на приятелска парти атмосфера на брега на морето. Theatre de la Mer е мястото, което събира танцуващи и веселящи се хора в средиземноморското градче Сет, известно като „Венеция на Окситания“. Дори да не сте успели да си купите билети за вечерните концерти с начален час 20:30 (тази година 8 програмата са Devendra Banhart, The Cinematic Orchestra, Sampha), може да купонясвате от ранни зори, при това безплатно с целодневната музикална програма на брега.

Where: Sete, France

When: July 3-9

What: The festival was founded after an idea by the 1990s legendary DJ and BBC 6 host Gilles Peterson, who was hoping for a friendly party atmosphere on the coast. Theatre de la Mer is the gathering place for dancing and having fun in the Mediterranean town of Sete, known as the "Venice of Languedoc." Even if you haven't been able to buy tickets for the evening concerts starting at 8:30 p.m. (this year's program includes Devendra Banhart, The Cinematic Orchestra, Sampha), you can party from sunrise, free of charge, with an all-day music program on the beach.

North Sea Jazz Festival

Къде: Роттердам, Холандия

Кога: 7 - 9 юли

Какво: Най-големият фестивал на закрито в света – джаз фестът в Роттердам отдавна се кичи с това определение. Но по-сериозно основание да го уважите е присъствието на някои от най-добрите джаз, блус и R&B изпълнители в света край бреговете на Северно море. Тази година в програмата са Ерика Баду, Гладис Найт, Мери Джей Блайндж, Ъшър заедно с The Roots, Грејс Джоунс, Емили Санде, Хърби Хенкок, Нора Джоунс, Даян Рийвс, Jamiroquai, Ван Морисън.

Where: Rotterdam, The Netherlands

When: July 7-9

What: The world's largest indoor festival – the jazz festival in Rotterdam has long been boasting this title. But a more serious reason to pay respect to it is the presence of some of the best jazz, blues and R&B performers in the world from the North Sea coasts. This year's program includes Erykah Badu, Gladys Knight, Mary J. Blige, Usher, along with The Roots, Grace Jones, Emeli Sande, Herbie Hancock, Norah Jones, Dianne Reeves, Jamiroquai, and Van Morrison.

Mandrea

Къде: езерото Гарда, Италия

Кога: 16 – 21 август

Какво: Това, че сайтът на фестивала е само на италиански, ни подсказва, че събитието е ориентирано основно към местната аудитория. Кое е достатъчно основание да се заинтригуваме и да научим, че Mandrea комбинира релаксираща атмосфера с музика, вдъхновена от фолк и реге звученето, и живописната природа на езерото Гарда в полите на италианските Алпи. Какво повече ви трябва за отморяващо прекарване? Може би някоя от „направи си сам“ работилниците, традиционните местни пици, печени на каменна пещ и бар с коктейли.

Where: Lake Garda, Italy

When: August 16-21

What: The fact that the festival site is only in Italian tells us the event focuses mainly on a local audience. This is reason enough to intrigue us and to discover that Mandrea combines a peaceful atmosphere with music inspired by folk and reggae, and the scenic nature of Lake Garda at the foot of the Italian Alps. What else do you need in order to have a relaxing time? Perhaps one of the DIY workshops, the traditional local pizzas baked in a stone oven and a cocktail bar.

Bestival

Къде: Остров Уайт, Великобритания

Кога: 7 – 10 септември

Какво: 12 сцени, които да приютяват изпълнителни от всякакви жанрове и обособена зона за не-музикални забавления като топ за конфети, гигантски надуваем замък, детска зона и безплатни прически са нещата, заради които посетителите на Bestival твърдят, че основната програма е нещо второстепенно. Ние не сме убедени в това, особено тази година – сред хедлайнерите са The xx, A Tribe Called Quest, Pet Shop Boys, Justice, Диззи Раскал, Little Dragon, Rag'n'Bone Man, Лора Мвула.

Where: Isle of Wight, UK

When: September 7-10

What: Twelve stages hosting performers of all genres and a separate area for non-musical entertainment, such as a confetti cannon, a giant inflatable castle, children's area, and free hairdos are the reason why Bestival visitors say the main programme is something secondary. We aren't convinced about this, especially this year – headliners include The xx, A Tribe Called Quest, Pet Shop Boys, Justice, Dizzee Rascal, Little Dragon, Rag'n'Bone Man, and Laura Mvula.

И ОЩЕ 8 ФЕСТА В ДВЕ ДУМИ:

8 MORE FESTIVALS, IN SHORT:

Rock In Vienna*Къде:* Виена, Австрия*Кога:* 2 – 5 юни*Кои:* Kings Of Leon, House of Pain, Clutch, Die Toten Hosen*Where:* Vienna, Austria*When:* June 2-5*Who:* Kings Of Leon, House of Pain, Clutch, Die Toten Hosen**Download***Къде:* Париж, Франция*Кога:* 9 – 11 юни*Кои:* System Of A Down, Linkin Park, Blink-182*Where:* Paris, France*When:* June 9-11*Who:* System Of A Down, Linkin Park, Blink-182**Bilbao BBK Live***Къде:* Билбао, Испания*Кога:* 6 – 8 юли*Кои:* Depeche Mode, The Killers, Брайън Уилсън (Beach Boy Brian Wilson)*Where:* Bilbao, Spain*When:* July 6-8*Who:* Depeche Mode, The Killers, Beach Boy Brian Wilson**Nos Alive***Къде:* Лисабон, Португалия*Кога:* 6 – 8 юли*Кои:* Depeche Mode, Royal Blood, Bonobo*Where:* Lisbon, Portugal*When:* July 6-8*Who:* Depeche Mode, Royal Blood, Bonobo**Exit***Къде:* Нови Сад, Сърбия*Кога:* 6 – 9 юли*Кои:* The Killers, Луи Галахър, Джейсън Деруло*Where:* Novi Sad, Serbia*When:* July 6-9*Who:* The Killers, Liam Gallagher, Jason Derulo**Sziget***Къде:* Будапеща, Унгария*Кога:* 9 - 16 август*Кои:* Kasabian, Пинк, Пу Джей Харви, The Kills, Biffy Clyro, Puma Opa*Where:* Budapest, Hungary*When:* August 9-16*Who:* Kasabian, Pink, PJ Harvey, The Kills, Biffy Clyro, Rita Ora**Flow***Къде:* Хелсинки, Финландия*Кога:* 11 – 13 август*Кои:* Лана дел Рей, The xx, London Grammar, Aphex Twin, Flume*Where:* Helsinki, Finland*When:* August 11-13*Who:* Lana Del Rey, The xx, London Grammar, Aphex Twin, Flume**Lowlands***Къде:* Бидингхюзен, Холандия*Кога:* 18 – 20 август*Кои:* Michael Kiwanuka, Moderat, London Grammar*Where:* Biddinghuizen, The Netherlands*When:* August 18-20*Who:* Michael Kiwanuka, Moderat, London Grammar

Заобиколен от естествен парк на самия морски бряг, Ваканционен клуб Ривиера предлага възможност за незабравим престой на българското Черноморие с разнообразни възможности за спорт, SPA и развлечения.

В близост до морската столица Варна, Ривиера е затворен комплекс от пет хотела с различна концепция и категория, но всички разположени на самия морски бряг. Тук ще откриете спокойствие и тишина, плажове, тенис кортове и басейни с минерална вода от собствени термални извори, отлична кухня и безупречно обслужване. Ваканционен клуб Ривиера е разположен на площ от 12 хектара, сред величествен парк с вековни дървета със собствени плажове в закътани заливчета. Климатът тук има характер на естествен инхалатор, а комплексът разполага и с естествен термален минерален извор.

Ваканционен клуб Ривиера предлага 510 луксозни стаи и апартаменти с 1042 легла в 5 хотела от различна категория и с различна концепция: Хотел ИМПЕРИАЛ 5*; Хотел РИВИЕРА БИЙЧ 5*; Бумик; ХОТЕЛ ОАЗИС; Хотел ЛОТОС 4*; Хотел НИМФА 4*

Подарете си истинска почивка на морския бряг в лукс и спокойствие!

Surrounded by a natural park, located directly on the seashore, Riviera Holiday Club offers a possibility for an unforgettable stay on the Bulgarian Black Sea Coast with a variety of opportunities for sports, SPA and entertainment.

In close proximity to the sea capital Varna, Riviera is a gated resort consisting of five hotels of different concept and category, all located directly on the seashore. You'll find peace and quiet here, beaches, tennis courts and swimming pools with mineral water coming from our own thermal springs, excellent cuisine and impeccable service. Riviera Holiday Club is situated on an area of 12 hectares, amidst magnificent park with century old trees, with its own beaches in tucked away bays. The climate here is like a natural inhaler and the resort has a natural thermal mineral spring.

Riviera Holiday Club offers 510 luxury rooms and suites with 1042 beds in 5 hotels of different category and concept: IMPERIAL HOTEL 5*; RIVIERA BEACH HOTEL 5*; BOUTIQUE HOTEL OASIS; LOTOS HOTEL 4*; NYMPHA Hotel 4*

Treat yourself to some real relaxation on the seashore in luxury and tranquility!

ПРИЯТЕЛСКА СТРЕЛБА FRIENDLY FIRE

Фотоловът е хуманна - и все по-популярна - алтернатива на класическия лов

Текст КАЛИН НИКОЛОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Ловът не е спорт, казваше американският комик Пол Родригес. В спорта е наложително и двата отбора да знаят, че се състезават. Ако все пак изпитвате неутолима нужда да преследвате и издебвате животинки, има един много лесен начин да го направите, без да рискувате да си навлечете среща с разгневената Бриджит Бардо. Просто трябва да замените пушката с фотоапарат.

КОМПАНИЯТА. Фотоловът става все по-популярно увлечение напоследък и над 200 реномирани европейски компании предлагат организирани екскурзии с подобна цел. Цените са изгодни, а присъствието на опитен водач означава, че имате добър шанс да видите - и заснемете - редките животни, които

сам не бихте открили и за месец лутане. Негативната страна: освен вас ще има още поне дузина други фотоловци, които ще направят същите - и може би дори по-добри - снимки.

АЛТЕРНАТИВАТА е да се пробвате сам срещу природата, но тогава ще ви трябва несравнимо повече подготовка - да проучите района, навиците на местните животни, да се научите да разпъвате палатка и да палите лагерен огън. Фотоловът изисква доста повече търпение от обикновения лов, пригответе се да прекарате поне едно-две денонощия сред пустошта, а ако изборият от вас дивеч е по-екзотичен - и повече. Най-разумно (но и най-скъпо) е да изберете компромисния вариант и да си наемете персонален водач.

ЕКИПИРОВКАТА. Фотографията е преди всичко изкуството да наблюдаваш. Не е необходимо да се хвърляте веднага на най-скъпите фотоапарати и оборудване. За добрата снимка е далеч по-важно да проявите зорко око, усет към композицията и внимание към светлината. И най-съвършената техника не може да компенсира липсата им. Разбира се, все пак ще ви трябва апарат с прилична оптика, а не някоя от онезци ваканционни машинки, които се побират в задния джоб. Често и триножникът е задължителен, а един добър бинокъл ще ви улесни много при издебването на "плячката" и подготвянето на снимките. Колкото го останалата екипировка, тя вече зависи от конкретната дестинация. Но в девет от десет случая гумените ботуши са много добра идея. ■

Photo hunting is a humane and an increasingly popular alternative to classic hunting

By KALIN NIKOLOV / Photography SHUTTERSTOCK

Hunting is not a sport, said the American comedian Paul Rodriguez. A sport supposes that both teams are aware of the competition.

If, after all, you feel an insatiable need to chase and sneak up on animals, there is a very easy way to do that without risking meeting a furious Bridget Bardot. You simply have to replace your rifle with a camera.

THE COMPANY. Photo hunting is becoming an increasingly popular activity and over 200 reputable companies are offering organized excursions for such a purpose. Prices are favorable, and an experienced guide means you have a good chance of seeing – and “shooting” – rare animals which, if on your own, you would never

find even after months of wandering. The negative side: apart from you, there will be at least a dozen other photo hunters who will be taking the same – maybe even better – “shots”.

THE ALTERNATIVE is to try to take on nature on your own, but then you will need a lot more preparation – checking out the location, the habits of local animals, learning to set up camp and building a fire. Photo shooting requires much more patience than normal hunting. Prepare yourself to spend at least one or two nights in the wilderness and, if the animal you have chosen is more exotic, then even longer.

The most reasonable (and most expensive) thing is to compromise and hire a personal guide.

THE EQUIPMENT. Photography is, most of all, the art of observation. You don't have to immediately go for the most expensive camera and equipment. A good photograph is much more about having a good eye and a sense of composition and attention to light. Even the most perfect equipment cannot compensate for these.

Of course, in the end, you will need a camera with decent optics, not one of those vacation gadgets that fit into your back pocket. A tripod is often obligatory, and a good pair of binoculars will make it much easier for you to sneak up on your “prey” and prepare for the “shot”. As for the rest of the equipment, it depends on your specific destination. But in nine out of ten cases, rubber boots are a very good idea. ■

БЪГАРИЯ

Йордан Радичков наричаше България двоен кръстопът – на цивилизациите и на птиците. Напролет и наесен Родопите, Добруджа и Черноморието се превръщат в мечта за всеки фотограф и любител на птиците.

BULGARIA

Writer Yordan Radichkov called Bulgaria a double crossroads – of civilisations and of birds. In spring and autumn, the Rhodopes, Dobroudja and the Black Sea coast are a dream come true for any photographer and bird watcher.

В България канабисът, или още марихуаната, е в списъка на високорисковите наркотични вещества - притежаването му е забранено и се наказва с 1 до 6 години затвор. Но в Уругвай например той е напълно легален. Съвсем скоро законодателство като българското може да се окаже в малцинство. Както писа германският Die Zeit, 2017 ще е „годината на канабиса“ заради вълната от легализации в различни страни. В момента т. нар. "трева" е законна в 16 държави и 29 американски щата. Годишният оборот от легалната ѝ продажба е около 7 милиарда долара.

СПОРЕД ИЗСЛЕДВАНЕ на маркетинговата агенция Arcview през миналата година консумацията на марихуана само в САЩ се е увеличила със 74%. В момента това е

най-бързо развиващият се бизнес в Америка (какъв е размерът на черния пазар, не знае никой. Според издания като Motherboard само в САЩ той е по-голям от този на бира - \$100 млрд., или поне от цигарения - \$ 78 млрд.). Перспективата привлича все повече високпрофилни инвеститори - като например Питър Тийл, основателя на PayPal и едно от имената зад проекти като SpaceX, Spotify и Airbnb.

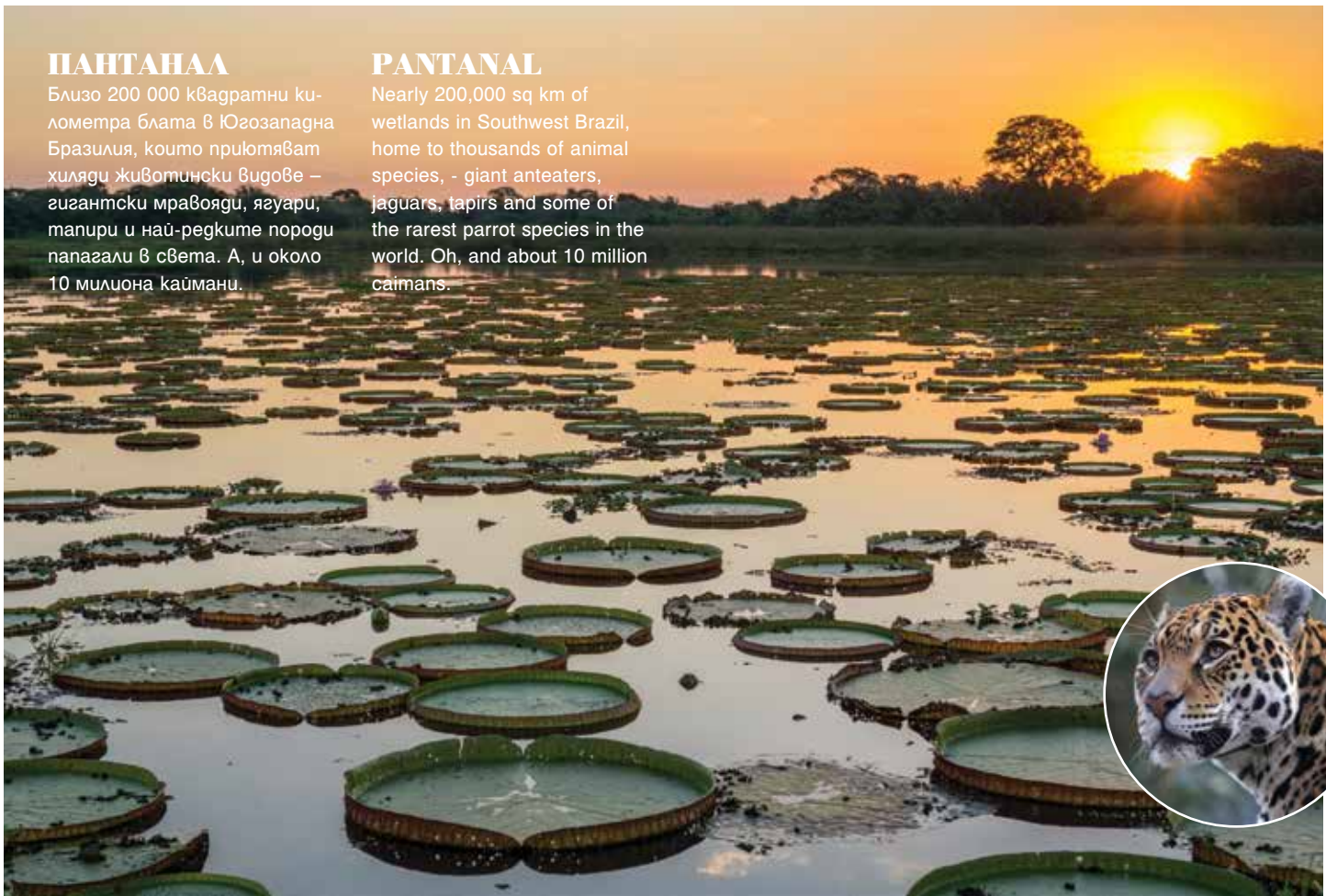
Сега Тийл инвестира 75 млн. долара във фирмата със скучното име Privateer Holding. Съвместно с наследниците на Боб Марли тя си е поставила за цел да разпространява различни продукти на канабиса - и да превърне името на покойния реге изпълнител в търговска марка по същия начин, по който "Горбачов" е вид водка, а "Бейб Рум" - шоколад.

ПАНТАНАЛ

Близо 200 000 квадратни километра блато в Югозападна Бразилия, които приютяват хиляди животински видове – гигантски мравояди, ягуари, тапири и най-редките породи папагали в света. А, и около 10 милиона каймани.

PANTANAL

Nearly 200,000 sq km of wetlands in Southwest Brazil, home to thousands of animal species, - giant anteaters, jaguars, tapirs and some of the rarest parrot species in the world. Oh, and about 10 million caimans.

ГАЛАПАГОС

Тези острови, част от Еквадор, навремето вдъхновиха Дарвин за еволюционната теория. Богатата им фауна включва игуани, морски лъвове и гигантски костенурки – все екзотични, но удобни за изглеждане животни.

GALAPAGOS

These islands, part of Ecuador, once inspired Darwin's theory of evolution. Their rich fauna includes iguanas, sea lions and giant turtles - all exotic animals, yet easy to stalk.

СВАЛБАРА

Норвежки архипелаг в Арктика, дом на огромни колонии от прелетни птици (над 30 вида), а също на бели мечки, тюлени, северни елени и арктически лисици. Просто си вземете допълнителни карти с памет.

SVALBARD

A Norwegian archipelago in the Arctic, home to huge colonies of migratory birds (over 30 species), as well as of polar bears, seals, reindeer and arctic foxes. Just take an extra memory card with you.

Graffit Gallery Hotel

65 Knyaz Boris I Blvd., 9000 Varna, Bulgaria
phone +359 52 989 900, fax +359 52 989 902
reservations@graffithotel.com
www.graffithotel.com

СПЕЦИАЛНИ ЛЕТНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

УИКЕНД ПАКЕТ | 10% ОТСТЪПКА
258.00 евро за две нощувки*

*двойна стая Ексклузив *плаж Rappongi / caLnibani / The Bay:
шезлонги, напитки и плодове; удобен трансфер; 10% отстъпка за обяд или вечеря
*Валидност на офертата 01.06. – 15.09.2017

SUMMER SPECIAL DEALS

WEEKEND PACKAGE | 10% OFF
EUR 258.00 for two nights**

**DBL Exclusive room **Beach Rappongi / caLnibani / The Bay:
sun beds, drinks and fresh fruits; comfortable shuttle; 10 % discount for lunch or dinner
**The offer is valid from 01.06. till 15.09.2017

...WHERE THE SKY KISSES THE SEA!

St. St. Constantine and Helena Resort RSVP: +359 887 003 003

The Bay
-fish & bbq-

ТЪРСИШ ЛИ ИМОТИ

В ИНТЕР**НЕ**Т?

imoti.net

ВЕЧЕ С **НОВ** УЮТЕН ЗА
ВСЯКО УСТРОЙСТВО
ДИЗАЙН

ПАРК КРЮГЕР

Един от най-големите природни паркове в ЮАР събира на едно място петте най-едри сухоземни животни на планетата плюс над петстотин вида птици. А в добавка предлага удобни хотели и спа-центрове.

KRUGER PARK

One of the largest game reserves in South Africa gathers in one place the planet's five biggest animals plus more than 500 bird species. And in addition it offers comfortable hotels and spa centres.

**WELCOME TO
INTERHOTEL SANDANSKI**

Dear guests,

It is a great pleasure to present the 4**** INTERHOTEL SANDANSKI - one of the most beautiful and warm places of Bulgaria, famous with unique climate, healing mineral springs and a lot of possibilities for curing and relaxation. Here you can enjoy the air, the sun and varieties of luxury SPA procedures. We offer one of the largest medical centers for treatment and rehabilitation on the Balkans and three mineral water swimming pools. With 285 cozy rooms and suites, three restaurants, lobby bar and pool bar, you will feel comfortable and relaxed enough to appreciate your vacation. For your different summer holiday at Interhotel Sandanski we offer you to enjoy the calm and pleasant atmosphere, and our job is to make you discover the secrets of health and beauty!

ДОБРЕ ДОШЛИ В ИНТЕРХОТЕЛ САНДАНСКИ!

Скъпи приятели,
Голямо удоволствие за нас е да представим 4-звездния Интерхотел в Сандански – едно от най-красивите и топли места в България, известно с уникален климат, лечебни минерални извори и множество възможности за лечение и почивка. Тук може да се насладите на въздуха, слънцето и разнообразието на луксозни СПА процедури. На разположение на нашите гости е един от най-големите балнео центрове за лечение и възстановяване на Балканите, в който може да се насладят на трите ни басейна с минерална вода и вълшебни терapiи. С 285 уютни стаи и апартаменти, три тематични ресторанта, лоби бар и бар-басейн, ще допринесем да се почув-

ствате приятно и достатъчно отпочинали, за да се насладите на ваканцията си. За вашата различна лятна ваканция в Интерхотел Сандански ви предлагаме да се насладите на спокойствие и приятна атмосфера, а наша грижа е да преоткриете тайните на здравето и красотата!

www.interhotelsandanski.bg
tel.+359 (746) 31162/65
email : reservations@ihsand.com

В куфара на Бисер Варчев

Бисер Варчев е основател и управител на Варчев Файненшиъл Груп. Професионален финансов трейдър и дилър с над 25 години опит на световните финансови пазари и борси. Учил и стажувал много години в лондонското Сити и на „Уолстрийт“. Понастоящем работи и управлява компаниите си от Canary Wharf в Лондон. Нещата, които винаги са в багажа му:

Бизнес чантата, която си купих още при стажантските години в Лондон: Защото е удобна и направена така, че като я отворя, виждам всичките си неща едновременно.

Бизнес писалка Montblanc, с която съм свикнал от години и с която съм подписал купища документи.

Като финансов трейдър и брокер, не се разделям с **двама си лаптопа**: Macbook Pro, заради високата му надежност, и Dell XPS 13, заради бързината и малкия размер. Трябва да имам достъп до трейдърските си платформи през Windows и iOS.

Когато искам да съм максимално мобилен, почти не се разделям с моя **iPad - mini**.

Телефонът ми е **Vertu Ti**, просто защото ми хареса дизайнът.

Винаги нося и един много стар тефтер **FiloFax**, който е сигурно над 15 години. Там по старомодния начин записвам всичките текущи задачи и по всяко време мога да си припомня целите си, поставени през годините.

Карта за Bloomberg Pro Terminal, която ми позволява персонален достъп до най-професионалната финансова програма в света с борсова информация в реално време. ■

In the Suitcase of Biser Varchev

Biser Varchev is the founder and manager of Varchev Financial Group. He is a professional financial trader and dealer with over 25 years' experience in global financial markets and stock exchanges. For many years he studied and trained in the City of London and on Wall Street. Currently, he's working and managing his companies from Canary Wharf in London. The things he always has in his luggage:

A business bag I bought during my internship years in London: because it's comfortable and made so that when I open it, I see all my things at the same time.

A Montblanc business pen which I have been accustomed to it for years, and signed tons of documents with.

As a financial trader and broker, I always have my **two laptops** with me: Macbook Pro, because of its high reliability, and Dell XPS 13, because of its speed and small size. I need to have access to my trader platforms through Windows and iOS.

Whenever I want to be as mobile as possible, I almost always have my **iPad-mini** with me.

My phone is **Vertu Ti**, simply because I like the design.

I always carry a very old **FiloFax** notebook, which is probably over 15 years old. I write a to-do list there the old-fashioned way, and at any time I can be reminded of the goals I have set over the years.

A Bloomberg Pro Terminal pass, which gives me a personalized access to the most professional financial programme in the world with real-time stock exchange information. ■

Samsone

BY YOUR SIDE

до
60 000 лв.

срок на изплащане до

12 години

**НИСКА
ЛИХВА**

възможност за кредит

без поръчител

до 40 000 лева

Централна Кооперативна Банка
Важният си ти.

0800 11 400
www.ccbank.bg

1.

ОТ БРЕТАН С ЛЮБОВ

Какво не знаете за най-популярния десен на лятото

Както подсказва името им, блузите със синьо-бели райета започват историята си от бретанския бряг. Още преди векове местните рибари използват подобни, макар и едноцветни дрехи, които да ги пазят от водата и вятъра. В средата на XIX век френският морски флот издава стриктен декрет, според който моряците му трябва да носят блузи с 20 бели и 21 тъмносини хоризонтални райета, а ръкавите им, които не бива да се подават от края на куртката, да имат по 14 тъмносини, регулирани с бели.

ОСВЕН ОЧЕВИДНАТА ВРЪЗКА с морето, десенът на бретанската тениска имал чисто практическа функция – да направи забележим всеки моряк, паднал зад борда. Горещо-долу по това време била основана френската текстилна компания Saint James, която и до днес шие облеклото на местния флот, но и продава с голям успех също толкова качествени marinière (местното наименование на тази фланела) на всеки, който носи Франция в сърцето си.

ЗА ДА СЕ СТИГНЕ ОБАЧЕ до този момент, отново е отговорна жената, направила и туида моден стандарт – Кок Шанел. През 20-те години тя редовно обличала бретанските райета при почистване си край морето, а скоро след това започнала да предлага своята версия на блузата в магазина си в Довил. И лавината се отприщила – няколко години по-късно

в райета били забелязани Пабло Пикасо, Джейн Сибърг, Жан Кокто, Джон Уейн, Марсел Марсо и, разбира се, Бриджит Бардо. Десетилетия след това Жан-Пол Готие се появява на black-tie събития, облечен в бретанска фланела, а Карл Лагерфелд, Соня Рикиел и Кензо Такада я превръщат в неизменна част от колекциите си.

КАКВО ПРАВИ изгивия десен толкова популярен? Фактът, че цветовете му са свързани с морето (кой не обича морето?) е само една от причините. Райетата добавят моментален, но небрежен шик към всеки тоалет. Пък и носят неизменната алюзия за нещо изискано, и френско. Което е достатъчно основание да прекарате лятото си в тях. ■

4.

2.

3.

1. Orcival
2. Moncler
3. J.Crew
4. Petit Bateau
5. Michael Kors
6. Saint James
7. Saint Laurent
8. A.P.C. Atelier

5.

6.

FROM BRITTANY WITH LOVE

What you don't know about the most popular summer pattern

7.

As their names suggests, navy and white striped shirts came into being at the Brittany coast. Centuries ago, local fishermen used similar, though one-colored, clothes to protect them from water and wind. In the mid-19th century, the French Navy issued a strict decree stating that its sailors had to wear shirts with 20 horizontal white stripes and 21 blue stripes, with 14 blue stripes on the sleeves, which couldn't show underneath the tunic.

Lagerfeld, Sonia Rykiel and Kenzo Takada make it an integral part of their collections.

WHAT MAKES the playful pattern so popular? The fact that its colors are associated with the sea (who doesn't love the sea?) is just one of the reasons. Stripes add an instant, but casual chic to every outfit. What's more, they bring the unchanging allusion to something both exquisite and French, which is reason enough to spend the summer wearing them. ■

BESIDES THE OBVIOUS CONNECTION to the sea, the Breton top pattern had a purely practical function – to spot a sailor if he had fallen overboard. At about the same time the French textile company Saint James was founded, and it still makes Navy uniforms, but also successfully sells marinières (the local name of the jersey) of the same quality to anyone who carries France in their heart.

8.

THE PERSON RESPONSIBLE for this, however, is again the woman who also made tweed a fashion staple – Coco Chanel. In the 1920s she regularly wore the Breton stripes during her seaside holidays, and soon after she started offering her version of the top in her shop in Deauville. And the avalanche was unleashed – a few years later Pablo Picasso, Jean Seberg, Jean Cocteau, John Wayne, Marcel Marceau and, of course, Brigitte Bardot were also spotted in stripes. Decades later, Jean-Paul Gaultier appeared at black-tie events dressed in a Breton shirt, and Karl

Текст: КРИСТИНА НИКОЛОВА / By CRISTINA NIKOLOVA

съгласие®

С поглед към твоего бъдеще

ЖИВОТОЗАСТРАХОВАНЕ ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ

ПРИКАЗКА ЗА ДУШКАТА

Всички обичат понички, но само в Америка те са
се превърнали в институция

Текст ЯСЕН БОРИСЛАВОВ / Фотография SHUTTERSTOCK

Преди две години по повод националната седмица на поничките в Лондон беше показана най-скъпата поничка в света - струваща точно 1000 лири. Беше с пълнеж от желирано шампанско „Дом Периньон“, реколта 2002, и крем от ликьор „Шато г'Икем“, с глазура от сироп от маракуя и 500-годишен коняк „Курвоазие“. Отгоре беше украсена с цветя и перпери от бял белгийски шоколад, а върху тях бе поръсена с 24-каратово злато и прах от диаманти.

ТАЗИ ИЗКЛЮЧИТЕЛНА ПОНИЧКА престоя цял ден в очакване някой да я купи, но тъй като никой не събра кураж, накрая бе присъдена като награда в конкурс и се падна на един гримьор. Какво е станало по-нататък с нея, историята не казва. Историята на поничките обаче разказва други неща. В англосаксонския свят към това сладкарско изделие от пържено тесто, полято с глазура, поръсено с пудра захар или напълнено с някакъв крем, има истински култ. В Америка поничката е институция също като хот-дога или ябълковия пай. Май почти няма

американски филм, в който някой от героите, най-често полицаи, да не яде понички. Там има и национален ден на поничката - първият петък от юни.

ИСТОРИЯТА НА ТОВА ЛАКОМСТВО сочи като негови създатели холандски заселници в Новия свят. Първото официално споменаване на думата doughnuts, или понички (по-късно съкратено на donuts), е в английска готварска книга от 1803 година. В нея имало приложения с типични американски рецепти, включително и за понички. Те били кръгли и цели, с плънка или потопени в нещо сладко. Имало и картофени понички - Potato Doughnuts. Класическата поничка с дупка се появява през 1847. Според най-популярната от многото версии тя била създадена от холандския моряк Хансън Грегори. По време на буря в морето той нанизал поничките на рогата на руля, за да му бъдат свободни ръцете. После наредил само така да му ги пържат и установил, че стават по-добри, защото иначе средата често оставала полусухова. ►

A Tale of the Hole

Everyone loves doughnuts, but they've become an institution in the USA

By YASEN BORISLAVOV / Photography SHUTTERSTOCK

Two years ago, as part of National Doughnut week in London, the world's most expensive doughnut was unveiled – worth exactly £1,000. It was filled with Dom Perignon vintage 2002 champagne jelly, Chateau d'Yquem liquor and crème, coated with passion fruit syrup and 500-year-old Courvoisier Cognac. It was finished with Belgian white chocolate flowers and butterflies, topped with 24ct gold and diamond dust.

THIS EXCEPTIONAL DOUGHNUT was left there all day waiting for someone to buy it, but since nobody plucked up courage, it was finally awarded as a prize in a competition and it was given to a make-up artist. History is silent on what happened to it afterward.

The history of doughnuts, however, says other things. In the Anglo-Saxon world there's a

real cult for this confectionery, made of fried dough, glazed and topped with powdered sugar or filled with some type of cream. Doughnuts in the USA have become an institution just like the hot dog or apple pie. Perhaps there's hardly an American film without one of the characters, most often a police officer, eating doughnuts. There's also a National Doughnut Day on the first Friday in June.

THE HISTORY OF THIS DELICACY comes from its Dutch creators who settled in the New World. The first official mention of the word doughnuts, or donuts, is in an 1803 English cookbook. There were applications with typical American recipes, including for doughnuts. They were round and whole and filled or topped with something sweet. There were also Potato Doughnuts. The classic doughnut

with a hole appeared in 1847. According to the most popular of many stories, it was created by Dutch sailor Hanson Gregory. During a storm he impaled the doughnut with a spoke from his steering wheel to keep his hands free. Then he ordered the ship's cook to fry them this way and found out they were better because otherwise the centre was often uncooked.

BESIDES JOY, DOUGHNUTS can also bring slight confusion. Perhaps confused is how President Kennedy was in 1963 in West Berlin, which had recently been divided from the East by a wall. Doughnuts are called Berliner in Germany. During his visit to Berlin, Kennedy delivered his famous speech, saying: "I'm a Berliner." (Ich bin ein Berliner). The problem lay in the indefinite article, making the phrase ambiguous and referred to doughnuts. Of

course, no one had any doubts about what the President really meant. However, the souvenir industry quickly took advantage of the situation. Besides Berlin Wall segments, doughnut-shaped boxes are also sold like souvenirs in the German capital.

THE BULGARIAN CONTRIBUTION to the world doughnut culture is the famous Kazanlak doughnut.

We're talking about those deep-fried small fluffy dough rings with a hole in the middle, slowly coming out of a special machine, then sprinkled with powdered sugar or some kind of jam. Probably everyone has seen the machines making this little street and fairground food miracle and everyone has tasted one, but it's a real challenge tracing the history of the Kazanlak doughnut. Nobody knows exactly when or how it was born, although it wasn't long ago, and why it comes from Kazanlak is a mystery.

IT IS ONLY CERTAIN that towards the late 1980s there was a Kazanlak doughnut making machine on at least one corner of the main street in most Bulgarian towns. However, according to one of the versions, they date back even earlier. As far back as the late 1970s, when Ivan Slavkov hosted the "1300 and 35 of Them" TV series (propaganda films dedicated to the achievements of socialism), one of the episodes was about Kazanlak doughnuts. One of the former town mayors proudly explained about the Kazanlak doughnut making machine. The machine itself, a true pride of Bulgarian mechanical engineering, was designed and manufactured in one of the military factories. It seems that this new item, descended from the production line, which initially made mines, shells and submachine guns, was part of the end of the Cold War drive for disarmament. This is how the Kazanlak doughnut machine was invented, but it

isn't clear whose brainchild it was, who designed it or who mixed the first dough.

IT'S A PITY THAT THE DELICIOUS Kazanlak doughnut, which is nothing short of the American one, has no glorious old history involving our own and foreign interests, monarchs, spies, various adventurers, plus a bit of romance and anything else that makes a product easier to sell. Something like: "Ever since ancient times when Western European rulers spoke German only to their horses, Kazanlak doughnuts with a hole in the centre were made on Bulgarian lands," etc. Today, Kazanlak doughnuts are known not only in Bulgaria, but also in some European countries, such as Germany and Spain, where Bulgarians have tried their luck with this business. If the donuts had a history on top of their delicious taste, they would not only please our stomachs, but also touch our hearts.

IF ONE DAY BULGARIA were to disappear due to a decreasing population (such somber thoughts are often in the media) one of the reasons would be the lack of cultural memory and historical preservation, of those everyday life details creating a sense of originality and uniqueness to our life. One of them is the Kazanlak doughnut. It deserves more.

There are many doughnut varieties all over the world, even though they have different names. In fact, the etymology of the word "ponichka" in Bulgarian language is also vague. There might be a slight difference in the fillings and shapes. Sometimes they aren't round, but square or rumpled and without a hole in the middle, but they're still doughnuts – from Canada to the Philippines. Mixing dough, frying it and then glazing or filling it with something sweet, isn't a big deal. But the attitude is different. It is the attitude that makes one dish a national treasure and makes it an institution. ■

Art Hotel & Restaurant Simona

An artistic place for artistic people!

Simona
Art Hotel

Sofia, Bulgaria
10 Inzhener Ivan Ivanov Blvd.
+359 885 259 098,
E-mail: simona.central@abv.bg
www.hotelsimona.com

► **ОСВЕН РАДОСТ, ПОНИЧКАТА** може да поднесе и лек конфуз. Нещо такова се е случило с президента Кенеди през 1963 в Западнен Берлин, току-що разделен със стена от Източен. В Германия на поничките им казват берлинер (Berliner). При визитата си в Берлин Кенеди произнася известната си реч, в която казва „Аз съм берлинчанин“ (Ich bin ein Berliner). Проблемът е в неопределителния член, който прави фразата двусмислена и отпраща смисъла на казаното към поничката. Естествено, никой не е имал съмнения какво точно е имал предвид президентът. Но и сувенирната индустрия побързала да извлече ползи от случката. Освен парчета от Берлинската стена, като сувенири в германската столица се продават и кутийки с форма на поничка.

БЪЛГАРСКИЯТ ПРИНОС в световната култура на поничката е известната казанлъшка поничка. Става дума за онези пухкави малки тестени рингове с дупка по средата, изпържени в горещо олио, излизачи бавно от специална машина и поръсени после с пудра захар или с някакъв конфитюр. Вероятно всеки е виждал машините за това малко чудо на уличния и панаирджийски кетъринг и всеки е опитвал тяхната продукция, но да се проследи историята на казанлъшката поничка е истинско предизвикателство. Никой не знае кога точно и как се е появила на бял свят, макар че не е било много отдавна и какво точно ѝ е казанлъшкото.

СИГУРНО Е САМО, ЧЕ КЪМ КРАЯ на 80-

те в повечето български градове поне на един ъгъл около централната улица имаше машина за казанлъшки понички. Но според една от версиите историята им е по-отдавнашна. Още в края на 70-те, когато Иван Славков водеше по телевизията поредицата "1300 и 35 от тях" - пропагандни филми, посветени на успехите на социализма, в един от епизодите става дума и за казанлъшките понички. В него един от тогавашните управници на града гордо обяснява пред камерата как в Казанлък има машинно производство на понички. Самата машина, истинска гордост на българското машиностроене, е конструирана и изработена в един от военните заводи. Изглежда този нов артикул, слязъл от поточна линия, на която по принцип се правят мини, снаряди и шмайзери, е бил част от характерния за края на Студената война порив към разоръжаване. Така се ражда машината за казанлъшки понички, но кой точно е дал идеята, кой я е конструирал и кой е забъркал първото тесто, не е ясно.

ЖАЛКО Е, ЧЕ ВКУСНАТА казанлъшка поничка, която по нищо не отстъпва на американските, си няма славна и стара история, в която да са замесени наши и чужди интереси, монарси, шпиони, разни авантюристи плюс малко романтика и всичко друго, което прави един продукт по-лесен за продаване. Нещо от типа: "Още от незапомнени времена, когато западноевропейските владетели са говорили на немски само с конете си, по българските земи са

се правели казанлъшки понички с дупка по средата" и т.н.

Днес казанлъшката поничка е позната не само у нас, но и в някои европейски страни като Германия и Испания, където отделни българи си опитват късмета с този бизнес.

И ако освен приятен вкус тя имаше и история, щеше да радва не само stomасите на потребителите, но сигурно би докосвала и техните сърца.

АКО НЯКОЙ ДЕН БЪЛГАРИЯ наистина изчезне поради демографски срив, каквито мрачни съмнения все по-често се промъкват в медите, една от причините ще е липсата на културна памет, отсъствието на рефлекс за съхраняване на историята, на онези детайли от бита и всекидневието, които създават усещане за оригиналност и неповторимост на нашия живот. Един от тях е казанлъшката поничка. Тя заслужава повече.

По цял свят има най-различни варианти на поничката, макар и наричани с други имена. Впрочем и етимологията на думата поничка в българския език е неясна. Може да има известна разлика в плънките и формите. Понякога не са кръгли, а четвъртити или раздърпани и без дупка по средата, но все са понички - от Канада до Филипините. Да се забърка тесто, да се изпържи и после да се залее или да се напълни с нещо сладко, не е голяма философия. Но отношението е различно. Именно отношението прави едно ястие национално, превръща го в институция. ■

МБАЛ Доверие

София, ж.к. Овча купел 2,
ул. Фридрих Грюнгер N2
тел.: 02 40 36 100; 02 40 36 143
www.mbal.doverie.bg
info@mbal.doverie.bg

МБАЛ Доверие е модерен медицински комплекс, разделен функционално на диагностично-консултативен център и многопрофилна болница за активно лечение. Болница Доверие е една от първите частни болници в България. Тя е модерна европейска болница, различна от стандартните български болнични заведения във всяко отношение, като предлага много по-съвременно обслужване, апаратура и леглова база.

Най-новата апаратура, с която се сдоби болницата е тази на FootBalance - за анализ и изработване на индивидуални стелки 100% по мярка, моделирани за 10 минути. Основната цел на този тип стелки е да помогнат на хората да подобрят комфорта и здравето на ходила си. Стелките на FootBalance държат стъпалата в неутрално положение и коригират неправилната позиция на краката, като по този начин допринасят за здрава основа на цялото тяло.

Основни предимства на стелките са, че се изготвят много бързо (5 мин. за спортните и 45 мин. за медицинските), а също и, че формоването на стелките заедно със стъпалото в неутрална позиция позволява по-голяма мобилност на краката.

Повече информация за МБАЛ Доверие може да намерите на: www.mbal.doverie.bg

Doverie Multiprofile Hospital for Active Treatment

Sofia, Ovcha Kupel 2 District, 2,
Friedrich Grunanger Street
phone: 02 40 36 100; 02 40 36 143
www.mbal.doverie.bg
info@mbal.doverie.bg

Doverie is a modern medical complex functionally divided into a diagnostic consultation centre and a multi-profile hospital for active treatment. Doverie Hospital is one of the first private hospitals in Bulgaria. It's a modern European hospital different from the typical Bulgarian medical institutions in every aspect, offering much more up-to-date service, equipment and bed capacity.

The latest equipment the hospital has acquired is FootBalance - for foot analysis and making individual, 100% custom made insoles, molded in 10 minutes. The main purpose of this type of insoles is to help people increase foot comfort and health. The FootBalance insoles support the feet in a neutral position and correct the improper foot position, thus contributing to the solid foundation of the entire body.

The main advantages of the insoles are that they're made very quickly (5 minutes for sports ones and 45 minutes for medical ones). What's more, molding the insoles together with the foot in a neutral position allows for greater foot mobility.

You can find more information on Doverie Hospital at: www.mbal.doverie.bg

Център по дентална медицина Свети Георги

ул. Константин Иречек 20, София, България
тел. 02/954 47 83, тел./факс 02/952 41 94
моб. тел.: 0886 129 213, 0898 526 082
e-mail: dc_st.george@abv.bg

Ако имате два свободни дни в София, идете на зъболекар дори да смятате, че не ви е необходимо. Повечето българи, които живеят в чужбина, редовно се прибират с единствената цел да си лекуват зъбите в България, където стоматолозите не само се справят доста добре, но и за по-малко пари.

В денталния център на г-р , специализиран ендодонтия, парадонтология и имплантология в Австрия, Италия, Швейцария и Франция, може да получите и козметични услуги. Една от възможностите е да си избелите зъбите по най-популярните в Европа технологии или просто да си направите профилактичен преглед. Новост в центъра е лечението с лазерен апарат без болка и без анестезия.

If you have a couple of days to spare in Sofia then you should visit a dentist - even if you don't think you need to. The majority of Bulgarians who live abroad regularly return with the single aim of having their teeth taken care of in a country where the dentists not only perform a very decent job, but also charge a lot less.

At Dr. Tsalov's Dental Services Centre you can also have cosmetic treatments. Dr. Tsalov has studied endodontics, parodontology, and implantology in Austria, Italy, Switzerland and France. Therefore, you will have the opportunity to have your teeth whitened with the latest European technology, or simply have a check-up.

Laser treatment, which is performed without anesthesia and is completely painless, is one of the centre's more novel procedures.

St. George Dental Services Centre

20 Konstantin Irechek Str., 1000 Sofia, Bulgaria
phone: +359 2/ 954 47 83, phone/fax: +359 2/952 41 94
cell phone: +359 886 129 213, +359 898 526 082
e-mail: dc_st.george@abv.bg

Комплекс люкс с видом на море
ПЕРВАЯ ЛИНИЯ

Luxurious complex
FIRST LINE

Carpe Siem
complex

BALCHIK

Carpe Vita
complex

STS. CONSTANTINE AND HELENA

Oазис спокойствия и уюта
300 М ОТ БЕРЕГА МОРЕЯ

Oasis of peace and comfort
300 M TO THE SEASIDE

*ЛЮКСОВОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО *ДВУХ- И ТРЕХКОМНАТНЫЕ КВАРТИРЫ
С ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ПЛАНИРОВКОЙ *ОТЛИЧНАЯ ИНВЕСТИЦИЯ
*ИНВЕСТИЦИОННО-СТРОИТЕЛЬНАЯ КОМПАНИЯ С БОЛЬШИМ ОПЫТОМ
И ОТЛИЧНОЙ РЕПУТАЦИЕЙ

*LUXURY CONSTRUCTION *ONE - AND TWO - BEDROOM APARTMENTS
WITH FUNCTIONAL DISPOSITION *EXCELLENT INVESTMENT
*INVESTMENT CONSTRUCTION COMPANY WITH EXPERIENCE
AND A GREAT REPUTATION

MY-HOME.BG

+359 885 190390 | +359 888 603351

Downtown Hotel

София
бул. „Васил Левски“ 27
тел. +359 29305472
www.hotel-downtown.net

Downtown Hotel

София
27, Vasil Levski Blvd.
Phone: +359 29305472
www.hotel-downtown.net

4-звездният хотел „Даунтаун“ е с благоприятно централно разположение в близост до основните финансови институции, исторически забележителности и туристически атракции като Националния дворец на културата. Хотелът се отличава с характерен външен облик и съчетава домашен уют с впечатляващ вътрешен дизайн, елегантност и спокойна атмосфера.

Хотел „Даунтаун“ разполага с 59 климатизирани стаи за непущащи. Всички те са с индивидуален облик, обзаведени в елегантен стил и снабдени с широка гама от удобства: безжичен интернет, климатична инсталация с индивидуален контрол, обезшумяваща дограма, индивидуален сейф, сателитна телевизия, платени филмови канали, минибар. Всяка баня е с вана, сешоар и телефон.

На разположение на гостите на хотела е рум-сервиз, бизнес център, химическо чистене и пране. Хотелът осигурява трансфер със собствен минибус от/до летище София.

Ресторантът на хотела предлага изискани ястия от българската и интернационална кухня, богата винена селекция, и е подходящо място за делови обеда, официални вечери, приеми, сватби.

Лоби барът предлага уникална колекция от малцово уиски и допринася за приятния престой на гостите.

Хотел „Даунтаун“ предлага специални цени за пътниците на **Bulgaria Air**: единична стая – 80 евро; двойна стая – 95 евро.

The 4-star Downtown Hotel has a favourable central location close to major financial institutions, historic sites and tourist attractions like the National Palace of Culture. The hotel has a distinctive look and combines homelike cosiness with impressive interior design, elegance and relaxing atmosphere.

The Downtown Hotel has 59 air conditioned non-smoking rooms. All of them are individually styled, furnished elegantly and equipped with a wide range of amenities: Wi-Fi access, individually controlled air conditioning, soundproof windows, individual room safe, satellite television, pay-per-view channels, minibar. All bathrooms feature a bathtub, a hair dryer and a telephone.

Hotel guests are provided with room service, a business centre, dry cleaning and laundry. The hotel provides shuttle service from/to Sofia Airport.

The hotel restaurant offers fine dishes from the Bulgarian and international cuisine, rich wine selection and it's a suitable place for business lunches, formal dinners, receptions, weddings.

The lobby bar offers a unique malt whiskey collection and contributes to the guests' pleasant stay.

Downtown Hotel offers special deals to **Bulgaria Air** passengers: single room – 80 euros; double room – 95 euros.

Social Cafe Bar & Kitchen

София, бул. „Витоша“ 16
тел.: 0876 767 647
www.socialcafe.bg

Social Cafe Bar & Kitchen

16, Vitosha Blvd., Sofia
phone: +359 876 767 647
www.socialcafe.bg

Social café bar and kitchen - новата концепция, която комбинира уютна атмосфера и креативен дизайн. Заведението предлага целодневно кулинарно приключение - от сутрешно кафе и капучино до вкусна, качествена храна и напитки - сега в още по-голямо пространство. Новият етаж има капацитет от 160 места с огромни софли маси, които могат да поберат и най-голямата компания. Менюто предлага същите безкомпромисни качество и вкус - безкрайна палитра от вкусни салати, класическа пица на пещ, прясна домашна паста, ястия със собствен почерк и авторски десерти, като новото са музикалните и тематични вечери всеки петък и събота.

Ние сме тук, за да ви очароваме!

Social café bar and kitchen - the new concept is combining a warm atmosphere and creative design. It presents an all-day dining experience - from morning coffee and cappuccino to tasty quality food and drinks - now in an even larger space. The newly opened second floor has a capacity for 160 people with social tables big enough to seat even the biggest group of friends. The new space offers the same interpretation of the menu - delicious salads, always fresh homemade pasta, classic wood-fire oven-baked pizza, signature dishes and, of course signature desserts. But what is new are the musical and thematic nights every Friday and Saturday.

We are here to charm you!

Spaghetti Kitchen*Bar

София, площад Св. Неделя 3
www.spaghetti-kitchen.bar
e-mail: office@spaghetti-kitchen.bar
тел.: 089 304 66 66

Ако трябва да забодем карфица в центъра на София, ще бъде точно тук – на площад Света Неделя 3, при чисто новият Spaghetti Kitchen*Bar. Отпращайки се към парадния вход, виждаме едно съвсем различно място – интериор на няколко нива и съвсем различни зони с много акценти и детайли, живеещи в пълна хармония. Вкусната обиколка на мястото започва с това, с което обикновено свършваме – десертта. На входа ни посреща витрина с авторски десерти, приготвени на място от майстор сладкарите на Spaghetti Kitchen.

Ако си решил да преоткриеш италианската храна, просто се отдай на прясна паста и добре препечена по ръбчетата пица в Morello фурната. Разбира се, Италия не е самотна на вкусната карта, която стои пред нас. Тръгваме на околосветско пътешествие с японското патешко, норвежка сьомга, октопод от Санторини, както и няколко предложения от българската кухня. Зоната с прошуто бара пък е прекрасно място за вино и тапаси. Нова-торските коктейли, които се предлагат, са истинско произведение на алкохолното изкуство. Накратко – Spaghetti Kitchen*Bar е мястото, на което можеш да се срещнеш с приятели, да хапнеш хубава храна или да пиеш любимия си коктейл в приятна атмосфера.

SPAGHETTI KITCHEN★BAR

EAT • DRINK • SOCIALIZE

and tapas. The innovative cocktails they offer are a real work of the alcoholic art. In a nutshell – Spaghetti Kitchen*Bar is the place where you can meet friends, eat good food or have your favorite cocktail in a pleasant atmosphere.

Spaghetti Kitchen*Bar

3, Sveta Nedelya Square, Sofia
www.spaghetti-kitchen.bar
e-mail: office@spaghetti-kitchen.bar
phone: +359 89 304 66 66

If we need to put a pin in downtown Sofia, it will be right here – at 3 Sveta Nedelya Square, at the brand new Spaghetti Kitchen*Bar. Heading for the front door, we see a completely different place – interior on several levels and completely different zones with a lot of highlights and details, living in perfect harmony.

The delicious tour of the place begins with what we usually end with – dessert. A window with original desserts, prepared here by Spaghetti Kitchen's pastry chefs, welcomes us at the entrance.

If you've decided to rediscover Italian food, just indulge in fresh pasta and crispy pizza round the edges in the Morello oven. Italy, of course, is not alone on the delicious map we have in front of us. We set off on a round-the-world trip with Japanese duck, Norwegian salmon, Santorini octopus, as well as a few offers from the Bulgarian cuisine. What's more, the prosciutto bar zone is a great place for vino

Spaghetti kitchen

София, ул. 6-и септември №9
Резервации тел.: 0890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

Няма как да преминете по улица „6-и септември“ и да останете безразлични към вида на този наистина необикновен ресторант. Какво го прави такъв, ще разберете в момента, в който прекрачите прага му. С една-единствена крачка забравяте за работната суматоха на големия град и се пренасяте в един друг сюжет с въздушна атмосфера и безброй кулинарни предложения. Тук ще откриете приятна комбинация от съвременен дизайн в обзавеждането, изискано меню с интернационална кухня и отпускателна музика. От месец ноември се открива и отопляема външна градина. Заведението впечатлява и с деликатно лично отношение към клиента и усещане за домашен уют. Всичко това превръща Spaghetti Kitchen в най-модерното и желано място в София.

SPAGHETTI KITCHEN★

ITALIAN FOOD AMERICAN GRILL

Spaghetti kitchen

9, 6th of September Str., Sofia, Bulgaria
Reservations: +359 890 5 66666
office@spaghetti-kitchen.com
www.spaghetti-kitchen.com

It is not possible to pass 6th of September Street and to remain indifferent to the appearance of this unusual restaurant. You will understand what makes it so unusual the minute you cross its threshold. Only one step and you forget about the busy turmoil of the city, and move into another reality that has a magic atmosphere and countless culinary propositions. Here you will find a pleasant combination of contemporary interior design, exquisite international cuisine and relaxing music. The restaurant also impresses with its delicate personal attitude towards the customer and the feeling of home comfort. All this makes Spaghetti Kitchen the most modern and desired place in Sofia.

ВАЖНО!

ПРЕВОЗ НА БЕЗПЛАТЕН БАГАЖ ПО ПОЛЕТИТЕ НА БЪЛГАРИЯ ЕР НОВА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРИЯ ЕР

България Ер въвежда по линиите си нови правила за превоз на багаж за билети, издадени на/след 02 май 2011 г. Новата система, **PIECE CONCEPT**, се базира на броя, теглото и размерите на чекирания багаж.

РЕГИСТРИРАН / ЧЕКИРАН БАГАЖ

Всеки пътник има право да превози в багажниците на самолета безплатен багаж, както следва:

1. Общи правила – Международни и Вътрешни линии:

Класа на обслужване	Норма на безплатен багаж
Бизнес класа	2 броя – макс. до 23 кг и до 158 см всеки един
Икономическа класа	1 брой – макс. до 23 кг и до 158 см

2. Изключения:

Златна карта на бонусната програма	Плюс 1 брой – макс. до 23 кг и до 158 см
За притежатели на ко-брендирана карта България Ер и ЦКБ	Безплатна норма чекиран багаж – 2 броя до 32 кг
За притежатели на карта VISA Platinum	Безплатна норма чекиран багаж – 2 броя до 23 кг. Всеки
Моряци	Плюс 1 брой – макс. до 23 кг и до 158 см
Бебета от 0-2 години	1 брой – макс. до 10 кг и до 115 см

Максималният размер е сумата от външните размери на дължината, височината и широчината на багажа - /l+h+w/.

Пътникът може да превозва и повече от безплатната норма багаж срещу допълнително заплащане.

3. Такси за свръхбагаж - Международни линии:

За по-тежък багаж - между 23 кг - 32 кг	EUR 50
За по-обемист багаж - между 158 см – 203 см	EUR 70
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг x 158 см	EUR 50
Допълнителна бройка – трети багаж до 23 кг x 158 см	EUR 100

4. Такси за свръхбагаж - Вътрешни линии:

За по-тежък багаж - между 23 кг - 32 кг	EUR 20
За по-обемист багаж - между 158 см – 203 см	EUR 30
Допълнителна бройка - втори багаж до 23 кг x 158 см	EUR 20
Допълнителна бройка – трети багаж до 23 кг x 158 см	EUR 50

Багаж с тегло над 32 кг може да се превозва само като карго.

5. Специални категории багажи:

Спортна екипировка	Включва се в безплатната норма багаж, при условие че е до 23 кг и до 200 см. Счита се като брой багаж. Изключение: - Международни полети: Един чифт ски на пътник – прилага се фиксирана такса от EUR 30. - Вътрешни полети: Един чифт ски на пътник - прилага се фиксирана такса от EUR 20.
Домашни любимци в пътническата кабина /PETS/: Максимално тегло на животното и клетката – до 8 кг. Максимални размери на клетката – 48 x 35 x 22 см. Приемат се само кучета и котки.	Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от EUR 50.
Животни в багажника /AVIH/: Максимално тегло на животното и контейнера – 32 кг. Максимални размери на контейнера – 110 x 80 x 76 см.	Не се включва в безплатната норма багаж. Заплаща се такса от EUR 80.

РЪЧЕН / КАБИНЕН БАГАЖ: 1 брой – до 10 кг.

Размери - до 55 x 40 x 23 см, с максимален сбор от трите измерения до 115 см.

За смесени превози с участието на България Ер и други партньорски авиокомпани в маршрута могат да бъдат прилагани други условия за багаж.

IMPORTANT!

CARRIAGE OF FREE OF CHARGE BAGGAGE ON BULGARIA AIR FLIGHTS NEW BAGGAGE POLICY OF BULGARIA AIR

Bulgaria Air introduces its new rules for baggage carriage on its destinations for all tickets, issued on / after 02 May 2011. The new policy, PIECE CONCEPT, is based on the quantity, weight and dimensions of the checked-in baggage.

CHECKED-IN BAGGAGE

Each passenger has the right to transport in the aircraft free of charge baggage, as follows:

1. General Terms – International and Domestic Flights:

Booking Class	Terms for free of charge baggage
Business Class	2 PC – up to 23 kg and 158 cm each
Economy Class	1 PC – up to 23 kg and 158 cm each

2. Exceptions:

Gold Bonus Program Card	Plus 1 PC – up to 23 kg and 158 cm
Holders of Co-branded – Bulgaria Air-CCB Bank	Free bag allowance – 2 PC up to 32 kg
Holders of VISA Platinum card	Free bag allowance – 2 PC to 23 kg each
Marines	Plus 1 PC – up to 23 kg and 158 cm
Infants from 0-2 years old	1 PC – up to 10 kg and 115 cm

The maximum allowed size is the sum of external length, height and width of the baggage /l+h+w/.

The passenger can transport more than the free of charge terms for an additional charge.

3. Extra Baggage Fees - International Flights:

Overweight /between 23 kg and 32 kg/	EUR 50
Oversize /between 158 cm – 203 cm/	EUR 70
Extra piece - second piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 50
Extra piece - third piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 100

4. Extra Baggage Fees - Domestic Flights:

Overweight /between 23 kg and 32 kg/	EUR 20
Oversize /between 158 cm - 203 cm/	EUR 30
Extra piece - second piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 20
Extra piece - third piece up to 23 kg x 158 cm	EUR 50

Baggage with weight of more than 32 kg is subject to Cargo transportation.

5. Special baggage items

Sports Equipment	It is subject to free of charge carriage in case the baggage is up to 23 kg and to 200 cm. It is considered as a piece of baggage. Exception: - International Flights: Pair of ski for passenger – fixed fee of EUR 30 is applied. - Domestic Flights: Pair of ski for passenger – fixed fee of EUR 20 is applied.
Pets in the aircraft cabin /PETC/: Maximum weight of the pet and cage - up to 8kg. Maximum dimensions of the cage – 48 x 35 x 22 cm. Only dogs and cats are allowed.	Is not included in the free of charge baggage norm. Fee of EUR 50 is applied.
Animal in the baggage compartment /AVIH/: Maximum weight of the animal and the container – 32 kg. Maximum dimensions of the container – 110 x 80 x 76 cm.	Is not included in the free of charge baggage norm. Fee of EUR 80 is applied.

HAND/CABIN BAGGAGE: 1 PC - up to 10 kg.

Dimensions – 55 x 40 x 23 cm, with maximum sum of all dimensions up to 115 cm.

For code-share flights with Bulgaria Air and other partner airlines in the route can be applied other baggage policies.

ГОТОВИ ЗА ПОЛЕТ

FIT TO FLY

Предлагаме ви няколко полезни съвета за това как да се чувствате добре по време на полета и след него. Изпълнявайте упражненията бавно и дишайте равномерно.

These handy exercises enable you to stay in top form – both during and after the flight. Perform each move with steady, even breathing.

Ходила

10 пъти

Поставете петите на пода и повдигнете нагоре пръстите на краката. После опрете пода с пръсти и повдигнете петите.

Глезени

15 пъти

Правете кръгови движения първо с единия крак, а после с другия.

Колене

30 пъти

Повдигнете единия крак, докато не усетите напрежение в бедрото.

Рамене

5 пъти

Поставете ръцете на бедрата и започнете да описвате кръгови движения с раменете.

Крака

10 пъти

Наведете се леко напред. Обгърнете с ръце коленете и ги повдигнете на нивото на гърдите. Загържете така 15 секунди.

Гръб и ръце

15 пъти

Поставете и двете стъпала на пода и стегнете корема. Навеждайте се напред, докато ръцете ви не опрат пръстите на краката.

EN

Feet

10 times

Placing your heels on the floor, stretch your toes upwards. Then, keeping your toes on the floor, raise your heels upwards.

Ankles

15 times

Rotate your foot – first in one direction and then the other.

Knees

30 times

Raise your legs, tensing the muscles in your thighs.

Shoulders

5 times

With your hands on your thighs, rotate your shoulders in a circular motion.

Legs

10 times

Bend forward slightly. Wrap your hands around one knee and raise it to your chest. Hold for 15 seconds. Repeat with the other knee.

Back and arms

15 times

Place both feet flat to the floor and hold your stomach in. Bend forward, moving your hands down your legs.

Да се лети не е страшно

- Статистиката сочи, че летенето със самолет е далеч по-безопасно от много други дейности
- Екипажът на вашия самолет е висококвалифициран и с богат опит
- Самолетите на България Ер са с безпречна поддръжка и могат да устоят на всякаква турбуленция
- Опитайте да се отпуснете – вдишвайте дълбоко през носа и задръжвайте въздуха няколко секунди, преди да го издишате

EN

Relax!

- Statistics show that flying is much safer than many situations in daily lives
- The crew in control of the plane is highly trained and experienced
- Bulgaria Air aircraft are thoroughly maintained and designed to withstand various forms of turbulence
- Try to relax – breathe in deeply through your nose, hold for three seconds before exhaling slowly

По време на полет

- Усещате болка в ушите? Запушете носа, затворете устата и започнете да преглъщате или да се опитвате да изкарате въздуха, без да отваряте уста. Дъвченето на дъвка също помага
- Стимулирайте кръвообращението си, като се разходите по пътеката в самолета
- Избягвайте да седите с кръстосани крака, защото това може да ограничи кръвообращението
- Може да се почувствате по-удобно, ако свалите обувките
- Пийте повече вода и по-малко алкохол, чай или кафе

EN

During the flight

- Ear pain? Pinch your nose shut, close your mouth and swallow or blow out against your closed mouth. Alternatively, chew some gum
- Stimulate your circulation by walking around the cabin and stretching
- Avoid sitting with your legs crossed as this restricts circulation
- Removing your shoes may provide you with more comfort
- Drink plenty of water and not too much alcohol, tea or coffee

Как да се приспособим по-бързо към часовите разлики

- Опитайте се да настроите биологичния си часовник към времевата зона на бъдещата ви дестинация, като вечерта преди по-лети си легнете един час по-рано или по-късно
- Не прекалявайте с тежката храна и не пийте твърде много алкохол или кафе вечерта преди полета
- Яжте богати на протеин храни в подходящи за новата часова зона отрязъци от денонощието
- Когато пристигнете на избраната от вас дестинация, направете си кратка разходка
- Прекарайте поне 30 минути на дневна светлина

EN

Reducing jetlag

- Begin adjusting your body clock to the time zone of your destination the night before departure by going to bed earlier or later
- Don't consume too much food the night before you leave, or drink too much coffee or alcohol
- Eat protein-rich meals at times that are normal for your new time zone
- At your destination, take light exercise – such as a walk
- Spend at least 30 minutes in daylight

УДОБСТВО И БЕЗОПАСНОСТ ВЪВ ВЪЗДУХА

YOUR COMFORT AND SAFETY IN THE AIR

Вашето здраве

Ако имате притеснения за здравето си, свързани с пътуването, и особено ако страдате от дихателни или сърдечно-съдови заболявания, посетете лекаря си преди заминаване. Аптеките могат да ви предложат лекарства без рецепта, но нашият съвет е винаги да се консултирате с лекар, който е най-подходящ за вас.

Вашият багаж

Избягвайте тежкия ръчен багаж. Носенето му може да претовари организма ви. Да седнеш в креслото уморен и загъхан, означава да започнеш пътуването си зле. В ръчния багаж носете само основното, което ще ви трябва по време на полета.

Срокът за явяване на летището

Опитайте се да пристигнете на летището рано. Оставете си достатъчно време за формалности, пазаруване и отвеждане към самолета. Времето за регистриране на пътниците е различно на различните летища и може да варира според дестинацията. Добре е да се информирате предварително за часа, в който трябва да сте на летището.

Вашата сигурност

Запознайте се с изискванията за сигурност и ги спазвайте.

Не се съгласявайте да пренасяте чужд багаж.

Не оставяйте багажа си без надзор.

Слагайте ножове, ножици и остри предмети в куфара, който предавате за транспортиране в багажника на самолета. Ако са в ръчния ви багаж, летищните служби за сигурност ще ви забранят да ги качите в самолета.

Вашият ръчен багаж

Сложете тежките предмети под седалката пред вас, а леките – в багажните отделения над седалките. Не блокирайте с багаж пътя към аварийните изходи и пътеките между креслата. Отваряйте багажниците над седалките внимателно – ако съдържанието им е разместено по време на полета, при отваряне от тях може да паднат предмети.

Пушенето

Пушенето в самолета е опасно. Забранено е на всички

България Ер ви желае безопасен и удобен полет. Висококвалифицираните ни летци, стюардеси и стюарди са обучени да осигурят безопасността ви. Ето някои основни моменти от безопасността, с които може да се запознаете, докато почивате и се наслаждавате на полета на България Ер.

Bulgaria Air wishes you a safe and comfortable journey. Our highly trained flightdeck and cabin crews are here to take care of your safety. While relaxing and enjoying Bulgaria Air's inflight service, you may consider the basic points that follow.

полети на България Ер. На кабинния екипаж е наредено да следи за изпълнението на забраната. Не пушете в полетните, които са оборудвани с датчици за дим.

Упътванията за безопасност

Преди заминаване и пристигане кабинният състав на България Ер ще ви запознае с правилата за безопасност в самолета. Упътването включва сведения за предпазните колани, кислородните маски, изходите, аварийното напускане на самолета, спасителните жилетки. Молим за вашето внимание по време на демонстрацията. Разгледайте инструкцията за безопасност в самолета, която е в джоба на седалката пред вас.

Кабинен екипаж

Кабинният екипаж на България Ер се грижи да ви обслужва отлично и да осигурява безопасността по всяко време. Не се притеснявайте да повикате стюардесите и стюардите, като използвате разположения над креслото ви бутон, да споделяте коментарите си с тях и да ги убедомявате за потребностите си.

При пристигане

Пазете багажите си купони, за да намерите лесно багажа си. Отделете малко време, за да се аклиматизирате след пристигането си.

in, shop and board. Check-in times vary from airport to airport and from destination to destination. Please, inform yourself well in advance to avoid delays/cancellations.

Your security

Do read and follow the security requirements. Do not agree to carry other people's items with you. Never leave your luggage unattended. Store personal knives, scissors and other sharp objects safely inside your suitcase or hold luggage. If you do not, airport security staff will stop you taking them aboard in your cabin luggage.

Your hand luggage

Please store heavy items underneath the seat in front of you. Stow lighter items in the overhead luggage racks. Please ensure you do not block access to the emergency exits, and do not block the aisle. Please open the overhead lockers with caution: items there may have become disturbed and may fall onto the seats below.

Smoking

Smoking onboard is dangerous. All Bulgaria Air flights are non-smoking and cabin crew are under strict instructions to monitor observance. Please do not smoke in the lavatories; they are equipped with smoke sensors.

The safety briefing

Before departure and on approach, Bulgaria Air cabin crew will demonstrate the rules of safety on board our aircraft. The briefing includes information on your seatbelt, how to use your oxygen mask, how to locate exits, how to leave the aircraft in an emergency, and how to use your lifejacket. Please spare a moment to watch their demonstration. Please also consult the illustrated Safety on Board leaflet in the seat pocket in front of you.

Your cabin crew

The Bulgaria Air flight attendants are on board to provide you with top class inflight service and ensure your safety at all times. Please do not hesitate to use the overhead attendant call button and share comments or request service from your flight attendant.

At the destination airport

Have you luggage identification tags ready to help you find your luggage. Give yourself some time for initial acclimatisation with the weather and environment of your destination.

Your health

If you have any medical concerns about making a journey, or if you suffer from a respiratory or heart condition, see your doctor before traveling. There are over-the-counter medicines available, but we recommended always consult a doctor to determine which are suitable for you.

Your luggage

Try to travel light. Carrying heavy bags can cause considerable stress you may not be used to. Arriving at your sit exhausted and perspiring is not a good start to your journey. In your hand luggage, carry only essential items which you will genuinely need during the flight.

Your check in deadline

Arrive early at the airport. Give yourself plenty of time to check

Уважаеми пътници,

В съответствие с директива на Европейската комисия 68/2004 от 15 януари 2004г., в охраняемите зони на летищата и в ръчния багаж не бива да се слагат предмети, с които е възможно или изглежда възможно да се причини нараняване. Сред забранените предмети са:

- всякакви видове огнестрелно оръжие;
- катапулти и харпун;
- имитации на огнестрелно оръжие, в това число детски играчки;
- оръжейни части, с изключение на уреди за телескопично виждане;
- пожарогасител;
- електрошокови уреди;
- брадви, секири, сатъри, томахаки;
- лъкове, къси копия;
- всякакви заострени метални предмети,

- които могат да послужат за нараняване;
- ножове, независимо от предназначението им;
- саби, мечове;
- бръснари, скалпели;
- ножици, с режеща част по-дълга от 6см;
- бормашины, отвертки, клещи, чукове;
- кънки за лег;
- всички видове спортни стикове, бухалки, щетки и тояги;
- всички видове оборудване за бойни

- спортове;
- амуниции, гранати, мини, военни експлозиви;
- детонатори;
- газ и газови контейнери;
- всякакви пиротехнически средства;
- хлор, парализиращи спрейове, съзотворен газ;
- терпентин, разреждател и аерозолна боя;
- напитки с над 70% съдържание на алкохол;

От 6 ноември 2006г. в Европейския съюз са в сила нови мерки за сигурност, които ограничават количеството течности в ръчния багаж. Те трябва да са в самостоятелни опаковки до 100мл. Всяка и общо до 1л, поставени в самозалечатващ се прозрачен плик, който подлежи на проверка от служителите по сигурността. Ограниченията се отнасят за следните течности: вода, напитки, супи, сиропи, гримове, кремове, лосиони, гелове, парфюми, дезодоранти, спрейове, паста за зъби, пана за бръснене и не включват медикаменти и бебешки храни за ползване по време на пътуването, но те подлежат на проверка.

Списъкът посочва някои от забранените за пренос предмети, без да бъде изчерпателен. Моля консултирайте се с летищния персонал за по-пълна информация.

From 6 November 2006 the European Union adopted new security rules that restrict the amount of liquids you can take through security checkpoints, in addition to other prohibited articles. These liquids must be in individual containers with a maximum capacity of 100 ml each, packed in one transparent, resealable plastic bag (with a capacity of no more than one litre). The restrictions apply to liquids such as water, drinks, soups, syrups, make-up, creams, lotions, gels, perfumes, deodorants, sprays, tooth paste and shaving foam. Liquid foods for babies and any medication a passenger may need during a flight are exempt from the above restrictions but must be presented at security checkpoints.

This is not an exhaustive list. If in doubt, please, consult the airport staff who will be happy to provide you with more detailed information.

Dear passengers,

In keeping with European Commission Regulation № 68/2004 of 15 January 2004, any object capable, or appearing capable of causing injury should not be carried into the security restricted areas of the airports and into the aircraft's cabins. These include, but are not limited to:

- all types of firearms;
- catapults and harpoons;
- replica or imitation firearms, toy guns;
- component parts of firearms (excluding telescopic sighting devices);
- fire extinguishers;
- stun or shocking devices;
- axes, hatchets, meat cleavers; machetes;
- arrows and darts;
- any type of sharpened metal objects, which could cause injury;

- all types of knives;
- sabers, swords;
- open razors and blades, scalpels;
- scissors with blades more than 6 cm in length;
- drills, screwdrivers, crowbars, hammers;
- ice skates;
- any type of sport bats, clubs, sticks or paddles;
- any martial arts equipment;
- ammunition, grenades, mines, explosives

- and explosive devices;
- detonators;
- gas and gas containers;
- any pyrotechnics;
- chlorine, disabling or incapacitating sprays, tear gas;
- turpentine and paint thinner, aerosol spray paint;
- alcoholic beverages exceeding 70% by volume.

НОВИ ПРАВИЛА ЗА ПРЕВОЗ НА ДЕЦА

От 1 юли 2012 година авиокомпания България Ер променя правилата за превоз на непридружени деца

За **НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UNACCOMPANIED MINOR - UM)** се смята дете, което не е навършило 12 години и пътува без родител, настойник или друг пълнолетен придружител.

ПРИ УСЛУГАТА ПРЕВОЗ НА НЕПРИДРУЖЕНО ДЕТЕ (UM) служители поемат детето от изпращача на отправното летище, придружават го по време на всички летищни формалности и го предават на посрещача. Услугата е задължителна за деца на възраст от 3 до 5 години и възможна при поискване за деца с навършени 5 години.

ФОРМУЛЯР – ИНФОРМАЦИЯ ОТ РОДИТЕЛ/НАСТОЙНИК: Задължителен документ, в който се вписва точна информация за детето, както и имената, адресите и телефони на изпращача и посрещача.

ЕСКОРТ – Стюардеса, която пътува с детето и се грижи за него по време на полета. За да бъде осигурен ескорт, агентът, създател на резервацията на детето, внася SR UMNR с неговата възраст и рождена дата, както и информация за посрещача и изпращача – имена, телефон за връзка и пълен адрес. Запитването се прави поне две седмици преди полета. В рамките на 3 дни служителите от отдел Спейс контрол дават отговор на молбата. При потвърждение Спейс Контрол запазва място на стюардесата на желания полет и уведомява агента, който създава EMD в резервацията на детето в размер на дължимата сума за тази услуга.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ за потвърждаване на услугата UMNR включва три имена, възраст и рождена дата на детето; три имена, телефон за връзка и пълен адрес на посрещача и изпращача.

- Авиокомпания България Ер не приема непридружени деца, трансфериращи на летище София. Изключения се правят само при предоставени контакти на трансферния пункт.
- Деца до 3 години не се приемат за превоз без придружител.
- Деца, навършили 5 години, се приемат за превоз без придружител и се обслужват по реда за непридружени деца – UM.

ЗАПЛАЩАНЕ ЗА ПРЕВОЗА на непридружени деца:

- от 3 до навършване на 5 години: за детето се заплаща пълната тарифа за възрастен пътник без детско намаление, плюс 50% от еднопосочната тарифа в М класа за стюардесата-придружител. Всички дължими летищни такси за маршрута по билета също се събират. Една стюардеса може да придружава две деца от едно семейство и в този случай за двете деца се заплаща една такса.
- от 5 до 7 години: плаща се 100 % от тарифата за възрастен пътник. Допълнително се събира UM такса в размер на 40 евро на отсечка за международни полети и 20 евро за вътрешни линии.
- от 8 до 11 години: плаща се детски билет с приложимото по съответната тарифа детско намаление. Допълнително се събира такса UM в размер на 40 евро на международна отсечка и 20 евро за отсечка по вътрешни линии.
- за две деца от едно семейство – братя и сестри, които пътуват заедно, се плаща една UM такса за двете деца.
- по желание на родителите, деца от 12 до 18 години могат също да ползват услугата UM срещу заплащане на UM таксата.

New Rules for Transporting Children

From the 1st of July 2012, Bulgaria Air is changing its rules regarding transporting unaccompanied children.

An **unaccompanied minor (UM)** is a child under 12 years old who is traveling without a parent, guardian or some other type of adult escort.

The service **"Transport of an unaccompanied minor" (UM)** means that employees of Bulgaria Air receive the child from the person that escorts him or her to the departure airport, accompanies the child through all airport formalities, and hands him off to the person that will collect the child at the destination. The service is mandatory for children between their 3rd and 5th birthdays, and optional for children who have already turned 5 years old.

Form – information from the parent/guardian: A mandatory document that contains accurate information about the child, as well as the full names, addresses and telephone numbers of the persons who will be escorting the child to the departure airport and from the destination airport.

Escort – A flight attendant who travels with the child and cares for him or her during the flight. To provide an escort, Bulgaria Air requires the travel agent that books the flight for the child to submit SR UMNR with the child's age and date of birth, as well as information about the person who will deliver the child to the departure airport, and the person who will collect him or her from the destination airport – their full names, telephone numbers and full addresses. This service should be requested at least two weeks prior to the flight. Staff members from the Space Control Department will reply to your inquiry within 3 business days. Upon confirmation, Space Control books a place for the flight attendant on the desired flight and informs the travel agent who issues an EMD on the child's reservation in the amount of the sum payable for the service.

The information that is necessary for the confirmation of the UMNR service includes the child's full name, age and date of birth, as well as the full name, telephone number and complete address of the persons delivering the child to the departure airport and collecting him or her at the destination airport.

- Bulgaria Air does not accept unaccompanied minors who transfer at Sofia Airport. Exceptions are made only when contact information has also been submitted for the persons who will take care of the child at the point of transfer.
- Children under 3 years of age cannot travel unaccompanied.
- Children who have turned 5 are permitted to travel unaccompanied and are served according to the rules for unaccompanied minors.

The price for the Transport of Unaccompanied Minors service:

- For children between their 3rd and 5th birthdays: the price is the full adult tariff without a children's discount, plus 50% of the one-way tariff in M class for the escorting flight attendant. All applicable airport fees for the route of the flight are also collected. One flight attendant can escort two children from the same family simultaneously and, in that case, the customer pays one fee for both children.
- Age 5-7: the customer pays 100% of the tariff for an adult passenger. A UM fee is also collected in the amount of 40 euros for international flights and 20 euros for domestic flights.
- Age 8-11: the customer pays a children's tariff (with the applicable child discount from the respective tariff). A UM fee shall also be collected in the amount of 40 euros for international flights and 20 euros for domestic routes.
- For two children from one family – siblings traveling together – one UM fee is payable for both children.
- Upon parental request, children aged between 12 and 18 years old may also make use of the UM service if the UM fee is paid.

THE FACE OF

Bulgaria Air

National Carrier **www.air.bg**

Airbus A320-214

**Airbus A319-112
Airbus A319-111**

Boeing 737-300

Embraer 190-100

CODESHARE PARTNERS

Co-operative and marketing abetments with other airlines are an integral part of Bulgaria Air operating policy. Code sharing agreements enable travelers to take advantage of a greatly enhanced spectrum of global destinations with the minimum of procedural inconvenience.

SOFIA – MOSCOW

Both airlines operate codeshare flights between Bulgaria and Russia.

VARNA/BOURGAS – MOSCOW

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – PARIS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – ROME

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – MILAN

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – MADRID, MADRID – LAS PALMAS,
MADRID – TENERIFE

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – AMSTERDAM

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – BUCHAREST

Jointly operated services using Tarom aircraft and crew.

SOFIA – PRAGUE, PRAGUE – BUDAPEST

Jointly operated services using Bulgaria Air aircraft and crew.

SOFIA – BELGRADE

Jointly operated services using Air Serbia aircraft and crew.

SOFIA – BERLIN

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – VIENNA, SOFIA – FRANKFURT,
SOFIA – DUSSELDORF, SOFIA – ZURICH

Jointly operated services using Bulgaria air aircraft and crew.

BERLIN – DUSSELDORF, BERLIN – KOLN,
BERLIN – STUTTGART, BERLIN – FRANKFURT,
BERLIN – STOCKHOLM, BERLIN – GÖTEBORG,
BERLIN – COPENHAGEN, BERLIN – HELSINKI,
BERLIN – ZURICH, BERLIN – VIENNA

Jointly operated services using Airberlin aircraft and crew.

A STAR ALLIANCE MEMBER

SOFIA – ATHENS

Both parties operate and have a seat exchange programme.

SOFIA – VARNNA, SOFIA – BURGAS, SOFIA – LARNACA
Jointly operated services using Bulgaria air aircraft and crew.

ATHENS – LARNACA, ATHENS – BEIRUT, ATHENS – TEL AVIV,
ATHENS – EREVAN, ATHENS – NICE, LARNACA – TEL AVIV
Jointly operated services using Aegean aircraft and crew.

Дестинации Destinations

CODESHARE PARTNERS

Code share партньорството позволява на авиокомпаниите да предлагат на своите пътници повече полети до дадената дестинация при облекчена процедура за резервация, както на собствените полети, така и на полетите на партньора по маршрута.

The Code share partnership enables airlines to provide for their valuable customers more frequencies to each particular destination at facilitating booking procedure, on every own operated or marketing flight en route.

SPA PARTNERS

Special prorate agreement е сред основните търговски договори, предоставящ на партньорските авиокомпани изключителната възможност да увеличат броя на предлаганите дестинации през даден пункт и да отзоворят на търсенето на клиентите с приемливи цени.

The Special prorate agreement is among the basic commercial agreements, giving partner airlines a significant opportunity to enlarge number of global beyond destinations offered in response to customer demands at reasonable prices.

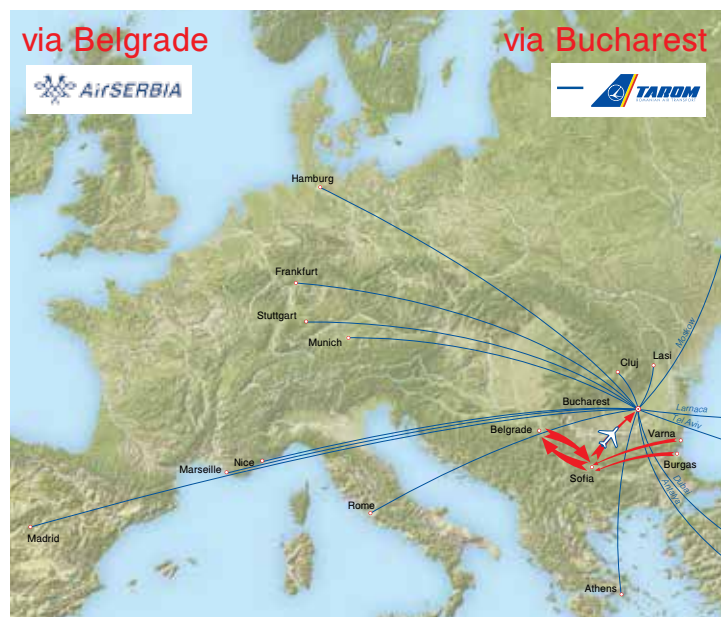
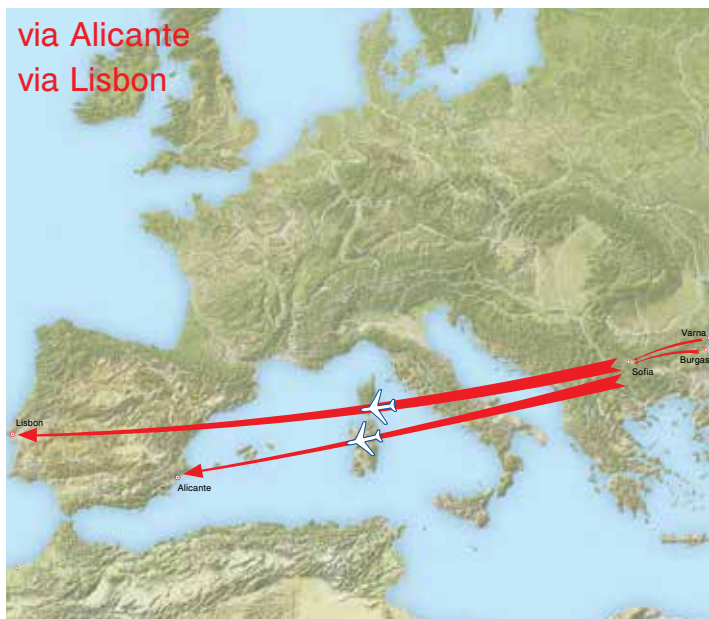
INTERLINE PARTNERS:

Interline agreement позволява взаимното признаване на билетите и по този начин съществено допринася за това двете авиокомпани да могат да предлагат продукта на партньора по редовни линии.

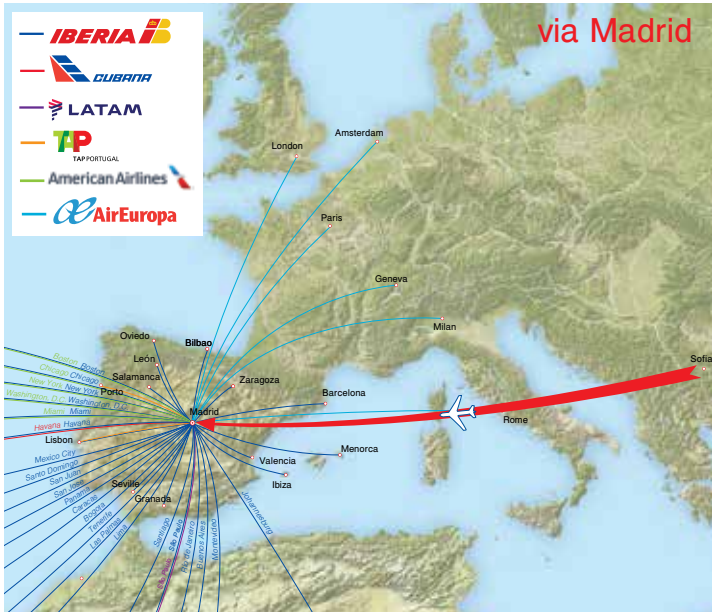
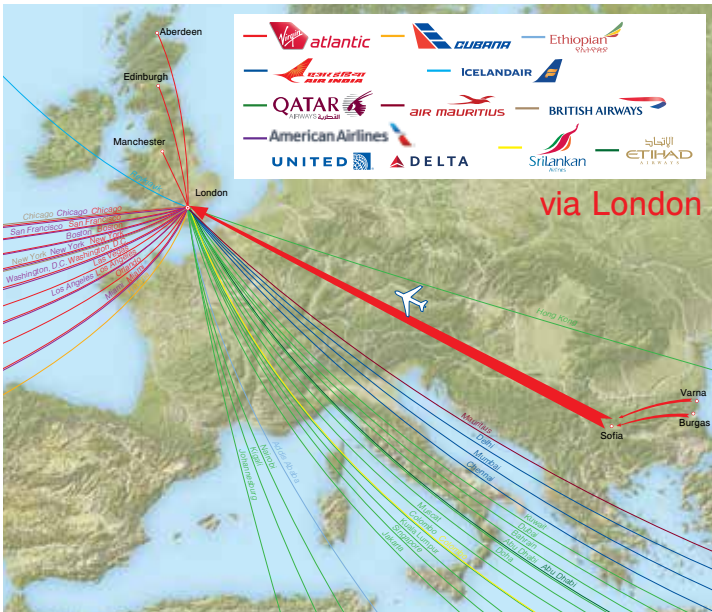
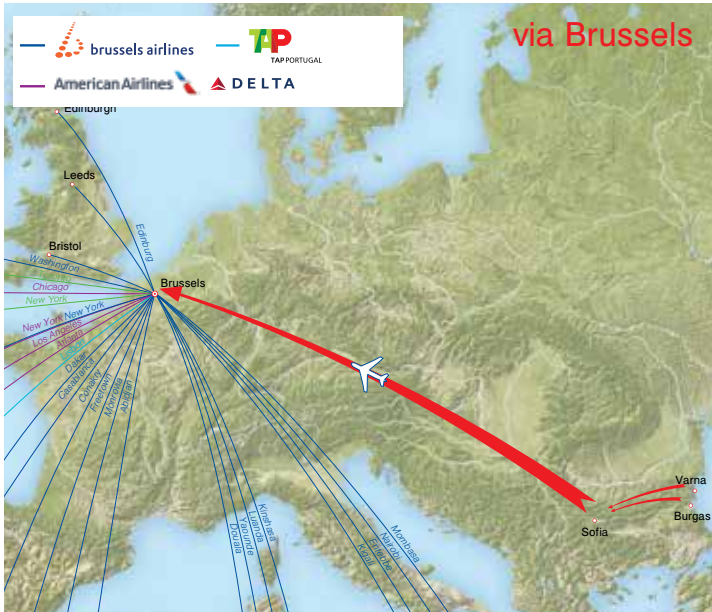
The Interline agreement permits the acceptance of each other's airtickets and that way contributes significantly both airlines to be able to offer customers reciprocally their product on schedule services.

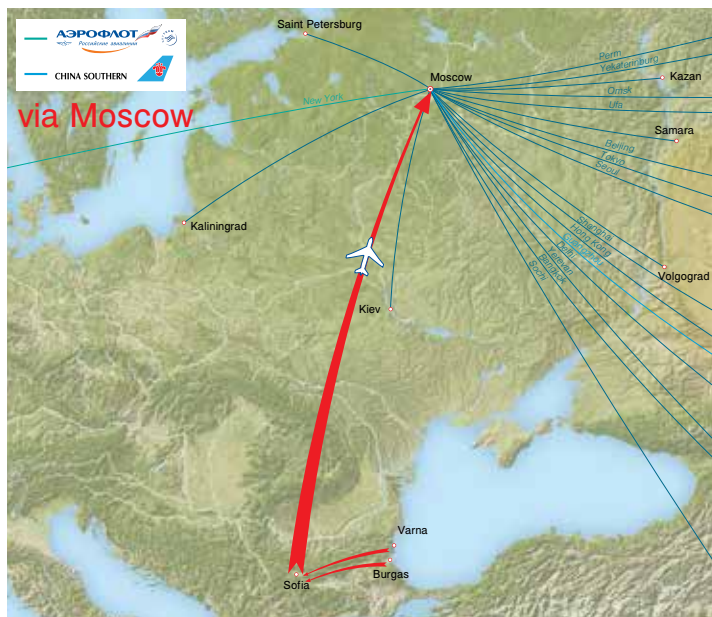
Летете до всяка точка на света с България Ер и партньори.
Fly anywhere across the world with Bulgaria Air and partners.

Летете до всяка точка на света с България Ер и партньори.

Fly anywhere across the world with Bulgaria Air and partners.

БЪЛГАРИЯ ЕР: Къде да ни намерите?

BULGARIA AIR: Where to find us?

SOF BOJ VAR 	Customer Service Center 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> <i>Every day 08:00-22:00 Local Time</i>	phone: (+359) 2 402 04 00 e-mail: callFB@air.bg www.air.bg
	Head office 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:00-17:30 Local Time</i>	fax: (+359) 2 984 02 03 e-mail: office@air.bg www.air.bg
	Sofia City Office 2 Ivan Vazov Street <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>9:00-12:00/12:30-17:30 Local Time</i>	e-mail: tickets1@air.bg www.air.bg
	FLY MORE Office 1, Brussels Blvd Sofia Airport, Sofia 1540 <i>Working hours:</i> <i>Every day: 09:00-12:00/13:00-18:00</i> <i>Local Time</i>	phone.: +359 888 903 943 +359 2 984 02 96 e-mail: flymore@air.bg www.air.bg
	Varna Airport Office <i>Monday - Sunday:</i> <i>07:00-21:00 Local Time</i> <i>Saturday:</i> <i>03:00-18:00 Local Time</i>	phone: (+359 52) 573 32 fax: (+359 52) 501 039 e-mail: varna@air.bg www.air.bg
	Varna City Office 55, 8-mi primorski polk blvd <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday 09:00-20:00 Local Time</i> <i>Saturday 10:00-18:00 Local Time</i>	phone: (+359 52) 651 101 e-mail: varna_city@air.bg www.air.bg
	Bourgas Airport Office Bourgas airport, Terminal 2 Departures, floor 2 <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:00-17:30 Local Time</i>	phone: (+359 56) 900 155 fax: (+359 56) 870 132 e-mail: boj@air.bg www.air.bg
BRU 	Belgium, Brussels Brussels National Airport Level Departure, BE 1930 Zaventem <i>Working hours:</i> <i>Monday 07:30-14:00 Local Time</i> <i>Tuesday - Friday 14:30-19:00 Local</i> <i>Time</i>	phone: +32 2 753 2016 +32 2 753 2017 e-mail: brussels@air.bg brussels2@air.bg www.air.bg

LCA PFO 	Nicosia, Cyprus "Louis Aviation" - 11 Lemesos Avenue, 2112 Nicosia, P.O. Box 21301, 1506 Nicosia, Cyprus.	phone: +357 225 88 182 +357 223 76 606 e-mail: bulgariaair@louisgroup.com www.air.bg
BER 	Germany, Berlin Leipziger str 114-115, 10117 Berlin, Germany <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:00-18:00 Local Time</i>	phone.: +49 30 2514405 +49 30 2514460 fax: +49 30 2513330 e-mail: info@berlin-bat.de www.air.bg
LON 	United Kingdom, London Ticket Pod 1 Terminal 4 London Heathrow Airport Hounslow, TW6 3FB <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday</i> <i>09:30 - 17:30 Local Time</i>	phone: +44 208 745 9833 +44 788 966 4174 e-mail: LHR@bulgaria-air.co.uk www.air.bg
MOW 	Russia, Moscow City Office 3 Kuznetzkiy Most St., Moscow, 125009, Russia <i>Working hours:</i> <i>Monday - Friday: 09:00-18:00</i> <i>Lunch time: 13:00-14:00</i> <i>Saturday: 10:00-14:00</i> <i>(between June and</i> <i>September)</i> Airport office Sheremetyevo airport, Terminal F, fl. 2, ticket office 10 and 14 <i>Working hours:</i> <i>Open 2 hours before flight</i>	phone: +7 49 5789 9607 e-mail: ticketmow@air.bg moscow@air.bg www.air.bg phone: +7 92 699 15 611 e-mail: svoapfb@mail.ru www.air.bg
TLV 	Israel - Tel Aviv Open Sky LTD Israel, Tel Aviv, 23 Ben-Yehuda Str. <i>Working hours:</i> <i>Monday, Tuesday, Wednesday, Thurs-</i> <i>day, Sunday</i> <i>09:00-17:00 Local Time</i>	phone: +972 379 51 355 +972 379 51 354 e-mail: annie@open-sky.co.il www.air.bg
USA 	Mailing Address: 1819 Polk St #401 San Francisco, CA 94109 <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Friday 9am - 5pm,</i> <i>Saturday - Sunday 9am - 1pm (EST)</i>	phone: 1-855-FLY-TO-BG (359-8624) e-mail: tickets@bulgariaairusa.com www.air.bg
VIE 	Austria, Vienna Intervega Reisen Tiefer Graben 9, A-1010 Wien, Austria <i>Working Hours:</i> <i>Monday - Thursday</i> <i>09:00-17:30 Local Time</i> <i>Friday</i> <i>09:00-17:00 Local Time</i>	phone: +43 1 5352550 0 900 220013 fax: +431 5352552 e-mail: intervegareisen@aon.at office@intervega.at www.air.bg